

พล.ท.สิทธิพล ชินสำราญ ผบ.รร.จปร. เป็นประธานในพิธีเปิดการฝึกภาคสนาม นนร. ชั้นปีที่ ๑ - ๔ ประจำปี ๒๕๕๙ ณ ลานหน้า บก.รร.จปร. เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๐

พลเอกหญิง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ทอดพระเนตรการฝึกภาคสนามของนักเรียนนายร้อย ชั้นปีที่ ๓ รุ่นที่ ๖๖ วิชาการฝึกทางยุทธวิธีทหารม้าระดับหมวด ณ พื้นที่การฝึกศูนย์การทหารม้า อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี เมื่อวันอาทิตย์ที่ ๕ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๐

พล.ท.สิทธิพล ชินสำราญ ผบ.รร.จปร. เป็นประธานในพิธีกระทำสัตย์ปฏิญาณตนต่อธงชัยเฉลิมพล เนื่องในวันกองทัพไทย ประจำปี ๒๕๖๐ ณ ลานหน้า บก.รร.จปร. เมื่อวันพุธที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๐

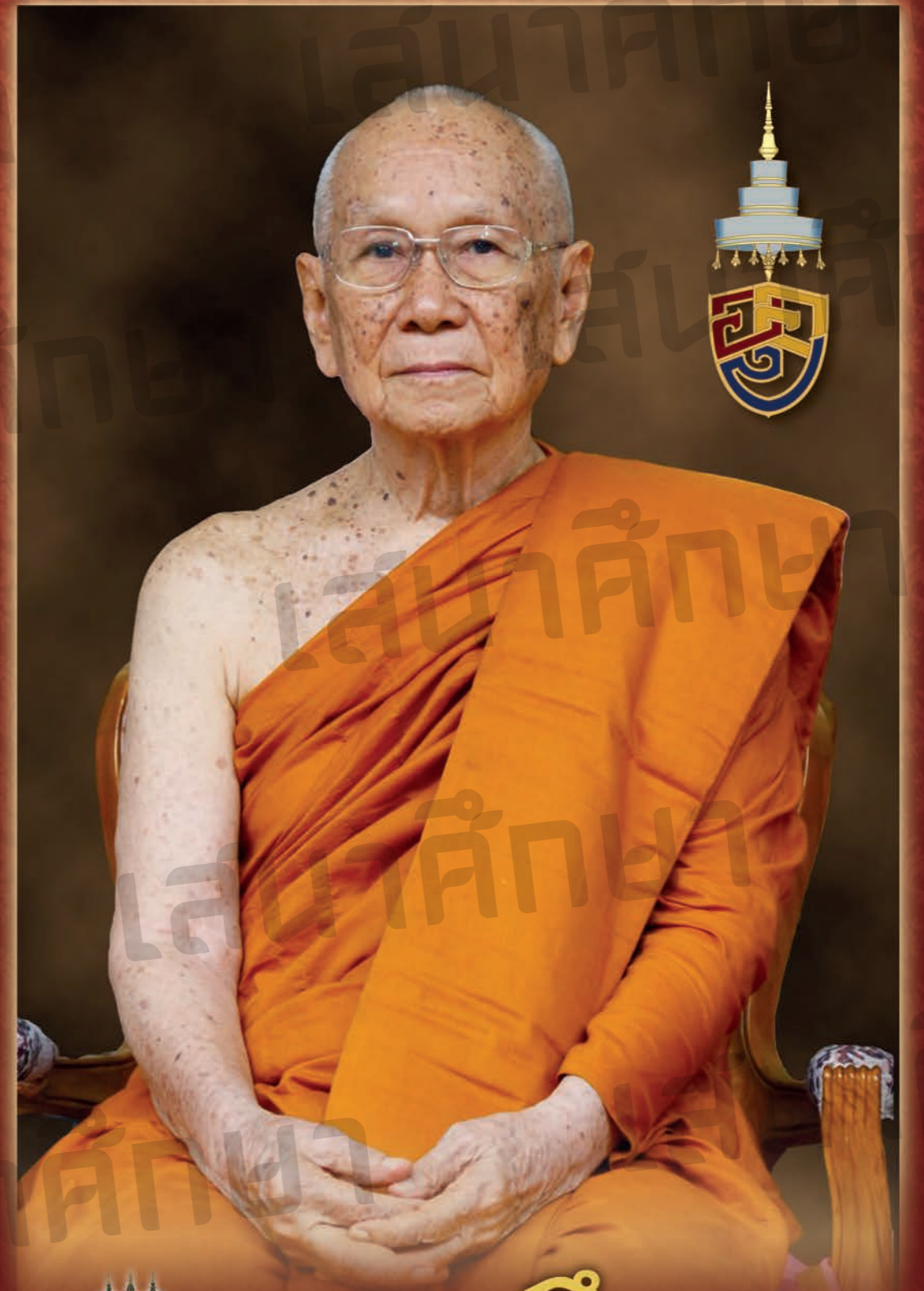

เสนาศึกษา

จางตาตู หูฟัว นำแบบอย่างที่ดีงามมาปฏิบัติ
หรือคำสอนที่ว่า เขาสอนก็ฟัง เขากำก็ดู
เรียนรู้แล้วปฏิบัติ ลงท้ายกลายเป็นสัตบุรุษ

คำสอนของ "สมเด็จพระมหาคุณูปการ"
สมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ ๒๐

๐๔๑๑ มุทิตาธรรม - พุทธธรรม - ๑๕๐๘ ๑๕๐๘ ๑๕๐๘

ศึกษาธิการ

เสนาศึกษา

เล่มที่ ๘๓ ตอนที่ ๑ มกราคม - กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ISSN 0857-5002

โดย ช่มฉิ้น นอกกอก

เรื่องของพระ...ที่โยมควรรู้

ในขณะที่ผู้เขียนกำลังเขียนต้นฉบับนี้อยู่ในระหว่างการเดินทางไปตรวจสอบและประเมินผลคุณภาพชีวิตของกรมจเรทหารบกอยู่ในพื้นที่กองทัพอากาศที่ ๓ ได้มีโอกาสเสพข่าวบ้างนิดหน่อย เนื่องจากเวลาส่วนใหญ่อยู่กับการตรวจหน่วยและปรึกษาหารือกับชุดตรวจแต่ละชุดถึงผลการตรวจแต่ละหน่วยเพื่อปรับให้อยู่ในทิศทางเดียวกัน...ข่าวที่ติดตาอย่างต่อเนื่องคือข่าวการแต่งตั้งสมเด็จพระสังฆราชที่คาราคาซังมานานข้ามปี...และเป็นประเด็นที่คนสนใจไม่แพ้เรื่องการเมืองการปกครองหรือเศรษฐกิจและสังคม ทั้งนี้เรื่องใดก็ตามที่เป็นประเด็นทางสังคมข่าวก็หยิบมาเพื่อให้เรื่องนั้น ๆ ขยายได้เนื่องจากเป็นเรื่องของการตลาดของสื่อ ก็เป็นเรื่องธรรมดา...แต่สิ่งหนึ่งที่คนเสพสื่อเผลอลืมไปคือ...เรื่องใดที่สร้างสรรค์สังคม จรรโลงสังคมให้น่าอยู่ ทำให้สื่อหยิบยกมาน้อยมาก...หากท่านผู้อ่านได้เสพข่าวแบบตั้งข้อสังเกต จะสะท้อนข้อเท็จจริงได้หลายทาง...โดยเฉพาะประเด็นที่สื่อนำเสนอ นั้น เมื่อก่อนเป็นแค่ข่าวเท่านั้น...แต่สมัยใหม่สื่อไม่ได้ทำแค่ข่าว...แต่เป็นสร้างกระแส...รวมทั้งกระแสก็เป็นเครื่องชี้นำไปโดยไม่รู้ตัว...ผู้เขียนสังเกตแบบตั้งใจดูข่าวช่องหนึ่งภาคเช้าก่อนไปทำงาน และสังเกตมานานแล้ว ข่าวช่องนี้ ดูไปดูมาเสมือนหนึ่งว่าประมวลข่าวอาชญากรรมทั้งชั่วโม่ง โดยการนำเสนอเป็น

คลิปวีดีโอตามเส้าไฟบ้าง บ้านเรือนประชาชนบ้าง หน้ารถบ้าง เสร็จแล้วปล่อยข่าวไป...บางครั้งข่าวที่ออกไปแล้วเป็นคนละเรื่องกันเลย แต่ไม่นำมาออกข่าวแก่ ทำให้เกิดความเสียหายและเข้าใจผิดต่อบุคคลในคลิป...

ที่กล่าวปรารภมาข้างต้น เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงหลักคำสอนทางพุทธศาสนาที่พระพุทธเจ้าทรงสอนเกี่ยวกับเรื่องของความเชื่อไว้ในหลักกาลามสูตร (กาลามสูตรกัณหานิยฐาน ๑๐ หมายถึง วิธีปฏิบัติในเรื่องที่ควรสงสัย หรือหลักความเชื่อ ที่ตรัสไว้ในกาลามสูตร) เช่นเดียวกันกับข่าวการแต่งตั้งสมเด็จพระสังฆราช ก่อนที่ผู้เขียนจะนำประวัติสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๒๐ มากล่าวไว้ตอนต้น ๆ ก็อยากเสนอแนวคิดในมุมมองของผู้เขียนก่อนว่า เราเห็นอะไร เราได้อะไรจากการเสพสื่อแห่งความขัดแย้งบ้าง...เราหันหน้ามาหาความรู้จากการเสพข่าวบ้างก็ดี เพื่อหลีกเลี่ยงประเด็นที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง เพราะสื่อเดี๋ยวนี้เราปฏิเสธไม่ได้แล้วว่ามีข้าง...สื่อทำหน้าที่ศาลก่อนไต่สวนโดยไม่ตั้งใจ นั่นคือ คนเสพสื่อจะมีอารมณ์คล้อยตามทันทีที่ตนเห็นด้วย และ เชื่อว่าจริงตามนั้น...เรามาตั้งสติก่อนสตาร์ทใหม่ดีกว่ามั๊ย และตั้งคำถามใหม่ เพื่อให้เกิดความรู้ใหม่ แทนที่เราจะตั้งคำถามว่าองค์ไหนเหมาะสมเป็นธรรมยุตหรือมหานิกาย ธรรมยุตหรือ มหานิกาย

ใครบริสุทธิ แค่คำถามนี้ก็สร้างความขุ่นข้องหมองใจกันแล้ว เพราะแต่ละนิกายก็มีคตินับถือ... ดังนั้นแนวทางของการแสวงหาความรู้ก็อยู่ที่คำถาม เช่นถามว่าสมัยพระพุทธเจ้าไม่มีสังฆราช พระท่านอยู่ดีมีสุขมีชัย... ถ้าเราสนใจเรื่องนี้แล้วไปศึกษาดูจะพบว่าเปล่าเลย มีเรื่องไม่เว้นแต่ละวันเหมือนกัน ทั้งที่สมัยนั้นไม่ปรากฏว่ามีเฟสบุ๊ค ทวิตเตอร์ หรือสื่อออนไลน์ มีทั้งสุขทั้งทุกข์และวุ่นวายไม่แพ้กัน แต่ต่างกันตรงที่เมื่อมีอภิภรณ์เกิดขึ้นในหมู่สงฆ์ จะไม่มีการหมกเรื่อง พระพุทธเจ้าจะเรียกประชุมสงฆ์ทันทีเพื่อระงับอภิภรณ์ ในขณะที่เดียวกันสมัยนั้นก็มีการก่อกองเชียร์เหมือนกันคือลูกศิษย์นี่แหละ...(ดูเรื่องพระวินัยตรงกับพระธรรมถึกทะเลาะกันเพราะลูกศิษย์ถือหางประกอบ) และที่สำคัญตามเรื่องที่ปรากฏนั้นผู้คนในสมัยนั้นมีการอาย...มียอมรับผิด ไม่เฉยใจไปตะแคงข้าง ทั้งที่ก่อนหน้านั้นพระพุทธเจ้ายังไม่บัญญัติพระวินัยหรือกฎกติกาไว้ด้วยซ้ำ เมื่อมีพระทำผิดจึงบัญญัติภายหลังเกิดเรื่อง พระทำผิดองค์แรกก็ถือเป็นต้นบัญญัติภาษาสมัยนี้เรียกว่า เป็นกรณีศึกษา ถ้าใครทำผิดอีกปรับอาบัติ...แต่คนเราสมัยนี้มีคนแก้ต่างที่เรียกว่าทนาย ทำให้มีการต่อสู้คดีผิดชนะได้ ถูกก็ผิดได้ ถ้าได้ทนายเก่ง (แต่ไม่รู้ดีมีชัย)...ประเด็นคำถามที่น่าคิดคือทนายเมื่อรับว่าความ ย่อมรู้แก่ใจว่าลูกความผิดหรือถูก...แต่หน้าที่ทนายคือ รับว่าความเพื่อให้เกิดการชนะ ไม่ได้ว่าความเพื่อเห็นข้อเท็จจริง ยิ่งว่าความชนะคดีดังๆ ค่าตัวยิ่งแพง... พระพุทธเจ้ากำหนดขอบเขตของความขัดแย้งทางสงฆ์ไว้ว่าอภิภรณ์อภิภรณ์ในพระวินัยมี ๔ เรื่อง คือ เป็นชื่อเรื่องที่เกิดขึ้นแล้วจะต้องทำให้เรียบร้อยดังงาม มี ๔ ประการได้แก่

๑. วิวาทาธิภรณ์ คือ การเถียงกันปรารภพระธรรมวินัย จะต้องได้รับชี้ขาดว่าถูกว่าผิด
๒. อนูวาทาธิภรณ์ คือ ความใจทกกล่าวหากันด้วยปรารภพระธรรมวินัยนี้จะต้องได้รับชี้ขาดว่าถูกว่าผิด หรือเรียกอีกอย่างว่าเป็นการถกเถียงกันด้วย

เรื่องอาบัติ (ถ้าเป็นกฎหมายก็ประมาณว่า ผิดมาตราไหน)

๓. อาปัตตาธิภรณ์ คือ กิริยาที่ต้องอาบัติหรือถูกปรับอาบัตินี้จะต้องทำคืน คือทำให้พ้นโทษ หรือเรียกอีกอย่างว่าเป็นการถกเถียงกันด้วยเรื่องการปรับอาบัติและวิธีการออกหรือพ้นจากอาบัติ (ประมาณว่าปรับโทษ อย่างไรจึงพ้นโทษ)

๔. กิจจาธิภรณ์ คือ กิจจตุระที่สงฆ์จะพึงสามัคคีร่วมกันทำ เรียกว่า สังฆกรรม เช่นให้อุปสมบทนี้จะต้องทำให้สำเร็จ

เราจะเห็นได้ว่าทุกวันนี้ ชาวที่ออกมาของพระสงฆ์จะวนเวียนอยู่ ๔ เรื่องนี้ เสร็จแล้วก็ถูกลามไปถึงลูกศิษย์เหมือนสมัยพุทธกาลเปียบเลย...ดังนั้นเรามาศึกษาต่อว่า สมัยพุทธกาลพระพุทธเจ้าแก้ปัญหาเรื่องนี้อย่างไร เครื่องมือที่พระพุทธเจ้าใช้เรียกว่า อภิภรณ์ สมถะ (ผู้สนใจศึกษาเพิ่มเติมได้ที่ จุลวรรค ภาค ๑ พระไตรปิฎก เล่ม ๖) สำหรับระงับเรื่องราวของสงฆ์ได้เป็นอย่างดี คือ

๑. สัมมุขาวินัย การระงับอภิภรณ์ในที่พร้อมหน้า (บุคคล, วัตถุ, ธรรมะ) ตัดสินในที่พร้อมหน้าทั้งใจยกและจำเลยพร้อมพยาน ตามพยานหลักฐาน

๒. สติวินัย การระงับอภิภรณ์ด้วยยกให้ว่าพระอรหันต์เป็นผู้มีสติถือสติเป็นหลัก การยกเลิกความผิดเพราะเป็นพระอรหันต์หรืออริยบุคคลที่จะไม่ทำผิดวินัยในข้อนั้นได้ (หมายถึงว่า พระอรหันต์ท่านมีสติสมบูรณ์ เป็นไปไม่ได้ว่าท่านทำผิดเพราะหลงลืมสติ)

๓. อมูพฺหวินัย การระงับอภิภรณ์ด้วยยกประโยชน์ให้ในขณะที่เป็นบ้ำผู้หายจากเป็นบ้ำ การเลิกความผิดเพราะผู้กระทำผิดนั้นวิกลจริตหรือเป็นบ้ำ ข้อนี้ก็สอดคล้องกับกฎหมายบ้านเมือง เหมือนคำพูดที่ว่า อย่าถือคนบ้า อย่าว่าคนเมา

๔. ปฏิญญาตภรณ์ การระงับอภิภรณ์ด้วยปรับตามรับสารภาพตามทำจริง ทำตามที่รับ การตัดสินตามการยอมรับผิด คำสารภาพของผู้กระทำผิด

๕. เภยยลิกา การระงับอิทธิฤทธิ์ด้วยถือเสียงข้างมากเป็นประมาณการตัดสินตามมติเสียงข้างมาก เหมือนตุลาการศาลบ้านเราถือเสียงข้างมาก (แต่ต้องยึดความถูกต้องตามเหตุผลข้อเท็จจริงเป็นหลัก)

๖. ตัสสปายลิกา การระงับอิทธิฤทธิ์ด้วยการลงโทษแก่ผู้ผิดที่ไม่รับ การลงโทษพยานผู้ที่ไม่ยอมพูดในการสอบสวนของคณะสงฆ์ (ประมาณว่าพยานปากแข็ง)

๗. ตินวัตตารกะ การระงับอิทธิฤทธิ์ดูหมิ่นกัณฑ์ไว้ หยุดไม่ให้ลูกกลมดูกัณฑ์ไว้ด้วยหมิ่น วัชชีประนีประนอม การตัดสินยกฟ้อง เลิกแล้วต่อกัน (ในกรณีทะเลาะกัน) แต่ในกรณีนี้จะไม่ทำให้เรื่องจบ เมื่อถึงเวลาที่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดได้เปรียบก็จะประทุมา เหมือนกับการอ้างสิทธิ์ในน่านน้ำทะเลระหว่างประเทศ

วกกลับมาถึงการสถาปนาสมเด็จพระสังฆราช... เมื่อคณะสงฆ์ไทยอยู่ภายใต้กฎหมายอีกทั้งยังต้องประพฤติตามพระวินัยตามแนวทางแห่งพระพุทธเจ้า และการอนุวัตรตามโลก การพิวพันด้วยเรื่อง ยศข้าง ขุนนางพระ ก็ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ แต่สิ่งที่หลีกเลี่ยงได้คือการที่เสื่อมวลชนหลีกเลี่ยงการขึ้นอ้างสังคมให้เห็นตามว่าองค์ใดเป็นพระอริยสงฆ์... เพราะผู้ที่ชี้ได้ว่าองค์ใดเป็นพระอริยสงฆ์คือพระสงฆ์เองที่มีภูมิธรรมสูงกว่าเท่านั้น ส่วนเราท่านที่ยึดข้างกันอยู่ทำได้แค่ ชี้ไปกับชี้เบ้...ท้ายสุด พวกเราชาวพุทธควรอนุโมทนาและสาธุการที่บัดนี้เราได้ผู้นำฝ่ายพุทธจักรแล้ว...ไม่ต้องตั้งคำถามว่าเป็นนิกายใด ทำหน้าที่ของชาวพุทธตามพุทโธวาท... แล้วจะเห็นว่าพระพุทธเจ้าตรัสก่อนส่งพระสงฆ์ไปประกาศพระศาสนาในวันมาฆบูชา ว่าเป็นเรื่องจริงว่า ...“จรถ ภิกขเว จาริก พุชชนิตตาย พุชชนสุชาย โลกานุกมปาย อตตาย นิตาย สุชาย เทวมนุสสานิ เทเสถ ภิกขเว ธมมํ อาทิกลยาณํ มชฺเฌกลยาณํ ปริโยสานกกลยาณํ” ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ขอเธอทั้ง

หลายจงเที่ยวจาริกไป เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ชนหมู่มาก เพื่ออนุเคราะห์โลก เพื่อประโยชน์เกื้อกูล และเพื่อความทุกข์แก่ทวยเทพ และมนุษย์ทั้งหลาย เธอทั้งหลายจงแสดงธรรมอันงามในเบื้องต้น (ศีล) งามในท่ามกลาง (สมาธิ) และงามในที่สุด (ปัญญา) เกิด...ดั่งนี้เป็นต้น แต่ถ้าเราเห็นพระเป็นเพียงผู้ทำหน้าที่สวดมนต์ และรับสังฆทานในวันเกิด เราจะไม่ได้อะไรเลยจากพระเลย นอกจากไม่ได้แล้วเรายังทำลายท่านด้วยการนำไปสู่ความขัดแย้งหรือเครื่องมือทางการเมืองทั้งสองฝ่าย...ปล่อยสงฆ์ท่านปกครองตามหลักธรรมวินัย และอุปถัมภ์ท่านตามสมควรแก่เหตุ เราจะมาเกาะเกณฑ์ให้ท่านเป็นพระอรหันต์ทั้งหมดไม่ได้ เพราะบารมีท่านแตกต่างกัน ท่านทั้งมวลก็ล้วนลูกหลานชาวบ้านที่เข้าพิธีสวดปฏิบัติให้เป็นสมมุติสงฆ์ ไม่ได้สวดเสกให้เป็นพระอริยสงฆ์ทันใด การที่ท่านจะบำเพ็ญให้ได้มากกว่านั้นอยู่ที่บารมีของท่าน...ไม่ใช่เป็นได้ตามที่โยมปรารถนา...ที่พระท่านปรารถนาอยากใหโยมมีศีล ๕ ข้อ ยังรับได้ไม่เต็มคำเลย..คนทั่วไปเอานิสัยโยมไปให้พระ...พอพระจะเอานิสัยพระมาให้โยมกลับพูดย้อนไม่ยอมเป็นพระอรหันต์...บัดนี้ กาลเวลาล่วงเลยมาหลายพันปีแล้ว ชาวพุทธเรารอแต่พระมาเทศน์สั่งสอน โดยไม่ทราบว่าจะแท้พระเทียม เดียวนี้ของเทียมเยอะจนบางครั้งต้องหลุดปากออกมาว่า ระวังของแท้..พระพุทธเจ้าตรัสไว้มานานแล้วว่า สัทธรรมปฏิรูป (ธรรมปลอม) จักแพร่หลายในอนาคต (พระไตรปิฎก เล่มที่ ๑๖ พระสูตรตันตปิฎก เล่มที่ ๘ สังยุตตนิกาย นิทานวรรค ข้อ ๕๑๓) หากเราสงสัยในพระสงฆ์ก็จงกลับไปดูพระธรรม..หากสงสัยพระธรรมก็ย้อนนำไปถึง พระพุทธเจ้า ว่าท่านสอนอย่างไร ก่อนที่จะบริโภคของเทียมจนเข้าใจว่าของแท้จนสิ้นอายุขัย.

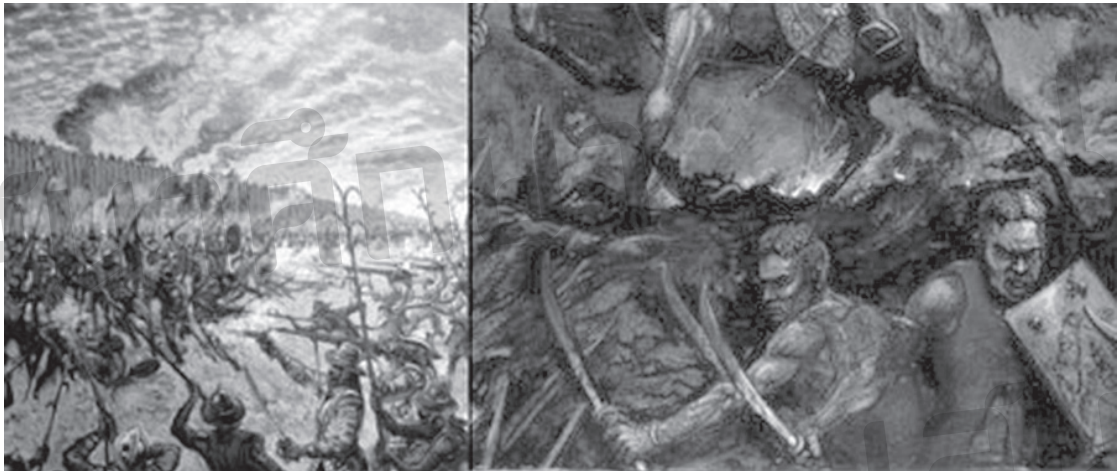

เสนาศึกษา

เสนาศึกษา

มุของต์ มาฝาก

นายนก เต็มขั้น

ฉบับนี้มีเกร็ดประวัติศาสตร์ หรือ ตำนานที่บอกกล่าวเล่าขานกันต่อ ๆ มา ถึงวีรกรรมของแม่ทัพทหารกล้าผู้หนึ่ง ซึ่งมีน้อยคนนักที่จะรู้จักท่าน “พระวีระมหาเทพ” ซึ่งท่านได้สละชีวิตเพื่อปกป้องประเทศชาติ จนสุดความสามารถแม้จะไม่เป็นผลให้ได้รับชัยชนะ แต่ก็เป็นทีเกรงขามและก่อให้เกิดความสูญเสียแก่ข้าศึกเป็นอย่างมาก พวกเราอนุชนรุ่นหลัง สมควรที่จะได้รับทราบถึงวีรกรรมของท่าน และเชิดชูเกียรติประวัติของท่านไว้สืบไป นอกจากนี้ ยังเป็นการสะกิดเตือนให้คนไทยในยุคนี้ ได้รำลึกถึงประวัติศาสตร์ของเรา ที่ การแตกความสามัคคี

เป็นเหตุให้ประเทศชาติถึงซึ่งความวิบัติย่อยยับลงได้ เทียบรับของฝากได้ ณ บัดนี้

วีรกรรมของวีรบุรุษไทย ที่ “บุเรงนอง ผู้ชนะ ๑๐ ทิศ” ยอมยกย่อง ถึงกับจารึกชื่อลงในแผ่นทองคำบรรจุไว้ในมหาเจดีย์ ชเวดากอง

นักเขียนบันเทิงคดีนาม “ทิพยจักร” ได้มีข้อความเผยแพร่ผ่านทางเฟสบุ๊คส่วนตัวในชื่อ “Jaruvat Chanposri” เป็นเรื่องราวที่ทำให้เราชาวไทยได้ทำความรู้จักกับวีรบุรุษผู้กล้าที่น้อยคนจะรู้ถึงความ เป็นมา “พระวีระมหาเทพ” หนึ่งในตำนานผู้กล้าที่เอาชีวิตเข้าแลกเพื่อแผ่นดินไทย เมื่อครั้ง

สงครามเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๑ โดยมีเนื้อหาว่า
หนึ่งในตำนานนักรบไทยที่ไม่ธรรมดา ที่เล่า
ว่าสามารถต่อสู้กับกองทัพพม่าได้ด้วยตัวคนเดียวใน
ยุคเสียกรุงครั้งที่ ๑ จนพระเจ้าบุเรงนองถึงกับเอ๋ย
ปากว่า ตนเองแม้ว่าจะเป็นผู้ชนะสิบทิศ แต่ในทิศที่
สิบต้องยอมยกให้ “พระวีระมหาเทพ”

พระวีระมหาเทพเป็นครูดาบของกองทัพหลวง
ฟันชานาญดาบสองมือสามารถใช้ดาบได้คล่องแคล่ว
ทั้งมือซ้ายมือขวา ชานาญในอาวุธทุกชนิดและการ
รบด้วยมือเปล่า

เมื่อครั้งกรุงแตกครั้งที่ ๑ พระวีระมหาเทพขึ้น
ช้างบุกทะลวงเข้าไปในกองทัพพม่าฆ่าศัตรูล้ม
ตายระเนระนาดจนช้างติดหล่มจึงเข้าแยงม้าจาก
ข้าศึก ขึ้นมาแล้วทะลวงฟันพม่าล้มตายเป็นเปือ
แล้วมาปักหลักที่ประตูเผ่าข้าว เพราะเป็นทางแคบ
ข้าศึกผ่านมาได้คราวละไม่เกินสิบคน ทักษะของบุเรง
นองผ่านมาทางนี้แต่กลับเข้าไม่ได้เพราะทหารพม่า
เข้าประดาบไม่ถึงสามทีก็ล้มขาดใจตาย

ทหารพม่าคนแล้วคนเล่าล้มตายลงไปจนศพ
สูงเป็นพะเนิน จนบุเรงนองต้องขี่ม้าออกมาดูตัวพระ
วีระมหาเทพ ทหารพม่าที่ล้มตายสูงเป็นพะเนินจน
แทบจะสิ้นกองทัพ จนไม่มีทหารพม่าคนไหนกล้า
เฉียดเข้าใกล้พระมหาเทพอีก สุดท้ายต้องระดมยิง
ธนูเข้าใส่ แม้ขนาดนั้นร่างของพระมหาเทพก็ยังไม่
ล้ม ท่านสิ้นใจในทำนองนั้น ขนาดศพท่าน พม่ายังไม่
กล้าเดินผ่าน บุเรงนองประทับใจในพระวีระมหาเทพ
ถึงขนาดให้จารึกชื่อนี้ลงในแผ่นทองคำบรรจุไว้ใน
พระมหาเจดีย์ชเวดากอง

ข้อมูลจากอีกแหล่งหนึ่ง คือ <http://www.wungna.ac.th> ซึ่งได้กล่าวไว้โดยมีข้อความที่
แตกต่างกันบ้างเล็กน้อย ดังนี้

ในสมัยก่อนกรุงศรีอยุธยาจะเสียกรุงครั้งที่ ๑
ครั้งพระเจ้าบุเรงนองกษัตริย์พม่าเสด็จยกทัพมา
ตีกรุงศรีอยุธยา ซึ่งได้เกณฑ์ไพร่พลมาทั้งสิ้น
๕๐๐,๐๐๐ คน และต่อมาก็ได้เกณฑ์ไพร่พลมา

สมทบอีก ๕๐๐,๐๐๐ คน แต่ยังมีอาจหักตีกรุง
ศรีอยุธยาได้ และได้สั่งจัดเตรียมไพร่พลที่กรุง
หงสาวดีอีก ๕๐๐,๐๐๐ คน แต่ยังไม่ได้เดินทาง
ออกจากกรุงหงสาวดี ในครั้งนั้นพระเจ้าบุเรงนองได้
ออกอุบาย โดยส่งพระยาจักรีผู้ซึ่งเคยเป็นแม่ทัพคน
หนึ่งของ กรุงศรีอยุธยามาเป็นไส้ศึก ซึ่งต่อมาพระยา
จักรีได้หาวิธีให้ร้ายพระศรีเสาวราชน้องยาเธอของ
สมเด็จพระมหินทราธิราชเจ้ากษัตริย์แห่งกรุงศรี
อยุธยา ซึ่งได้ช่วยอำนวยความสะดวกกับพม่าได้อย่างเข้ม
แข็งว่าทรงเป็นขบถ จนในที่สุดพระองค์ได้ทรงต้อง
โทษถูกประหาร พระมหาเทพ (ท่านชื่อเทพ อยู่วัด
เป็นมหาและมียศเป็นคุณพระ) แม่ทัพ ๑ ใน ๓
กองทัพของกรุงศรีอยุธยาและคู่มือกองทัพหลวง
ฟัน ซึ่งถือเป็นข้าบ่อนบาทของพระศรีเสาวราช แม้
รู้ในอุบายของพระเจ้าบุเรงนองก็มีอาจทำอะไรได้
จึงเกิดความท้อใจและไม่ต้องการเป็นข้าพระยาจักรี
จึงขอลาออกจากราชการ

ต่อมาพระยาจักรีจึงได้ทำการต่าง ๆ และเมื่อ
เห็นว่ากรุงศรีอยุธยาอ่อนแอแล้ว จึงเปิดประตู
เมืองให้กองทัพพม่าเข้าเมือง แต่เลือกเปิดประตู
เมืองทางด้านของกองทัพพระมหาธรรมราชา ให้เข้า
เมือง เพราะเห็นว่าเป็นคนไทยด้วยกันคงไม่ทำความ
เสียหายให้กรุงศรีอยุธยามากนัก และคำนึงถึงความ
ปลอดภัยของตนเองเป็นสำคัญ เมื่อกองทัพของพระ
มหาธรรมราชา เข้าเมืองได้ เหล่าทหารที่ประจำเชิง
เนินในด้านต่าง ๆ จึงเคลื่อนตรงมารับศึกทางด้าน
ของทิศที่พระมหาธรรมราชาเข้าเมือง ต่อจากนั้น
กองทัพหงสาวดีทุกกองก็ได้ยกเข้าตีกรุงศรีอยุธยาใน
ทุกทางทำให้เกิดโกลาหลอลหม่านขึ้น ภายในพระนคร
ครั้งพระมหาเทพทราบข่าวก็เข้าใจว่าพระยาจักรี
เปิดประตูเมืองทางด้านของกองทัพพระเจ้าบุเรงนอง
เนื่องจากเป็นทัพที่ยิ่งใหญ่และแข็งแกร่งที่สุด พระ
มหาเทพจึงขึ้นช้างใช้จ้าวรบกับพม่าเรื่อยมาเพื่อไป
ขวางทัพของพระเจ้าบุเรงนอง ด้วยทหารเพียงไม่กี่
คนที่มาบอกข่าว เมื่อช้างติดหล่มก็ฉวยม้าจาก

ข้าศึกจับทวนขึ้นต่อสู้กับพม่าเรื่อยมา สุดท้ายมาหยุดอยู่ที่หน้ากำแพงเมืองทางด้านกองทัพของพระเจ้าบุเรงนอง พระมหาเทพยืนอยู่ตัวคนเดียวในระหว่างซุ้มประตูกำแพงเมืองถือดาบสองมือยืนสู้ยันกองทัพพม่าของพระเจ้าบุเรงนอง ซึ่งมีจำนวนกว่า ๒๐๐,๐๐๐ คน ไม่ให้เข้ากรุงศรีอยุธยาได้ เนื่องจากบริเวณซุ้มประตูกำแพงเมืองเป็นที่แคบทหารพม่าเข้ามาได้เพียงครั้งละไม่เกิน ๑๐ คนเท่านั้นและสามารถป้องกันการล้อมจับและการโจมตีจากทางด้านหลังได้อีกด้วย และขณะนั้นทหารที่รักษาเชิงเทินด้านนั้นแทบจะไม่มีเหลืออยู่เลย เนื่องจากไปช่วยทำศึกกับข้าศึกที่ยกเข้าไปในพระนคร ทำให้ทหารพม่าของพระเจ้าบุเรงนอง คิดจะปืนกำแพงเมืองขึ้นไปเพื่อเข้าพระนครเพราะต้องการเลี้ยงขุนศึกแห่งกรุงศรีอยุธยา เพียงคนเดียวและไม่คิดใช้อาวุธยิงให้เสื่อมเสียชื่อเสียงและเกียรติยศของผู้ชนะสิบทิศ

การรบผ่านไปนานมาก มีแต่ศพของทหารพม่าอนตายกองสูงมกัณอยู่บริเวณหน้าซุ้มประตู จนต้องเก็บออกไปศพแล้วศพเล่า หลังจากนั้นไม่มีทหารพม่าคนใดในกองทัพของพระเจ้าบุเรงนองอีก

แล้วที่กล้าเข้าไปประดาบกับพระมหาเทพ สิ่งที่ทำหารพม่ากลัว คงมาจากภาพการตายที่สยดสยองภายใต้คมดาบของพระมหาเทพ คงมาจากที่ไม่มีใครสามารถประดาบกับพระมหาเทพได้ถึง ๓ ดาบแล้วยังสามารถมีชีวิตอยู่ได้และคงมาจากสายตา น้ำเสียง และลักษณะท่าทางของพระมหาเทพที่ดูดีนและทรงอำนาจ จนสามารถสันคลอนจิตใจของทหารพม่าผู้เอาจศึกและผ่านสมรภูมิมาย่างโขกไซนได้ทั้งกองทัพ

พระเจ้าบุเรงนองทรงกริ้วที่กองทัพพม่าของพระองค์ยังไม่สามารถเข้ากรุงศรีอยุธยาได้ ในขณะที่กองทัพอื่นเข้าไปได้หมดแล้ว ทหารจึงรายงานว่ามีทหารกรุงศรีอยุธยาเข้ามาขัดขวางกองทัพไว้ และเมื่อพระองค์ทรงทราบว่าทหารกรุงศรีอยุธยาที่เข้าขวางกองทัพของพระองค์ทั้งกองทัพนั้น มาจากทหารเพียงคนเดียว พระองค์จึงมีความสนพระทัยในตัวนายทหารผู้นั้น จึงเสด็จขึ้นมาดูตัวพระมหาเทพและเสด็จมาทันก่อนที่นายกองพม่าจะสั่งทหารยิงธนูและพุ่งหอกขัดเข้าใส่พระมหาเทพเมื่อเสด็จทอดพระเนตรพระมหาเทพแล้วจึงพูดกับทหารพม่าว่า นายทหารผู้นี้ได้สิ้นชีวิตลงไปแล้ว

พระองค์จึงสั่งให้ทหารเข้าไปเก็บศพของพระมหาเทพ และเตรียมเคลื่อนทัพเข้ากรุงศรีอยุธยา แต่ไม่มีใครกล้าเข้าไป แม้จะต้องถูกลงอาญาแต่ก็ไม่มีใครกล้าเข้าไปในรัศมีดาบของพระมหาเทพอีก จนสุดท้ายพระเจ้าบุเรงนองจึงสั่งให้ทหารพม่าหน่วยหนึ่งถือค้อนปืนขึ้นกำแพงเมืองและทุบซุ้มประตูให้พังลงมา ทัพว่างของพระมหาเทพ แล้วจึงสั่งให้เคลื่อนทัพเข้ากรุงศรีอยุธยา

ต่อมาพระเจ้าบุเรงนองได้ให้ทหารสืบหาประวัติเกี่ยวกับพระมหาเทพ และได้ให้ทหารขุดศพของพระมหาเทพขึ้นมาทำพิธีศพอย่างสมเกียรติเยี่ยงนักรบที่เก่งกาจ และยิ่งใหญ่ที่สุด และได้ปรารภกับเหล่าทหารพม่าว่า “ตนเองแม้จะได้ชื่อว่าเป็นผู้ชนะสิบทิศ แต่ทิศที่สิบไม่ได้เป็นของพระองค์ แต่เป็นทิศของพระมหาเทพ หากตนเองต้องต่อสู้กับพระมหาเทพก็คงต้องพ่ายแพ้อย่างแน่นอน เพราะว่าไม่ว่าตนเองจะเก่งกาจยังไง ก็ไม่มีวันเอาชนะกองทัพพม่าทั้งกองทัพได้อย่างพระมหาเทพแน่นอน

และถ้าหากกรุงศรีอยุธยามีพระมหาเทพซัดสิบคน หงสาวดีคงไม่มีวันที่จะเอาชนะกรุงศรีอยุธยาได้แน่”

น่าเสียดายที่เรื่องราวของพระมหาเทพในพงศาวดารไทยมีบันทึกอยู่เพียงนิดเดียวและมีได้ยิ่งใหญ่อย่างที่ข้าพเจ้าได้ยินได้รับฟังมา และหากเรื่องราวของ พระมหาเทพ นักรบแห่งตำนานของกรุงศรีอยุธยาคนหนึ่งเป็นจริง วีรกรรมในครั้งนั้นของพระมหาเทพ ก็สมควรได้รับสมญานามว่า “วีระมหาเทพ” อันหมายถึง พระมหาเทพผู้กล้าหาญและการศึกคราวเสียกรุงครั้งที่ ๑ ก็ได้ให้แง่คิดกับคนไทยหลายประการ แต่ดูเหมือนว่าเราจะลืมเรื่องนี้กันไปหมดแล้ว หากคนไทยหันกลับมาเข้าหากันต่อให้มีพระมหาเทพซัด ๑๐ คน ก็มีอาจช่วยประเทศชาติ ให้พ้นจากความวิบัติได้

ใคร...

อะไร...

ที่ไหน...

นายทหารย้ายออก

ลำดับ	ยศ, ชื่อ - สกุล	ตำแหน่งเดิม	ตำแหน่งใหม่
๑	ร.อ.ภูษณะ อัสตฤกษ์	รกก.อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)	ผบ.ร้อย.บก.ทน.1 (อัตรา ร.อ.)

นายทหารย้ายเข้า

ลำดับ	ยศ, ชื่อ - สกุล	ตำแหน่งเดิม	ตำแหน่งใหม่
๑	พ.ท.อรรถวิทย์ ภูดีทิพย์	หน.นกง.สพ.ทป. (อัตรา พ.ต.)	หน.กปช.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
๒	ร.ท.บัณฑิต แซงสกุล	รอง ผบ.ร้อย.ช.สนาม ช.พัน.1 รอ.	รกก.อจ.สกศ.รร.จปร.
๓	ร.ท.พงศ์พัฒน์ แต่พานิชเจริญ	นวย.ส.1 พัน.102	รกก.อจ.สกศ.รร.จปร.
๔	ร.ท.อดิกรณ์ ยากับ	รอง ผบ.ร้อย.ช.สนาม ช.พัน.4	รกก.อจ.สกศ.รร.จปร.

ปรับตำแหน่ง

ลำดับ	ยศ, ชื่อ - สกุล	ตำแหน่งเดิม	ตำแหน่งใหม่
๑	พ.อ.แดนชัย กองแก้ว	อจ.สกศ.รร.จปร.	รอง ผอ.กกร.รร.จปร.
๒	พ.อ.ปฏิพัทธ์ พากฎิพัทธ์	อจ.สกศ.รร.จปร.	รอง ผอ.กอง สกศ.รร.จปร.
๓	พ.อ.ปฏิภาณ ศรีวรรณรัตน์	อจ.หน.สวท.รร.จปร.	อจ.หก.สวท.รร.จปร.
๔	พ.อ.พิษณุ พวงสุนทร	อจ.สกศ.รร.จปร.	รอง ผอ.กอง สกศ.รร.จปร.
๕	พ.อ.สถาพร จิรสังขธรรม	อจ.หน.กรม นนร.รอ.รร.จปร.	รอง ผอ.กพศ.กรม นนร.รอ.รร.จปร.
๖	พ.อ.สนธิเดช พูลสวัสดิ์	อจ.หน.สวท.รร.จปร.	รอง ผอ.กอง สวท.รร.จปร.
๗	พ.อ.เสกสิทธิ์ ศิริพละ	อจ.สกศ.รร.จปร.	รอง ผอ.กยช.รร.จปร.
๘	พ.อ.อำนาจ ไกรสงคราม	รอง ผอ.กกร.รร.จปร.	อจ.หน.สวท.รร.จปร.
๙	พ.อ.สุพัฒน์ สุชี	หน.นกง.รร.จปร.	หน.รร.กง.ทป.
๑๐	พ.ท.รณชัย เปลี่ยนภักดี	ผบ.พัน.รร.กง.ทป. (อัตรา พ.ท.)	หน.นกง.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
๑๑	พ.ท.กนก ป้องกันทรัพย์	อจ.กรม นนร.รอ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)	อจ.หน.กรม นนร.รอ.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
๑๒	พ.ท.เฉลิมศักดิ์ ดาสะอาด	อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)	อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
๑๓	พ.ท.นพพล วารีเวทย์	ประจำห้องปฏิบัติการ สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)	อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
๑๔	พ.ท.นราเทพ พฤษหิรัญ	ผศ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)	ผศ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
๑๕	พ.ท.ศิริชัย เอื้อบุญยะนันท์	อจ.สวท.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)	อจ.หน.สวท.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
๑๖	พ.ท.อาทมาต เนติ	อจ.สวท.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)	อจ.หน.สวท.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
๑๗	พ.ท.หญิง จิตติมา นิรัญรัมย์	อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)	อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.อ.)
๑๘	พ.ต.โกควินท์ แซงดิษฐ์	อจ.กรม นนร.รอ.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)	อจ.กรม นนร.รอ.รร.จปร. (อัตรา พ.ท.)
๑๙	ร.อ.อภิษก มนเทียรวิเชียรฉาย	รกก.อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)	อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)
๒๐	ร.อ.หญิง เพ็ญธนา สมานพันธุ์	รกก.อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)	อจ.สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)
๒๑	ร.อ.กิตติชัย ศรียงยศ	ผบ.มว.รพ.รร.จปร. (อัตรา ร.อ.)	ประจำห้องปฏิบัติการ สกศ.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)
๒๒	ร.ท.หญิง กมลรัตน์ กลั่นสุคนธ์	ประจำแผนก สบร.รร.จปร. (อัตรา ร.อ.)	รกก.ประจำแผนก สบร.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)
๒๓	ร.ต.สิทธิพล สงวนแพง	ประจำกอง สกศ.รร.จปร. (อัตรา ร.อ.)	รกก.ประจำกอง รพ.รร.จปร. (อัตรา พ.ต.)

นิตยสารเสนาศึกษา

กำเนิดครั้งแรก มกราคม ๒๕๕๘

กำเนิดครั้งหลัง สิงหาคม ๒๕๖๓

นิตยสารราย ๒ เดือน ของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

วัตถุประสงค์ : เพื่อเผยแพร่เพิ่มพูนความรู้ทางด้านวิชาการ ผลงานวิจัย การพัฒนาทางทหาร ศิลปะ สารคดี ความคิดเห็น ความรู้ทั่วไป และส่งเสริมความสัมพันธ์อันดี ระหว่างโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้ากับมวลสมาชิกนิตยสารเสนาศึกษา

พลเอกหญิง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ปรึกษาภคิตติมศักดิ์

กองอำนวยการ

ผู้อำนวยการ

พล.ท.สิทธิพล ชินสำราญ

รองผู้อำนวยการ

พล.ต.ไพโรจน์ ทองมาเอง

พล.ต.สันต์ชัย เกิดสวัสดิ์

พล.ต.สุชุม สุขศรี

ผู้ช่วยผู้อำนวยการ

พล.ต.วินิจ อินทรสุวรรณ

พล.ต.วัชร สัตยวงศ์ทิพย์

ที่ปรึกษา

พล.อ.วรวิทย์ พรรณสมัย

พล.อ.พอล มณีรินทร์

พล.อ.ชาญชัย ยศสุนทร

พล.ท.ประเสริฐ หวานฉ่ำ

พล.ท.กานต์ พิณนิติกาศศรั

พล.ท.ศ.สมชาย สิงห์โต

พล.ต.หญิง ศิริรัตน์ บุญรอด

พล.ต.วัลลภ ไชยลาโก

พล.อ.หญิง วันดี ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา

พล.อ.วิชัยวัฒน์ คุรงค์เรือง

พล.อ.ประมวล จันทร์ศรี

พล.อ.อำนวยการ ยัมผกา

พล.อ.หญิง กะระกฤษ

พล.อ.สุรัช รัศมีจิวานนท์

พล.อ.กิตติพงษ์ ระมาศ

เลขานุการ

พล.อ.ตรีภินท์ จิตรีศรีอร่าม

กองบรรณาธิการ

บรรณาธิการ

พล.ต.ธัชพล ไม้รอด

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

พล.อ.จิระ เหล่าจिरองกูร

พล.อ.หญิง กฤตยา ไม้รอด

ประจำกองบรรณาธิการ

พล.อ.หญิง อโนมา คงตะแบก

พล.อ.หญิง ศิริวรรณ กาญจนโหติ

พล.อ.หญิง บุญยามาศ ทรรทรานนท์

พล.อ.หญิง จิรัชยา ประสิทธิ์ผล

พล.ต.หญิง ชื่นหทัย สุริยโสภานันท์

ร.อ.หญิง ธนัชพร ยอดเพชร

ร.ท.หญิง ฉัตรแก้ว ยิวพรม

ฝ่ายศิลป์

พล.อ.ศึกษา วรวิชัย

ฝ่ายกฎหมาย

พล.ท.สุวัฒน์ กฤษณะสมิต

ช่างภาพ

จ.ส.อ.สุรัชชัย พงษ์ปฎิเมศร์

จ.ส.อ.อาทิตย์ รัตนจงงาม

กองจัดการ

ผู้จัดการ

พล.อ.หญิง กะระกฤษ

ผู้พิมพ์และโฆษณา

พล.ต.ธัชพล ไม้รอด

เหรียญ

พล.อ.สุวัฒน์ สุขี

ผู้ช่วยเหรียญ

พล.ต.โชคชัย ชิงชนะกุล

ฝ่ายจัดส่ง

ส.อ.เกียรติพล พงศ์ทองกุล

นางพรฉิมพรรณ ยอดชมพู

นางนันทวี บุญสะอาดศรี

น.ส.กนกนันท ปาจันทร์

น.ส.วราภรณ์ ไวยภาษา

ฝ่ายธุรการ

ร.ท.พิสิษฐ์ เภาเศษ

จ.ส.อ.สมหมาย พุทธา

จ.ส.อ.หญิง พจมาลย์ ยังขวัญ

ส.อ.อัศววัฒน์ มูระคา

นายปฐม กอบแก้ว

สำนักงานนิตยสารเสนาศึกษา : โรงพิมพ์ ส่วนบริการ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ต.พรหมณี อ.เมือง จ.นครนายก ๒๖๐๐๑ โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๒๖๕๑ - ๕, ๐ ๓๗๓๙ ๓๐๑๐ - ๕ ต่อ ๖๒๕๒๑ - ๓ โทรสาร ๖๒๕๒๑, ๐ ๒๒๕๗ ๕๕๑๐ e-mail : senacma@gmail.com

- ✳ การติดต่อแผนกการเงิน เพื่อชำระเงินค่าสมาชิก เหรียญนิตยสารเสนาศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า อ.เมือง จ.นครนายก ๒๖๐๐๑ โดยธนาคารตั้งจ่าย ปรณ.ร.ร.จปร. โฉนาม เหรียญ โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๒๖๕๑ - ๕ ต่อ ๖๒๑๐๕, ๖๒๗๕๓ และกรุณาส่งชื้อ - สกุล สมาชิก พร้อมหลักฐานการชำระเงิน มาที่เหรียญ
- ✳ การติดต่อกองบรรณาธิการ กองบรรณาธิการนิตยสารเสนาศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า อ.เมือง จ.นครนายก ๒๖๐๐๑ โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๒๖๕๑ - ๕, ๐ ๓๗๓๙ ๓๐๑๐ - ๕ ต่อ ๖๒๕๒๑ - ๓ การย้ายที่อยู่ ทวงถามหรือสมัครเป็นสมาชิก ติดต่อสำนักงานนิตยสารเสนาศึกษา โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๒๖๕๑ - ๕ ต่อ ๖๒๕๒๑ - ๓
- ✳ อัตราค่าบำรุง ๑ ปี (๑ เล่ม ๖ ตอน) ๒๕๐ บาท สำหรับข้าราชการ(ศิษย์เก่า รร.จปร.) ประจำปีการสังกัดกระทรวงกลาโหม หักจาก ผง.ของหน่วย

บรรณาธิการ ผู้พิมพ์และโฆษณา พล.ต.ธัชพล ไม้รอด

ปฏิทินกิจกรรม ร.ร.จปร. ที่สำคัญ

ตั้งแต่ ๑ มกราคม - ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐

๑. วันพฤหัสบดีที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๐ คณะเตรียมทหาร รุ่นที่ ๑๑ นำโดย พลเอก ธีระวัฒน์ สวามิสวัสดิ์ เดินทางมามอบเงินสนับสนุนกองทุนพัฒนาโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

๒. วันพุธที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๐ พลตรี สุขุม สุขศรี เสนาธิการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เป็นผู้แทนให้การต้อนรับคณะทางฝ่ายอำนวยการของกองทัพบก เพื่อติดตามและรับทราบปัญหาข้อขัดข้องในการเรียน การสอนของนักเรียนนายร้อย ทั้งด้านวิชาการ, วิชาทหาร และการเสริมสร้างคุณลักษณะผู้นำ

๓. วันศุกร์ที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๐ พลโท สิทธิพล ชินสำราญ ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เป็นประธานพิธีเปิดการฝึกภาคสนามของนักเรียนนายร้อย ชั้นปีที่ ๑ - ๔ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๐ ณ ลานหน้ากองบัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

๔. วันพุธที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๐ พลโท สิทธิพล ชินสำราญ ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เป็นประธานพิธีกระทำสัตย์ปฏิญาณตนต่อธงชัยเฉลิมพล เนื่องในวันกองทัพไทย ประจำปี ๒๕๖๐ ณ ลานหน้ากองบัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

๕. วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๐ พลโท สิทธิพล ชินสำราญ ผู้บัญชาการโรงเรียนนาย

ร้อยพระจุลจอมเกล้า เป็นประธานพิธีปฏิบัติธรรมเจริญสติ ภาวนา รักษาใจ ให้สะอาด ผ่องใส เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล แต่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในโอกาสเสด็จสวรรคตครบ ๑๐๐ วัน (สตมวาร) ณ พุทธศาสนสถาน โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

๖. วันอังคารที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐ พลเอก สมศักดิ์ นิลบรรเจิดกุล ผู้ช่วยผู้บัญชาการทหารบก (๒) พร้อมคณะเดินทางมาตรวจเยี่ยมการส่งกำลังบำรุง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ณ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

๗. วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๐ พลตรี สันต์ชัย เกิดสวัสดิ์ รองผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ตรวจเยี่ยมการฝึกภาคสนามของนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ ๑ รุ่นที่ ๖๘ วิชาการติดต่อสื่อสารเบื้องต้น ณ กรมทหารสื่อสารที่ ๑ จังหวัดสมุทรสาคร

๘. วันศุกร์ที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๐ พลตรี สุขุม สุขศรี เสนาธิการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ตรวจเยี่ยมการฝึกภาคสนามของนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ ๒ รุ่นที่ ๖๗ วิชาอาวุธประจำหน่วย ณ ศูนย์การทหารราบ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๙. วันจันทร์ที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๐ ผู้ช่วยทูตทหารฝรั่งเศสประจำประเทศไทย และคณะเข้าเยี่ยมคารวะ ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระ

จุลจอมเกล้า ณ ห้องรัตนโกสินทร์ กองบัญชาการ
โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

๑๐. วันอาทิตย์ที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
พลเอกหญิง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยาม
บรมราชกุมารี เสด็จฯ ทอดพระเนตรการฝึกภาค
สนามของนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ ๓ รุ่นที่ ๖๖ วิชา
ยุทธวิธีทหารม้าระดับหมวด ณ ศูนย์การทหารม้า
จังหวัดสระบุรี

๑๑. วันพุธที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
พลโท สิทธิพล ชินสำราญ ผู้บัญชาการโรงเรียนนาย
ร้อยพระจุลจอมเกล้าตรวจเยี่ยมการฝึกภาคสนาม
ของนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ ๑ รุ่นที่ ๖๘ วิชาป้อม
สนาม เครื่องกีดขวางและการพราง วัตถุประสงค์และ
การทำลาย ณ กรมการทหารช่าง จังหวัดราชบุรี

๑๒. วันพฤหัสบดีที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
พลโท สิทธิพล ชินสำราญ ผู้บัญชาการโรงเรียนนาย
ร้อยพระจุลจอมเกล้า เป็นประธานพิธีถวายข้าวสาร
และพิธีบำเพ็ญกุศลเนื่องในวันมาฆบูชา ณ พุทธ
ศาสนสถาน โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

๑๓. วันพฤหัสบดีที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
พลตรี สุขุม สุขศรี เสนาธิการโรงเรียนนายร้อย
พระจุลจอมเกล้า ตรวจเยี่ยมการฝึกภาคสนาม
ของ นักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ ๔ รุ่นที่ ๖๕ หลักสูตร
การรบแบบจู่โจม ณ ศูนย์การทหารราบ จังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์

๑๔. วันอังคารที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
พลตรี ไพโรจน์ ทองมาเอง รองผู้บัญชาการโรงเรียน
นายร้อยพระจุลจอมเกล้า ตรวจเยี่ยมการฝึกภาค
สนามของนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ ๒ รุ่นที่ ๖๗
วิชาการฝึกยุทธวิธีทหารราบระดับหมู่ ณ ศูนย์การ
ทหารราบ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๑๕. วันพุธที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
พลโท สิทธิพล ชินสำราญ ผู้บัญชาการโรงเรียน
นายร้อยพระจุลจอมเกล้าตรวจเยี่ยมการฝึกภาค
สนามของนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ ๓ รุ่นที่ ๖๖

วิชาการฝึกยุทธวิธีทหารราบระดับหมวด ณ กองพัน
ทหารราบที่ ๒ กรมทหารราบที่ ๑๒ รักษาพระองค์
จังหวัดสระแก้ว

๑๖. วันอังคารที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
คณะข้าราชการฝ่ายบริหารจากกระทรวงกลาโหม
อินเดีย และเจ้าหน้าที่สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย
(AIT) จำนวน ๒๕ นาย เข้าศึกษาดูงานโรงเรียนนาย
ร้อยพระจุลจอมเกล้า และเยี่ยมชมค่านับ ผู้บัญชาการ
โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

๑๗. วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
พลตรี สุขุม สุขศรี เสนาธิการโรงเรียนนายร้อย
พระจุลจอมเกล้า ตรวจเยี่ยมการฝึกภาคสนามของ
นักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ ๒ รุ่นที่ ๖๗ วิชาการฝึกขับ
รถยนต์ทหาร ณ ศูนย์ฝึกขับรถยนต์ทหาร กรมการ
ขนส่งทหารบก จังหวัดกาญจนบุรี

๑๘. วันศุกร์ที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
พลโท สิทธิพล ชินสำราญ ผู้บัญชาการโรงเรียนนาย
ร้อยพระจุลจอมเกล้า เป็นประธานในพิธีปิดการ
อบรมโครงการ “Smart Cadet 4.0” โดย กรมแพทย์
ทหารบก ณ สโมสรนักเรียนนายร้อย กรมนักเรียน
นายร้อยรักษาพระองค์ โรงเรียนนายร้อยพระ
จุลจอมเกล้า

๑๙. วันจันทร์ที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
พลตรี สันต์ชัย เกิดสวัสดิ์ รองผู้บัญชาการโรงเรียน
นายร้อยพระจุลจอมเกล้า ตรวจเยี่ยมการฝึกภาค
สนามของนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ ๑ รุ่นที่ ๖๘
วิชาการฝึกยิงอาวุธประจำกาย ณ ศูนย์การ
ทหารราบ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

เสนาศึกษา
เล่มที่ ๘๓

ปวงประชาเป็นสุขศานต์

ร.๙ จอมทัพไทย พลังใจทหารแห่งแผ่นดิน

พ.อ.หญิง ผศ.ศิริวรรณ กาญจนโหติ

“ธ ทรงเป็นจอมทัพไทยมิ่งขวัญเหล่าทหาร
จงรักภักดียิ่งยืนนานเพื่อราชวงศ์จักรี
ด้วยพระมหากษัตริย์คุณไต่ร่มพระบารมี
กองทัพอไทยสุดดีถวายเกียรติด้วยชีวิต”

(เพลง “ในหลวงรัชกาลที่ ๙” : พันตรี สุรชัย ถวิลไพร ผู้ประพันธ์คำร้อง)

ผู้อ่านหลายคนอาจเคยได้ยินเพลง “ในหลวงรัชกาลที่ ๙” กันทุกวัน วันละหลายรอบ ทั้งทางโทรทัศน์และวิทยุตั้งแต่ต้นปี ๒๕๖๐ เป็นต้นมา เพลงนี้เป็นเพลงที่ พล.อ.เฉลิมชัย สิทธิสาท ผู้บัญชาการทหารบก ได้สั่งการในที่ประชุมหน่วยขึ้นตรงกองทัพบกเมื่อ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๙ ให้กรมดุริยางค์ทหารบก ประพันธ์เพลงเทิดพระเกียรติแสดงความอาลัย และความจงรักภักดี “ในหลวงรัชกาลที่ ๙” ในฐานะที่ทรงเป็นจอมทัพไทย ตลอดจนมอบเป็นของขวัญปีใหม่ให้ชาวไทยทุกคนได้น้อมรำ

ลึกถึงพระมหากษัตริย์คุณอย่างหาที่สุดมิได้ อำนวยการผลิตโดย พลตรี กฤษดา สาริกา ผู้ขับร้องคือ นายสุทธิพงษ์ วัฒนจัง (ชมพู ฟรุ๊ตตี้) เนื้อหาของบทเพลงสะท้อนให้เห็นว่า ร.๙ ทรงเป็นจอมทัพไทย และทรงเป็นมิ่งขวัญเหล่าทหาร กองทัพอไทยน้อมรำลึกในพระมหากษัตริย์คุณ จงรักภักดี และเทิดทูนราชวงศ์จักรีไว้ด้วยชีวิต

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงเป็น “จอมทัพไทย” ที่เปี่ยมด้วยพระมหากษัตริย์คุณอย่างหาที่สุดมิได้ ทรงสร้างความ

เสด็จพระราชดำเนินทรงตรวจเยี่ยมทหารที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ต่าง ๆ รวมทั้งทหารที่ได้รับบาดเจ็บระหว่างการปฏิบัติหน้าที่

เสด็จพระราชดำเนินไปในการพระราชพิธีตั้งหมุดและพระราชทานธงชัยเฉลิมพล

เป็นปีกแผ่นให้แกกองทัพไทยตลอดมา ทำให้ภารกิจของกองทัพก้าวหน้าจนถึงยุคไทยแลนด์ ๔.๐ ทหารไทยพร้อมปฏิบัติภารกิจและปกป้องอธิปไตยตลอดจนรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม เพื่อความผาสุกของชนชาวไทย นอกจากนี้แล้วยังทรงเป็นแบบอย่างให้ทหารหาญได้เดินตามรอยเบื้องพระยุคลบาทมาโดยตลอด ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจด้านการทหารมาอย่างต่อเนื่อง ดังเห็นได้จากการเสด็จพระราชดำเนินทรงตรวจเยี่ยมทหารที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ต่าง ๆ รวมทั้งทหารที่ได้รับบาดเจ็บระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ มีพระราชดำริฟื้นฟูสมรรถภาพทหารพิการพร้อมพระราชทานอาชีพ ทรง

พระราชนิพนธ์เพลงมาร์ชราชวัลลภ มาร์ชราชนาวิกโยธิน มาร์ชธงไชยเฉลิมพล เราเหล่าราบ ๒๑ และความผืนอันสูงสุดพระราชทานแก่ทหารตำรวจ เพื่อเป็นขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่และต่อสู้กับอุปสรรคนานัปการ อีกทั้งเสริมสร้างอุดมการณ์ความรักชาติและความกล้าหาญ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีพระราชพิธีตั้งหมุดและพระราชทานธงชัยเฉลิมพลแก่กรมกองของทหารทุกเหล่าทัพ รวมถึงกองอาสาสมัคร กองอาสารักษาดินแดน พระราชพิธีพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีศักดิ์รามาธิบดี เพื่อพระราชทานบำเหน็จความชอบในราชการแผ่นดินแก่ผู้ถวายชีวิตเป็นราชพลี เพื่อ

พิธีพระราชทานกระบี่ให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

ปกป้องผืนดินไทยและผู้ทำคุณประโยชน์แก่ราชการ ทหาร พระราชพิธีถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยา เพื่อสร้างจิตสำนึกอันแรงกล้าในความซื่อสัตย์ เสียสละ จงรักภักดีต่อประเทศชาติและประชาชน พระราชพิธีเจิมเรือและขึ้นระวางประจำการเรือ นอกเหนือจากนี้ยังได้เสด็จพระราชดำเนินไปในการพระราชพิธีต่าง ๆ เช่น พิธีพระราชทานกระบี่ให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศ และสถาบันการศึกษาในสังกัดกระทรวงกลาโหม

ในยามที่ประเทศชาติเกิดความขัดแย้ง พระองค์ได้พระราชทานพระบรมราโชบายให้ทุกคนอภัยซึ่งกันและกัน จนทำให้แผ่นดินแห่งนี้กลับคืนสู่ความสงบร่มเย็น ยืนหยัดได้อย่างมั่นคง ปวงประชาดำรงอยู่ด้วยความสุขบนพื้นฐานแห่งความพอเพียง

เมื่อเหตุการณ์ไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ในปี พ.ศ. ๒๕๓๖ พระองค์ได้เสด็จพระราช

ดำเนินทรงเยี่ยมเยียนผู้นำศาสนาและราษฎร ณ มัสยิดกลางจังหวัดปัตตานี ภายหลังเหตุการณ์ไม่สงบภายในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้ปะทุรุนแรงขึ้นใน พ.ศ. ๒๕๔๗ พระองค์ได้พระราชทานยุทธศาสตร์ “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เพื่อเสริมสร้างสันติสุขในพื้นที่ดังกล่าวจนถึงทุกวันนี้

นอกจากพระราชกรณียกิจด้านการทหารที่กล่าวข้างต้นแล้วยังมีพระราชกรณียกิจด้านการทหารที่ทรงปฏิบัติมาตลอดเพื่อให้พลังใจสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ของทหาร ได้แก่ การเสด็จพระราชดำเนินตรวจพลสวนสนามและทรงรับการถวายสัตย์ปฏิญาณตนของทหารรักษาพระองค์ เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ ธันวาคม ณ ลานพระราชวังดุสิต ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๖-๒๕๕๑

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ สำนักราชเลขาธิการได้ประกาศเลื่อนพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณตนและสวนสนามของทหารรักษาพระองค์ออกไป เนื่องจาก

ประสิทธิ์ จันเสรีกร ฉายพระรูป

พิธีถวายสัตย์ปฏิญาณตนและสวนสนามของทหารรักษาพระองค์ เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เสด็จฯ มาประทับที่โรงพยาบาลศิริราช วันที่ ๑๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๒

หลังจากนั้นในปี พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๕๖ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กระทำพิธีถวายสัตย์ปฏิญาณตนของทหารรักษาพระองค์ เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา โดยงดพิธีสวนสนามและกระทำพิธีร่วมกับการเสด็จออกมหาสมาคม แต่ละปีสถานที่ประกอบพิธีได้เปลี่ยนแปลงไปตามความเหมาะสม เช่น ท้องพระโรง พระที่นั่งอัมรินทร์วินิจฉัย สนามหน้ามุขเด็จพระที่นั่งจักรีมหาปราสาท สีหบัญชร พระที่นั่งอนันตสมาคม ศาลาราชประชาสมาคม วังไกลกังวล อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์

พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๕๘ กองทัพอากาศจัดพิธีเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ มณฑลพิธีท้องสนามหลวง ทั้งนี้ การถวายสัตย์ปฏิญาณตนของทหารรักษาพระองค์กระทำต่อหน้าพระบรมสาทิสลักษณ์พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

การจัดกิจกรรมดังกล่าวเป็นการแสดงความจงรักภักดี และสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณในหลวง ร.๙ ที่ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจนานับการให้ประชาชนมีความสุข ทรงเป็นจอมทัพไทยที่สร้างคุณูปการให้แก่กองทัพ และทรงเป็นมิ่งขวัญของเหล่าทหารทำให้มีความเชื่อมั่นศรัทธาในการปฏิบัติภารกิจเพื่อชาติ

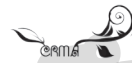

พิธีถวายสัตย์ปฏิญาณตนของทหารรักษาพระองค์และการเสด็จออกมหาสมาคม เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา
ณ สนามหน้ามูขเด็จ พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท

ในแต่ละปีหลังจากเสร็จสิ้นภารกิจสวนสนาม
ของทหารรักษาพระองค์ ผู้เขียนได้พูดคุยกับลูกศิษย์
ลูกหาที่เป็นกำลังพลสวนสนามซึ่งต้องผ่านการฝึก
ซ้อมอย่างหนักหน่วง ทั้งการซ้อมย่อย ซ้อมใหญ่
ซ้อมเหมือนจริง ซ้อมสถานที่จริง ซ้อมตามเวลาจริง
ผู้ที่สวนสนามต่างพูดเป็นเสียงเดียวกันว่า เพียงแต่
เห็นพระพักตร์ในหลวง ร.๙ ความมหัศจรรย์ก็เกิดขึ้น
แล้ว ความเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าหายไปในบัดดล
กลับกลายเป็นความสุข ความปลื้มปิติ และความ
เป็นสิริมงคลในชีวิตทหารรักษาพระองค์

บรรดาญาติมิตรของกำลังพลสวนสนามก็มี
ความอดทนไม่แพ้กัน เดินทางมาจากทั่วทุกสารทิศ
เพื่อรอเฝ้าฯ รับเสด็จ ชื่นชมความพร้อมเพรียง และ
ความสง่างามของการเดินสวนสนาม มีความเพียร

ในการรอคอยจับจ้องที่ยืน ที่นั่ง(แบบไม่มีเก้าอี้)
ตั้งแต่เช้าตรู่ กว่าที่จะได้ดูขบวนสวนสนามก็เย็นใกล้
เวลาพระอาทิตย์ตกดิน พอเห็นขบวนสวนสนามเริ่ม
ก้าวเดินตามจังหวะการบรรเลงเพลงของวงดุริยางค์
ความอ่อนเพลียจากการรอคอยค่อย ๆ เลือนหายไป
เปลี่ยนเป็นความสุขเข้ามาแทนที่ ยิ่งเห็นขบวนเสด็จ
หรือรถยนต์พระที่นั่งผ่านมาความเหนื่อยล้าก็หมด
สิ้นไปทันทีเช่นกัน สิ่งเหล่านี้จึงเป็นที่ประจักษ์ชัดว่า
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช
ทรงเป็นพลังใจของทหารแห่งแผ่นดินและพสกนิกร
ไทยอย่างไม่มีวันเสื่อมคลาย

พระผู้เล็ดจลลวรรคาลัย

พ.อ.หญิงวันดี ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา

ประกาศ

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี

จักรีนฤเบดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร

สวรรคต

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี
จักรีนฤเบดินทร สยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร เสด็จพระราชดำเนินไปประทับรักษาพระอาการ
ประชวร ณ โรงพยาบาลศิริราช ตั้งแต่วันศุกร์ที่ ๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ ตามที่
สำนักพระราชวังได้แถลงให้ทราบเป็นระยะแล้วนั้น

แม้คณะแพทย์ได้ถวายการรักษาอย่างใกล้ชิดจนสุดความสามารถ แต่พระอาการ
ประชวรหาคลายไม่ ได้ทุดหนักลงตามลำดับ ถึงวันพฤหัสบดีที่ ๑๓ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙
เวลา ๑๕ นาฬิกา ๕๒ นาที เสด็จสวรรคต ณ โรงพยาบาลศิริราช ด้วยพระอาการสงบ
สิริพระชนมพรรษาปีที่ ๘๙ ทรงครองราชสมบัติได้ ๗๐ ปี

วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ เป็นวันที่ประชาชนคนไทยทั้งในและต่างประเทศทั่วโลกมีความรู้สึกโศกเศร้าร่วมกันอย่างไม่ต้องนัดหมาย เมื่อมีประกาศสำนักพระราชวังว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จสวรรคตแล้วเมื่อเวลา ๑๕.๕๒ น.

วันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๙ ขบวนรถอัญเชิญพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจากโรงพยาบาลศิริราชโดยรถตู้ทะเบียน ๑ ๑ ๐๙๒๙ กรุงเทพมหานคร เคลื่อนไปยังพระบรมมหาราชวัง

ตามรอยทางที่ขบวนรถพระบรมศพเคลื่อนจากโรงพยาบาลศิริราชมายังพระบรมมหาราชวัง เป็นระยะทางยาวหลายกิโลเมตร มีประชาชนนั่งเฝ้าขบวนรถพระบรมศพด้วยน้ำตานองหน้า เมื่อผู้สื่อข่าวโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจเข้าไปสัมภาษณ์ ทุกคนไม่ว่าเด็กหรือผู้ใหญ่ หญิงหรือชาย หนุ่มสาวหรือคนเฒ่าคนแก่ ปลอ่ยไฮออกมาอย่างไม่อับอาย ต่างพร่ำรำพันถึงพระมหากษัตริย์คุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เวลา ๑๖.๕๖ น. ขบวนรถเชิญพระบรมศพเทียบด้านในประตูพรหมโสภา ตรงกับบันไดพระที่นั่งพิมานรัตยา ทหารมหาดเล็กราชวัลลภรักษาพระองค์เชิญพระบรมศพลงจากรถขึ้นสู่พระที่นั่งพิมานรัตยา พระบรมวงศานุวงศ์เสด็จฯ ตามพระบรมศพ เมื่อเชิญพระบรมศพถึงพระแท่นสรงพระบรมศพ นายแพทย์และพยาบาลเชิญพระบรมศพขึ้นพระแท่นซึ่งปูลาดด้วยพระยี่ภู่เพื่อเตรียมการสรงน้ำพระบรมศพ

ต่อมา สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จออกจากพระที่นั่งราชกรัณยสภาไปยังพระที่นั่งพิมานรัตยา เสด็จเข้าในพระฉาก ซึ่งพระบรมศพบรรจุอยู่บนพระแท่น จากนั้น ทรงจุดธูปเทียนเครื่องทองน้อยสำหรับพระบรมศพบูชาพระพุทธรูปประจำพระชนมวาร ทรงจุดธูปเทียนเครื่องทองน้อยกราบถวายบังคมพระบรมศพ ทรงรับขวดน้ำพระสุคนธ์จากเจ้าพนักงานแล้ว ถวายสงฆ์ พระบาทพระบรมศพเป็นการส่วนพระองค์ กราบถวายบังคมพระบรมศพ ทรงรับหม้อน้ำพระสุคนธ์ โถน้ำขมิ้น และโถน้ำอบไทย จากเจ้าพนักงานสนมพลเรือนแล้วถวายสงฆ์พระบาทพระบรมศพ จากนั้นทรงหิวเดินพระเจ้าขึ้นครั้งหนึ่ง หิวลงครั้งหนึ่ง แล้วหิวขึ้นอีกครั้งหนึ่ง ก่อนที่พระสางวางไว้ในพานซึ่งเจ้าพนักงานเชิญอยู่

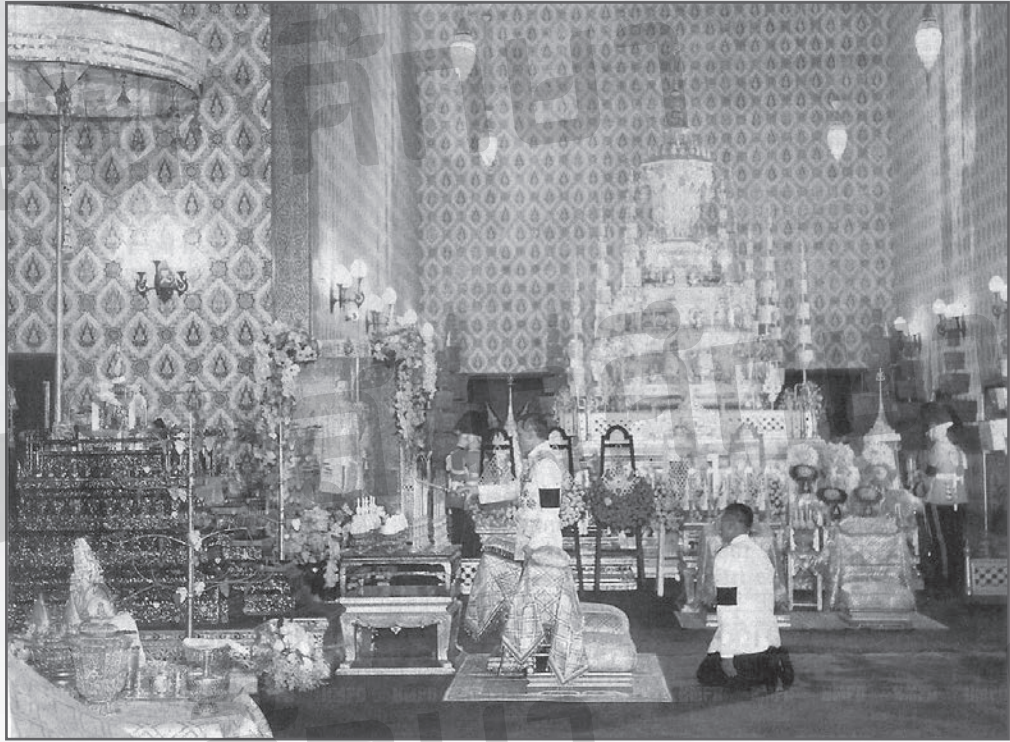

ทหารมหาดเล็กราชวัลลภรักษาพระองค์เชิญพระหีบพระบรมศพมาเทียบที่พระแท่นบรรทม พระบรมศพ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี และ ทูลกระหม่อมหญิงอุบลรัตนราชกัญญา สิริวัฒนาพรรณวดี ประทับทอดพระเนตรการย้ายพระบรมศพลงพระหีบ

แพทย์ พยาบาลที่ถวายงาน ถวายการจัดแต่งผ้าคลุมพระองค์ และจัดพระบรมศพให้เป็น ที่เรียบร้อยสมพระเกียรติ

เจ้าพนักงานถวายของพระศรีบรรจูดอกบัวและรูปเทียน สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงวางของพระศรีบรรจูดอกบัวและรูปเทียนแล้วพระราชทานคืนเจ้าพนักงาน ทรงรับและทรงวางแผ่นทองคำจำลองปิดพระพักตร์แล้วพระราชทานคืนเจ้าพนักงาน ทรงรับ พระชฎาห้ายอดวางข้างพระเศียรแล้วพระราชทานคืนเจ้าพนักงาน

จากนั้นทหารมหาดเล็กราชวัลลภรักษาพระองค์ ๑๐ นาย เชิญพระหีบพระบรมศพ มีตำรวจ หลวงนำ ๔ นาย ไปยังพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราช กุมาร และพระบรมวงศานุวงศ์ เสด็จฯ ตามพระบรมศพ ทหารมหาดเล็กราชวัลลภรักษาพระองค์ เชิญพระหีบพระบรมศพขึ้นประดิษฐานบนพระแท่นแว่นฟ้าหลังพระแท่นสุวรรณเบญจดล

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ประทับพระราชอาสน์ก่อนเสด็จฯ ไปทรงวางพวงมาลาที่หน้าพระโกศพระบรมศพ ขณะนั้นพนักงานประโคมมโหระทึก สังข์ แตรฝรั่ง แตรงอน ปี่กลองชนะ ปี่พาทย์ ทหารกองเกียรติยศถวายความเคารพ ดุริยางค์บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี เจ้าพนักงานนิมนต์พระสงฆ์ ๑๐ รูป ในจำนวน ๑๐๐ รูป ขึ้นนั่งยังอาสน์สงฆ์ จากนั้นสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงจุดธูปเทียนเครื่องทองน้อยและเครื่องราชสักการะ กราบถวายบังคมพระบรมศพ ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระพุทธรูปประจำพระชนมวารที่หน้าพระแท่นมหาเศวตฉัตร ทรงกราบ ประทับพระราชอาสน์ เจ้าพนักงานลาดพระภูษาโยง สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ ไปทรงทอดผ้าไตร ๑๐ ไตร พระสงฆ์สดับปกรณ์ ประทับพระราชอาสน์ ทรงหลังทักษิณาทก พระสงฆ์ถวายอนุโมทนาออกจากพระที่นั่งแล้ว เจ้าพนักงานนิมนต์พระสงฆ์อีกเที่ยวละ ๑๐ รูป จำนวน ๙ เที่ยว ขึ้นนั่งยังอาสน์สงฆ์ เสด็จฯ ไปทรงทอดผ้าไตร พระสงฆ์สดับปกรณ์ ทรงปฏิบัติเช่นนี้จนครบ ๙ เที่ยว จากนั้นสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ ไปทรงกราบพระพุทธรูปที่หน้าเครื่องนมัสการหน้าพระแท่นมหาเศวตฉัตร และเสด็จฯ ไปที่หน้าพระบรมโกศพระบรมศพ ทรงกราบ ทรงรับการถวายการเคารพจากผู้มาเฝ้าฯ เสด็จฯ ผ่านแถวข้าราชการผู้มา เฝ้าฯ ไปที่พระแท่นเตี้ยพระพิธีธรรมด้านตะวันออกและด้านตะวันตก ณ मुखหน้าพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท ทรงจุดธูปเทียนเครื่องบูชากระบะมุกที่หน้าเตี้ย ขณะพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม เสด็จออกจากพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาทลงทางบันไดมุขกระสันทางทิศเหนือ ไปประทับรถยนต์พระที่นั่งประตูกำแพงแก้ว เสด็จฯ กลับพระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต

เวลาเช้าของวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๙ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินไปทรงบำเพ็ญพระราชกุศลสวดพระอภิธรรมพระบรมศพ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาทในพระบรมมหาราชวัง ทรงจุดธูปเทียนเครื่องทองน้อย ทรงจุดธูปเทียนเครื่องนมัสการบูชาพระพุทธรูปที่หน้าพระแท่นมหาเศวตฉัตร ทรงจุดธูปเทียนเครื่องบูชากระบะมุกที่หน้าแท่นเตียงพระพิธีธรรม พระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมจบแล้ว ทรงทอดผ้าไตร พระสงฆ์สดับปกรณ์ ทรงหลังทักษิณาทก พระสงฆ์ถวายอนุโมทนา เสด็จฯ ไปทรงกราบที่เครื่องทองน้อยหน้าพระโกศพระบรมศพ แล้วเสด็จฯ ไปทรงกราบที่หน้าเครื่องนมัสการแล้วจึงเสด็จฯ กลับ

หมายกำหนดการบำเพ็ญพระราชกุศล

สำนักพระราชวังแจ้งหมายกำหนดการ พระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศล พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ ณ พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท

กำหนดการประจำวันตลอด ๑๐๐ วันหรือตามกำหนดไว้ทุกข์ จะเริ่มตั้งแต่วันที่ ๑๖.๐๐ น. พระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม และประโคมย่ำยาม เวลา ๑๗.๐๐ น. พระพิธีธรรมรับพระราชทานฉันเช้า เวลา ๑๙.๐๐ น. พระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม และประโคมย่ำยาม เวลา ๑๑.๐๐ น. พระพิธีธรรมรับพระราชทานฉันเพล เวลา ๑๒.๐๐ น. พระ

พิธีธรรมสวดพระอภิธรรมและประโคมย่ำยาม และเวลา ๑๕.๐๐ น. พระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม และประโคมย่ำยาม เวลา ๑๘.๐๐ น. ประโคมย่ำยาม เวลา ๑๙.๐๐ น. พระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม เวลา ๒๑.๐๐ น. พระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม และประโคมย่ำยาม

พระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศล สัตมวาร (๗ วัน) วันพุธที่ ๑๙ ตุลาคม เวลา ๑๗.๐๐ น. พระสงฆ์ ๓๐ รูปสวดพระพุทธมนต์ จบ มีพระธรรมเทศนากัณฑ์ ๑ พระ ๔ รูปสวดพระธรรมคาถา วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ ตุลาคม เวลา ๑๐.๓๐ น. พระสงฆ์ ๓๐ รูปสวดถวายพรพระ รับพระราชทาน

ฉัน มีพระบรมมเทศนาถัณฑ์ ๑ พระ ๔ รูปสวดพระ
 ธรรมคาถา ประเคนผ้าไตรพระ ๘๙ รูป เท้าพระ
 ชนมพรรษา

**พระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศล
 ปันธสมวาร (๑๕ วัน)** วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ ตุลาคม
 เวลา ๑๗.๐๐ น. พระสงฆ์ ๓๐ รูปสวดพระพุทธมนต์
 จบ มีพระบรมมเทศนาถัณฑ์ ๑ พระ ๔ รูป สวดพระ
 ธรรมคาถา วันศุกร์ที่ ๒๘ ตุลาคม เวลา ๑๐.๓๐ น.
 พระสงฆ์ ๓๐ รูปสวดถวายพรพระ รับพระราชทาน
 ฉัน มีพระบรมมเทศนาถัณฑ์ ๑ พระ ๔ รูปสวด
 พระธรรมคาถา ประเคนผ้าไตรพระ ๘๙ รูป เท้า
 พระชนมพรรษา

**พระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศล
 ปัญญาสมวาร (๕๐ วัน)** วันพฤหัสบดีที่ ๑ ธันวาคม
 เวลา ๑๗.๐๐ น. พระสงฆ์ ๓๐ รูป สวดพระพุทธมนต์

จบ มีพระบรมมเทศนาถัณฑ์ ๑ พระ ๔ รูปสวดพระ
 ธรรมคาถา วันศุกร์ที่ ๒ ธันวาคม เวลา ๑๐.๓๐ น.
 พระสงฆ์ ๓๐ รูปสวดถวายพรพระ รับพระราชทาน
 ฉัน มีพระบรมมเทศนาถัณฑ์ ๑ พระ ๔ รูปสวดพระ
 ธรรมคาถา ประเคนผ้าไตรพระ ๘๙ รูปเท้าพระ
 ชนมพรรษา

**พระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศล
 สตมวาร (๑๐๐ วัน)** วันศุกร์ที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๐
 เวลา ๑๗.๐๐ น. พระสงฆ์ ๓๐ รูปสวดพระพุทธมนต์
 จบ มีพระบรมมเทศนาถัณฑ์ ๑ พระ ๔ รูป สวดพระ
 ธรรมคาถา วันเสาร์ที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๐ เวลา
 ๑๐.๓๐ น. พระสงฆ์ ๓๐ รูป สวดถวายพรพระ
 รับพระราชทานฉัน มีพระบรมมเทศนาถัณฑ์ ๑ พระ
 ๔ รูปสวดพระธรรมคาถา ประเคนผ้าไตรพระ ๘๙
 รูป เท้าพระชนมพรรษา

พระพิธีธรรม

ในแต่ละวันจะมีพระพิธีธรรมจากพระอารามหลวงผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนมาในการพระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรมพระบรมศพ

พระพิธีธรรม คือ สมณศักดิ์พระสงฆ์ประเภทหนึ่ง ไม่พระราชทานแก่พระสงฆ์ แต่พระราชทาน แก่วัด พระมหากษัตริย์จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ จากวัดที่เป็นพระอารามหลวงเป็นส่วนมาก ไม่ระบุพระสงฆ์ วัดใดที่มีได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ จะไม่สามารถตั้งพระสงฆ์ในวัดเป็น พระพิธีธรรมได้ แม้วัดนั้นจะมีพระสงฆ์ซึ่งเคยเป็นพระพิธีธรรมจากวัดที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ มาแล้วก็ตาม

ทั้งนี้ วัดจะคัดเลือกวัดละ ๑ สำหรับ สำหรับละ ๔ รูป เป็นพระพิธีธรรม มีสำรองไว้เพื่อสวดในงานทรงบำเพ็ญพระราชกุศลต่าง ๆ โดยไม่จำกัดสมณศักดิ์

ตำแหน่งพระพิธีธรรมเป็นตำแหน่งประจำพระอารามหลวง การแต่งตั้งพระสงฆ์เป็นพระพิธีธรรม เป็นอำนาจของเจ้าอาวาสในพระอารามนั้นที่จะพิจารณาพระสงฆ์ที่มีความรู้ ความสามารถ และความชำนาญในการสวด เมื่อพระพิธีธรรมที่ได้รับแต่งตั้งย้ายไปอยู่ที่อื่น ลาออกจากตำแหน่ง ลาสิกขา หรือมรณภาพ เจ้าอาวาสก็จะพิจารณาคัดเลือกพระสงฆ์เป็นพระพิธีธรรมแทนรูปที่ขาดไป ธรรมเนียมดั้งเดิมสำหรับพระพิธีธรรมถ้าจะลาสิกขาจะลาสิกขาทันทีไม่ได้ ต้องสรรหาพระภิกษุรูปอื่นมาฝึกซ้อมจนสามารถปฏิบัติหน้าที่พระพิธีธรรมได้ก่อน

พระพิธีธรรมต้องผ่านการฝึกสวดพระอภิธรรมทำนองหลวง ๗ บท หรือการสวดพระธรรม ๗ คัมภีร์ คือ

๑. พระสังคินี ว่าด้วยธรรมที่เป็นกุศลกับอกุศล
๒. พระวิมังคี ว่าด้วยขันธ ๕

๓. พระธาตุกถา ว่าด้วยการสงเคราะห์กรรม
๔. พระปุดะละปะัญญัติ ว่าด้วยที่ตั้งของบุคคล
๕. พระกถาวัตถุ ว่าด้วยความจริงแท้
๖. พระยะมะกะ ว่าด้วยธรรมที่เป็นคู่
๗. พระมหาปฏิฐาน ว่าด้วยที่ตั้งใหญ่

การได้รับมอบหมายให้เป็นพระพิธีธรรม ต้องผ่านการฝึกซ้อมคัดเลือกจากเจ้าอาวาสวัดนั้น ๆ ก่อนส่งให้กรมสังฆการีนำรายชื่อขึ้นกราบบังคมทูลแต่งตั้งโดยจะได้รับพัดพระพิธีธรรมกับนิตยภัตพระราชทานรายปี

พัดพระพิธีธรรม การสวดในงานพิธีศพต่าง ๆ พระสงฆ์นิยมใช้พัดตั้งตรงหน้าขณะทำการสวด พระพิธีธรรมมีพัดประจำตำแหน่งเรียกว่า พัดพระพิธีธรรม ใช้ตั้งตรงหน้าเวลาสวด พัดพระพิธีธรรมนี้ มีจำนวน ๔ ด้าม ลักษณะเป็นพัดหน้านาง แต่ละด้ามมีสีต่าง ๆ กัน คือ สีเหลือง สีแดง สีน้ำเงิน และ สีเขียว เป็นผ้าแพรสีพื้นเหมือนกันทั้งสองด้าน บักไหมทองเป็นลักษณะคล้ายรัศมีจาก

ใจกลางพัด ด้ามเป็นไม้ลักษณะดับคาบใบพัดไว้ตรงกลางทำไม่เป็นแผ่นรูปวงกลมรี แกะตัวอักษรด้วยมุกคำว่าพระพิธีธรรม แล้วฝังลงในเนื้อไม้ยอดพัดและสันพัดเป็นงา (ปัจจุบันเปลี่ยนเป็นวัสดุคล้ายงา)

- พระพิธีธรรมสำหรับหนึ่งจะมีพัดสีต่างกัน คือ
๑. พัดสีเหลืองของหัวหน้าแม่คู่รูปที่ ๑
 ๒. พัดสีน้ำเงินเคียงแม่คู่รูปที่ ๑
 ๓. พัดสีแดงสำหรับพระพิธีธรรมแม่คู่รูปที่ ๒
 ๔. พัดสีเขียวเคียงแม่คู่รูปที่ ๒

การเรียงพัดพระพิธีธรรมและวิธีการนั่งสวดตามที่กล่าวถึงก็จะเป็นสีน้ำเงิน สีเหลือง สีแดง และสีเขียว เพราะสีเหลืองกับสีแดงเป็นแม่คู่หนึ่งอยู่ตรงกลาง สีน้ำเงินเป็นลูกคู่ของสีเหลืองต้องนั่งด้านขวาของสีเหลือง สีเขียวเป็นลูกคู่ของสีแดงต้องนั่งด้านซ้ายของสีแดง ส่วนการใช้พัดพระพิธีธรรมในพิธีการอื่น เช่น สดับปกรณ์ มาติกา บังสุกุล เป็นต้น นิยมนั่งเรียงตามลำดับศักดิ์ของพัดยศ คือ สีเหลือง สีแดง สีน้ำเงิน และสีเขียว

พระพิธีธรรม นอกจากสวดพระอภิธรรม ทำนองหลวง ๗ บท หรือการสวดพระธรรม ๗ คัมภีร์ ยังต้องสวดบทที่แต่งเพิ่มขึ้นเรียกว่า พระธรรมใหม่ ขึ้นต้นบทว่า “อาสะวารัมมา” กับขึ้นต้นบทว่า “สัฎฐโณชนา ธัมมา”

มีตำนานว่าในสมัยพุทธกาล พระพุทธเจ้าเสด็จไปโปรดพุทธมารดา ได้ยกพระอภิธรรม ๗ คัมภีร์เพื่อตอบแทนพระคุณมารดา จึงเลือกแสดงธรรมบนสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ด้วยเป็นสวรรค์ชั้นกลาง ๆ เทวดาชั้นต่ำสามารถขึ้นไปฟังได้ เทวดาชั้นสูงกว่าก็ลงมาฟังได้ ทำให้เหล่าเทวดาทั้งหลายได้บรรลุธรรมพร้อมกัน พระสงฆ์จึงใช้ธรรมะหมวดอภิธรรมเป็นบทสวดในพิธีศพ

กองศาสนูปถัมภ์ กรมการศาสนา เปิดเผยว่าการสวดพระอภิธรรมพระบรมศพในการพระราชพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลพระบรมศพ พระพิธีธรรมในแต่ละวันจะสวดพระอภิธรรมคัมภีร์ในทำนองหลวงแตกต่างกันไป โดยทำนองหลวงที่พระพิธีธรรมใช้ในพระราชพิธีครั้งนี้ มี ๔ ทำนอง หมุนเวียนในแต่ละวัน ได้แก่ ๑. **ทำนองกะ** แยกเป็น ๒ ลักษณะ คือ กะ

เปิด เป็นการสวดที่เน้นการออกเสียงคำสวดชัดเจน และ กะปิด เป็นการสวดที่เน้นการสวดเอื้อนเสียงยาวต่อเนื่องกันตลอดทั้งบท ไม่เน้นความชัดเจนของคำสวด ๒. **ทำนองเลื่อน** หรือทำนองเคลื่อน เป็นทำนองการสวดที่ไม่เน้นความชัดเจนของคำสวดและเอื้อนเสียงทำนองติดต่อกันไปโดยไม่ให้เสียงขาดตอน ๓. **ทำนองลากซุง** เป็นทำนองการสวดที่ต้องออกเสียงหนักในการว่าคำสวดทุก ๆ ตัวอักษรเอื้อนเสียงทำนองจากหนักแล้วจึงแผ่วลงไปหาเบา และ ๔. **ทำนองสรภัญญะ** เป็นทำนองการสวดที่ว่าคำสวดชัดเจนและมีการเอื้อนทำนองเสียงสูง-ต่ำไปพร้อมกับคำสวดนั้น ๆ

การสวดพระอภิธรรมเป็นพิธีธรรมที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับพุทธศาสนิกชนทั้งหลาย กล่าวคือ เมื่อมีบุคคลใดถึงแก่กรรม ผู้เป็นญาติหรือคนใกล้ชิดจะจัดให้มีการสวดพระอภิธรรมเพื่อบำเพ็ญกุศลให้แก่ผู้วายชนม์ สำหรับผู้สิ้นชีวิตที่มีฐานันดรศักดิ์ ชั้นยศหรืออยู่ในหลักเกณฑ์เทียบเกียรติยศพระราชทานแก่พระศพและศพของสำนักพระราชวังหรือทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เป็นกรณีพิเศษนั้น จะได้รับ

พระราชทานพระบรมราชาทานุเคราะห์ พระราชทานุเคราะห์ พระอนุเคราะห์ ในการสวดพระอภิธรรมศพ พระสงฆ์ที่ทำหน้าที่ “พระพิธีธรรม” ซึ่งเป็นตำแหน่งที่ได้รับการแต่งตั้งเฉพาะพระสงฆ์ในพระอารามหลวง ปัจจุบันนี้มี ๑๐ พระอาราม ได้แก่ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ราชวรมหาวิหาร วัดราชสิทธิารามราชวรวิหาร วัดระฆังโฆสิตารามวรมหาวิหาร วัดจักรวรรดิราชาวาสวรมหาวิหาร วัดอนงค์รามวรวิหาร วัดสระเกศราชวรมหาวิหาร วัดสุทัศน์เทพวรารามราชวรมหาวิหาร วัดบวรนิเวศราชวรวิหาร และ วัดประยุรวงศาวาสวรวิหาร

จุดมุ่งหมายของการสวดพระอภิธรรม พอสรุปได้ดังนี้

๑. เป็นการนำเอาพระอภิธรรมในพระอภิธรรมปิฎกมาสวด เพราะคำสอนในพระอภิธรรมนั้น ล้วนเป็นคำสอนเพื่อให้คนที่เสียชีวิตอยู่ใช้ชีวิตอย่างไม่ประมาท
๒. เป็นการบำเพ็ญกุศลหรือทำบุญอุทิศกุศลให้แก่ผู้เสียชีวิต ซึ่งเป็นหน้าที่ของลูกหลานและญาติมิตร
๓. เป็นการสร้างความอบอุ่นใจและบรรเทาความเศร้าโศกของญาติพี่น้อง
๔. เป็นการสืบทอดพระพุทธศาสนาและจารีตประเพณีอีกส่วนหนึ่ง

ปัจจุบันหากกล่าวถึงพระพิธีธรรม หมายถึงพระสงฆ์ที่สวดพระอภิธรรมงานศพหลวงและงานศพในพระบรมราชาทานุเคราะห์ พระราชทานุเคราะห์ พระอนุเคราะห์ และสวดจุดเวทเพื่อทำน้ำพระพุทธมนต์ เท่านั้น

บทสวดที่พระพิธีธรรมวัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหารใช้ในปัจจุบัน เป็นบทที่เรียกว่า พระอภิธรรม ๗ คัมภีร์ หรือพระธรรมใหม่ ทำนองสวด ได้แก่ ทำนองกะ ทำนองเลื่อน และทำนองลากซุง

บทสวดที่พระพิธีธรรมวัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ราชวรมหาวิหารใช้ในปัจจุบัน เป็นบทที่เรียกว่า พระธรรมใหม่ ทำนองสวด ได้แก่ ทำนองเลื่อน และทำนองลากซุง

บทสวดที่พระพิธีธรรมวัดราชสิทธิารามราชวรวิหารใช้ในปัจจุบัน เป็นบทที่เรียกว่า พระอภิธรรม ๗ คัมภีร์ ทำนองสวด ได้แก่ ทำนองกะ

บทสวดที่พระพิธีธรรมวัดระฆังโฆสิตารามวรมหาวิหารใช้ในปัจจุบัน เป็นบทที่เรียกว่า พระอภิธรรม ๗ คัมภีร์ พระธรรมใหม่ บทสวดสั้นๆ ทำนองสวด ได้แก่ ทำนองเลื่อน

บทสวดที่พระพิธีธรรมวัดจักรวรรดิราชาวาสวรมหาวิหารใช้ในปัจจุบัน เป็นบทที่เรียกว่า พระอภิธรรม ๗ คัมภีร์ พระธรรมใหม่ ทำนองสวด ได้แก่ ทำนองกะ ทำนองเลื่อน

บทสวดที่พระพิธีธรรมวัดอนงค์รามวรวิหารใช้ในปัจจุบัน เป็นบทที่เรียกว่า พระธรรมใหม่ ทำนองสวด ได้แก่ ทำนองกะ และทำนองเลื่อน

บทสวดที่พระพิธีธรรมวัดสระเกศราชวรมหาวิหารใช้ในปัจจุบัน เป็นบทที่เรียกว่า พระธรรมใหม่ ทำนองสวด ได้แก่ ทำนองเลื่อน และทำนองสรภัญญะ

บทสวดที่พระพิธีธรรมวัดสุทัศน์เทพวรารามราชวรมหาวิหารใช้ในปัจจุบัน เป็นบทที่เรียกว่า พระธรรมใหม่ ทำนองสวด ได้แก่ ทำนองสรภัญญะ และทำนองกะ

บทสวดที่พระพิธีธรรมวัดบวรนิเวศราชวรวิหารใช้ในปัจจุบัน เป็นบทที่เรียกว่า พระอภิธรรมมัตถสังคหะ ซึ่งมี ๙ ปริจเฉท (ประกอบด้วย ๙ ปริจเฉท ได้แก่ จิตตสังคหวิภาค เจตสิกสังคหวิภาค ปกิณณกสังคหวิภาค วิถีสังคหวิภาค วิถีมุตตสังคหวิภาค รูปสังคหวิภาค สมุจจยสังคหวิภาค ปัจจยสังคหวิภาค และกัมมัญฐานสังคหวิภาค) ทำนองสวด ได้แก่ ทำนองสรภัญญะ

บทสวดที่พระพิธีธรรมวัดประยุรวงศาวาสวร

วิหารใช้ในปัจจุบัน เป็นบทที่เรียกว่า พระธรรมใหม่
ทำนองสวด ได้แก่ ทำนองกะ

ระโคมย์ย้ายาม

ในการพระราชพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลพระ
บรมศพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล
อดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทร
สยามินทราราชราช บรมนาถบพิตร ณ พระที่นั่งดุสิต
มหาปราสาท พระบรมมหาราชวัง มีระโคมย์ย้ายาม
วันละ ๒ ครั้ง (๒ ยาม) เป็นประจำ ต่อเนื่องตลอด
ทุกวัน โดยวงระโคมย์ของสำนักพระราชวัง ร่วมกับ
วงปี่พาทย์พิธีและวงปี่พาทย์นางหงส์เครื่องใหญ่
กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม จนครบ ๑๐๐ วัน

ตามกำหนดการประจำวัน คือ ๐๖.๐๐ น.,
๐๙.๐๐ น., ๑๒.๐๐ น., ๑๕.๐๐ น., ๑๘.๐๐ น. และ
๒๑.๐๐ น.

มีลำดับการระโคมย์ดังนี้

เริ่มด้วยวงสังข์แตรกับวงปี่ไฉนกลองชนะ
ระโคมย์สลับต่อเนื่องกัน เป็นวงระโคมย์ลำดับที่ ๑
วงปี่พาทย์นางหงส์เครื่องใหญ่ ระโคมย์ลำดับที่ ๒

วงระโคมย์ลำดับที่ ๑ เริ่มด้วยระโคม
มโหระทึก ตีระโคม์ตลอดเวลาจนจบการระโคม
ลำดับที่ ๑ วงสังข์แตรระโคมเพลงสำหรับบท จบ
แล้ววงปี่ไฉนกลองชนะระโคมเพลงพญาโศกกลอยลม

เมื่อจบกระบวนเพลงแล้ว วงสังข์แตรระโคม
เพลงสำหรับบทอีกครั้ง ต่อด้วยวงปี่ไฉนกลองชนะ
ระโคมเพลงพญาโศกกลอยลมอีกครั้ง จบกระบวนเพลง

วงสังข์แตรระโคมเพลงสำหรับบทครั้ง
สุดท้าย เป็นการจบการระโคมลำดับที่ ๑

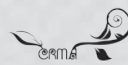
วงระโคมย์ลำดับที่ ๒ ปี่พาทย์นางหงส์เครื่อง
ใหญ่ ระโคมเพลงเรื่องนางหงส์ ประกอบด้วย เพลง
พราหมณ์เก็บหัวแหวน เพลงสาวสอดแหวน เพลง
กระบอกทอง เพลงคู่แมลงวันทอง และแมลงวันทอง
เป็นเพลงสุดท้าย

เมื่อระโคมย์จบ เป็นการเสร็จการระโคม
ย้ายาม ๑ ครั้ง

นอกจากนี้ ในพระราชพิธีสวดพระอภิธรรม
พระบรมศพ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหา
ภูมิพลอดุลยเดชในแต่ละวัน ขณะพระสงฆ์ฉัน
ภัตตาหารเช้า วงปี่พาทย์พิธีบรรเลงเพลงเรื่องฉิ่ง
พระฉิ่งเช้า และในการทรงบำเพ็ญพระราชกุศล
สัตตมวาร (๗ วัน) ปันธรมวาร (๑๕ วัน) ปัญญา
สมวาร (๕๐ วัน) และสตมวาร (๑๐๐ วัน) วงปี่
พาทย์พิธีบรรเลงเพลงเรื่องฉิ่งพระฉิ่งเพล ดังได้ถือ
ปฏิบัติมา

ผู้เขียนได้รับข้อมูลพระพิธีธรรมจาก พ.อ.
สุทัศน์ ไวยปิติ อศจ.ร.จ.ปร.

เล่มหน้าพบกับ “ในหลวง : พ่อ...ในดวงใจ
ลูกไทยทั่วหล้า”

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

○ ทุกท่วงท่าที่เห็นทรงเป็นพระ
สมณะงดงามตามอย่างล่งษ์
สถาปนาสูงลุดบุตรพุทธองค์
ที่ "สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ"

○ เป็นสมเด็จพระสังฆราชประกาศไว้
นับเรียงได้ยี่สิบพระองค์งลีบลาน
ต่ออายุพระศาสนาไปช้านาน
พุทธกาลสถิตมันห้าพันปี

○ เสียงระฆังดังสัญญาณอีกคราแล้ว
วัดพระแก้วที่สถาปนาลง่าศรี
สิบสองกุ่มภาเย็นคำย่าพระสุรีย์
ไทยเรามีประมุขล่งษ์ทรงศีลา

○ ชาว จปร.ขอน้อมเกล้าถวายพระพร
ทรงจรจรโลงพระบวรศาลนา
พระเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าสถาปนา
สมเด็จพระสังฆราชาพระราชทาน

(พันเอก จิระ เหล่าจิระอังกูร ร้อยกรอง)

ประวัติ สมเด็จพระสังฆราช องค์ที่ ๒๐

สมเด็จพระมหามุนีวงศ์ (อัมพร อมฺพโร) เดิมชื่อ อัมพร ประสัดตพงษ์ เกิดเมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๐ ณ ตำบลบางป่า อำเภอเมืองราชบุรี จังหวัดราชบุรี โยมบิดาชื่อนายนับ ประสัดตพงษ์ โยมมารดาชื่อนางตาล ประสัดตพงษ์ ครอบครัวประกอบอาชีพค้าขาย เรียนชั้นประถมศึกษาที่โรงเรียนเทวานุเคราะห์ กองบินน้อยที่ ๔ ตำบลโคกกระเทียม อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี จนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

• การบรรพชาอุปสมบท

บรรพชาเป็นสามเณรเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๐ ณ วัดสัตตนารถปริวัตรวรวิหาร ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี โดยมีพระธรรมเสนานี (เงิน นนฺโท) เป็นพระอุปัชฌาย์ ต่อมาได้เข้าพิธีอุปสมบทเป็นพระภิกษุ เมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๑ ณ พัทธสีมาวัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม โดยมีสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช (วาสน์ วาสโน) เป็นพระอุปัชฌาย์ และพระจินดากรมณี (ทองเจือ จินฺตาทโร) เป็นพระกรรมวาจาจารย์

• การศึกษาพระปริยัติธรรม

สามเณรอัมพร ประสัดตพงษ์ ไปอยู่จำพรรษาที่ วัดตรีญาติ ต.พงสวาย เพื่อศึกษาเล่าเรียนพระปริยัติธรรม พ.ศ. ๒๔๘๓ สามารถสอบได้นักธรรมชั้นตรี จากนั้น พ.ศ. ๒๔๘๔ สามารถสอบได้นักธรรมชั้นโท และ พ.ศ. ๒๔๘๖ สามารถสอบได้นักธรรมชั้นเอก และสอบได้เปรียญธรรม ๓ ประโยค เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๘ สอบได้เปรียญธรรม ๔ ประโยค

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๐ ได้ย้ายมาอยู่จำพรรษา ณ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม โดยสมเด็จพระพุทธปาพจนบดี (ทองเจือ จินฺตาทโร) เมื่อครั้งดำรงสมณศักดิ์ที่พระจินดากรมณี นำมาฝากกับสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช (วาสน์ วาสโน) สกล

มหาสังฆปริณายก ภายหลังอุปสมบทเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๑ ศึกษาพระปริยัติธรรมในสำนักเรียนวัดราชบพิธฯ จน พ.ศ. ๒๔๙๑ สามารถสอบได้เปรียญธรรม ๕ ประโยค และ พ.ศ. ๒๔๙๓ สามารถสอบได้เปรียญธรรม ๖ ประโยค

ต่อมา เข้าศึกษาที่มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เป็นนักศึกษารุ่นที่ ๕ จบศาสนศาสตร์บัณฑิต เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๐ และได้เดินทางไปศึกษาต่อระดับปริญญาโท ณ มหาวิทยาลัยพาราณสี (Banaras Hindu University) ประเทศอินเดีย จบการศึกษาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๒ ด้านประวัติศาสตร์และโบราณคดี

ปี พ.ศ. ๒๕๕๒ สภามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ถวายศาสนศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาพุทธศาสตร์

ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ สภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ถวายปริญญาพุทธศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาธรรมนิเทศ

• ตำแหน่งปัจจุบัน

เจ้าอาวาสวัดราชบพิธสถิตมหาสีมารามราชวรวิหาร

กรรมการมหาเถรสมาคม

กรรมการคณะธรรมยุต

กรรมการเถรสมาคมคณะธรรมยุต

ที่ปรึกษาเจ้าคณะภาค ๑๔ - ๑๕ (ธรรมยุต)

แม่กองงานพระธรรมทูต

• สมณศักดิ์

พ.ศ. ๒๕๑๔ เป็นพระราชาคณะชั้นสามัญที่พระปริยัติกิจ

พ.ศ. ๒๕๒๔ เป็นพระราชาคณะชั้นราชที่พระราชสารสุธี

พ.ศ. ๒๕๓๓ เป็นพระราชาคณะชั้นเทพที่พระเทพเมธาภรณ์

พ.ศ. ๒๕๓๘ เป็นพระราชาคณะชั้นธรรมที่พระธรรมเมธาภรณ์

พ.ศ. ๒๕๔๓ เป็นพระราชาคณะเจ้าคณะรองที่พระศาสนโสภณ

พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นสมเด็จพระราชาคณะที่สมเด็จพระมหามุนีวงศ์ (ข้อมูลจาก-วิกิพีเดีย)

พ.ศ. ๒๕๖๐ (๑๒ ก.พ. ๖๐) ได้รับสถาปนาเป็นสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๒๐ ใช้พระนามว่า สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ และวงเล็บต่อท้ายด้วยชื่อเดิมซึ่งเป็นพระนามของสมเด็จพระสังฆราช ตั้งแต่สมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑ ต้นกรุงรัตน โกสินทร์ จนถึงองค์ที่ ๑๘

บรรณาธิการแถลง

เสนาศึกษา

เล่มที่ ๘๓ ตอนที่ ๑ เดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

สวัสดิ์ศรีรับท่านสมาชิกและท่านผู้อ่านเสนาศึกษาทุกท่าน

ปีนี้เป็นปีที่ ๑๐๒ ของนิตยสารเสนาศึกษา พร้อมกับที่คนไทยได้สมเด็จพระสังฆราชพระองค์ใหม่ด้วยความปิติยินดียิ่ง เป็นเสาหลักที่มั่นคง ๑ ใน ๓ เสาหลักของประเทศ

ตามที่นิตยสารเสนาศึกษา เล่มที่ ๘๒ ตอนที่ ๕ (ก.ย. - ต.ค. ๕๙) ได้ลงบทความถวายอาลัย ร.๙ และเล่มที่ ๘๒ ตอนที่ ๖ (พ.ย. - ธ.ค. ๕๙) ได้ลงบทความของในหลวง ร.๙ และ พระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๑๐ ที่ทั้งสองพระองค์ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณต่อโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าอย่างหาที่สุดมิได้ไปแล้วนั้น แต่เนื่องจาก พ.อ.หญิงวันดี ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา ท่านได้ส่งบทความของในหลวง ร.๙ ที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับพระราชพิธี และพระพิธีธรรมเกี่ยวกับพระบรมศพ มาให้หลังจากที่ได้ลงบทความดังกล่าวไปแล้ว ๒ ตอน แต่เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าควรจะบันทึกไว้ในเสนาศึกษาเป็นประวัติศาสตร์ให้คนรุ่นหลังได้ศึกษา และใช้ประโยชน์ในโอกาสต่อไป จึงขอนำบทความของ พ.อ.หญิงวันดีฯ ลงไว้ในเล่มนี้ ทำให้เล่มนี้มีทั้งบทความถวายอาลัย และบทความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณซึ่งอยู่ในเรื่อง **ประสบการณ์การทำสงครามต่อสู้กับความยากจน** ที่ ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนาได้บรรยายให้ นนร. ชั้นปีที่ ๒ ฟังในวิชาไทยศึกษา เมื่อวันที่ ๙ ธ.ค. ๕๙ ที่กองวิชาประวัติศาสตร์ส่วนการศึกษาโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า **บันทึกประวัติศาสตร์ ๕ ก้าวอย่างแห่งการเปลี่ยนแปลงกรมราชทัณฑ์** เป็นผลงานของ พล.อ.ไพบูลย์ คัมภายา องคมนตรีเมื่อครั้งเป็น รมว. ยุติธรรม และมี พล.อ. ทิระพร ชะนะพะเนาว์ ที่ปรึกษา รมว. และดูแลกรมราชทัณฑ์ในสมัยนั้นเป็นผู้ดำเนินการ ความจริงกระทรวงยุติธรรมตอนนั้นก็มีความออกมามากเป็นที่ทราบกันดีของคนทั่วไป ทั้ง ๒ ท่าน เป็น จปร. ๒๖ และเป็นสมาชิกของนิตยสารเสนาศึกษาของเรา นำชื่นชมเนาะครับ ถ้าอ่านเรื่องดูก็จะรู้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น พี่มนู พล.อ.มนู สายัณห์นิโคจร จปร. ๑๕ ผู้เขียน **นักเรียนนายร้อยอ่านตรงนี้** เล่มนี้ท่านขึ้นต้นว่าจะออกนอกสู้นอกทางดูบ้าง แต่พออ่านดูแล้วขอบอกว่ายังอยู่ในลูในทางดีครับ บทความของท่านทุกเรื่องที่ยังมาหลายปีแล้วนั้น นับได้ว่าเป็นครูที่ดีของนายทหารรุ่นน้องและ นนร.ทุกคน ต้องได้อ่านเนาะครับ พ.ท.ฐนัส มานวงศ์ เขียน **นายร้อยไทยไม่กลับบ้าน** เป็นตอนที่ ๑ ท่านบอกว่าจบใน ๓ ตอน ท่านเป็นอาจารย์และเป็นที่ปรึกษาที่ดีของ นนร. เรื่องนี้ท่านต้องการบอกว่า นายทหารปกครองที่ดีนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อ นนร. และ รร.จปร. ฟังระลึกไว้เสมอเนาะน้อง

สุดท้ายนี้คณะผู้จัดทำขอขอบคุณท่านสมาชิกทั่วประเทศที่ได้สละเงินค่าสมาชิกประจำปีให้เราได้ทำหนังสือกันมาได้อย่างต่อเนื่องด้วยดีมาโดยตลอด และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดีเช่นนี้ตลอดไป

สวัสดิ์ศรีรับ

พล.ต.

พล.ต. ธัชพล ไม่รอด

บรรณาธิการนิตยสารเสนาศึกษา

❁ ปวงประชาเป็นสุขสานต์ ๑๕
ร.๙ จอมทัพไทย พลังใจทหารแห่งแผ่นดิน

❁ พระผู้เสด็จสู่สวรรคาลัย ๒๑

- ★ ปฏิทินการปฏิบัติงานที่สำคัญของ รร.จปร.....๑๓
- ★ ประสบการณ์การทำสงครามต่อสู้กับความยากจน..... ๓๗
- ★ บันทึกประวัติศาสตร์ ๕ ก้าวอย่าง แห่งการเปลี่ยนแปลงกรมราชทัณฑ์..... ๕๔
- ★ นักเรียนนายร้อยอ่านตรงนี้..... ๖๒
- ★ มองญี่ปุ่นไทยในสงครามโลกครั้งที่ ๒..... ๖๖
- ★ การรบที่เมืองเอลปโป เป็นจุดผกผันของสงครามกลางเมืองซีเรีย..... ๗๑
- ★ นายร้อยไทยไม่กลับบ้าน.....๗๘
- ★ หลักสูตรการฝึกนักบินภายนอกชั้นกลางของอากาศยานไร้คนขับ..... ๘๔
- ★ หมายเหตุแห่งสยาม วีรกษัตริย์นักรบแห่งกรุงศรีอยุธยา..... ๘๗
- ★ ภาษาอังกฤษร่วมสมัย..... ๙๑
- ★ อาหารบำรุงสมอง..... ๙๓
- ★ พลิกการนามชื่อนี้มีดีไหน..... ๙๗
- ★ ไปที่ไหน ได้เรื่องมาแล้ว..... ๑๐๒
- ★ มีของดีมาฝาก..... ๑๐๕
- ★ ใคร อะไร ที่ไหน..... ๑๐๙

สารบัญ

ความคิดเห็นของผู้เขียนในหนังสือฉบับนี้ ไม่มีส่วนผูกพันกับทางราชการแต่ประการใด

เสนาศึกษา เล่มที่ ๘๗ ตอนที่ ๑ เดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

เสนาศึกษา

ประสบการณ์ทำสงคราม ต่อสู้กับความยากจน

ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา

(เรียบเรียงจากเอกสารประกอบคำบรรยายและการถอดคำบรรยายของ ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล หัวข้อ “ประสบการณ์การทำสงครามต่อสู้กับความยากจน” แก่ นักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ ๒ วิชาไทยศึกษา วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๙)

ประสบการณ์ชีวิตของ ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล ในการถวายงานพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในการทำสงครามต่อสู้กับความยากจน แบ่งได้เป็น ๓ ช่วงคือ

ประสบการณ์ช่วงที่ ๑ ความยากจน-ความมั่นคง

ประสบการณ์ช่วงที่ ๒ ความยากจน-ตามแผนพัฒนาชนบท

ประสบการณ์ช่วงที่ ๓ ความยากจน-โครงการพระราชดำริ

ประสบการณ์ช่วงที่ ๑ สงครามแย่งชิงประชาชน

ระหว่างสงครามเย็น (ตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ สงบใน พ.ศ. ๒๔๘๘ ถึง พ.ศ. ๒๕๓๔ เมื่อสหภาพโซเวียตล่มสลาย) ได้เกิดการต่อสู้ระหว่าง “โลกเสรี” กับ “โลกคอมมิวนิสต์” การต่อสู้ระหว่าง “คนมี” กับ “คนไม่มี” โดยเป็นการต่อสู้ระหว่างโลกเสรีกับผู้ที่ยึดมั่นแนวความคิด - ลัทธิมากซ์ ที่สรุปสาระสำคัญว่า เป็นการต่อสู้เพื่อการปฏิวัติล้มล้างระบบทุนนิยมและนำเสรีภาพมาสู่ชนชั้นกรรมาชีพ มนุษย์ต้องเท่าเทียมกัน ไม่มีการข่มเหงเอาเปรียบ

กัน สังคมมีสองชนชั้น คือ ชนชั้นปกครอง และชนชั้นผู้ใช้แรงงาน ชนชั้นปกครอง ซึ่งเป็นเจ้าของเครื่องมือการผลิตเอาไว้ครอบครองและกดขี่ข่มเหงชนชั้นผู้ใช้แรงงาน ชนชั้นผู้ใช้แรงงานจะเกิดความรู้สึกแบ่งแยก เกิดปฏิวัติ และโค่นล้มอำนาจของชนชั้นปกครอง

แนวทางการต่อสู้ของพรรคคอมมิวนิสต์ไทย คือ การใช้ยุทธศาสตร์ “ป่าล้อมบ้าน บ้านล้อมเมือง เมืองล้อมนคร” การจัดตั้งกองทัพปลดแอกประชาชนในพื้นที่ เพื่อทำสงครามปฏิวัติยึดอำนาจการแก้ไขความรุนแรงจากการก่อการร้ายด้วยการ

กระจายรายได้ จัดทำแผนพัฒนาเพื่อความมั่นคง ใช้เครื่องมือทางเศรษฐกิจและสังคมเข้าแก้ไข แย่งชิงประชาชนเรียกว่า ยุทธการ พตท. (พลเรือน ตำรวจ ทหาร) โครงการพัฒนาพื้นที่เพื่อความมั่นคง ตอนนั้น พ.ศ. ๒๕๑๒ หลังเสียงปืนแตกแล้ว มีการจับอาวุธขึ้นมาต่อสู้กัน ไทยเป็นพันธมิตรกับ สหรัฐอเมริกาผู้นำโลกเสรีต่อสู้ในสงครามเย็นกับ ฝ่ายโลกสังคมนิยม ฝ่ายโลกเสรีเชื่อในทฤษฎีโดมิโน ที่ว่า ถ้าเวียดนามใต้ล้ม เขมรล้ม ลาวล้ม ไทยล้ม มาเลเซีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ จะล้มไปหมดเลย เป็นคอมมิวนิสต์ ตอนนั้นผมเรียนจบจากประเทศ ฝรั่งเศสมา เข้าไปทำงานอยู่ในกองวางแผนเตรียมพร้อมด้านเศรษฐกิจ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตอนเรียนจบมาไม่แน่ใจว่าจะต้องลงสนามรบ นึกว่าจะไปรบ แต่แทนที่จะได้ไปเมืองนอกกลับไปบ้านนอกตลอด แต่สนุกดี และไปบ้านนอกแบบไม่มีคนเขาไปด้วย นักเรียน อาจจะไม่เชื่อ ผมกล้าพูดได้เลยต่อหน้าทหารทุกคนว่า ในสนามรบเมืองไทย ในพื้นที่ประเทศไทย ผมลงพื้นที่มากกว่าทหารคนใดในกองทัพเลย เพราะอะไร เพราะว่าลงทีเดียวสี่ทัพเลย ทหารจะลงทีละกองทัพ ประจำทัพโน้นทัพนี้ ผมได้ รับการแต่งตั้งในปี พ.ศ. ๒๕๑๕-๒๕๑๖ ให้เป็น เลขานุการของแม่ทัพ ๔ ภาค พร้อมกัน แม่ทัพภาคที่ ๒ เวลานั้นชื่อ พลโท เปรม ติณสูลานนท์ แม่ทัพภาคที่ ๓ ชื่อ พลโท สมศักดิ์ บัญจมานนท์ แม่ทัพภาคที่ ๔ ชื่อ พลโท สันต์ จิตรปฏิมา แม่ทัพภาคที่ ๑ ชื่อ พลโท อำนาจ คำริกาญจน์

ผมและพลโท อำนาจ คำริกาญจน์ เราได้เดินทางโดยนั่งเฮลิคอปเตอร์ มาลงในป่าข้างเขาชะงัก ภารกิจตอนนั้นคือ มาที่ตั้งโรงเรียนนายร้อย พระจุลจอมเกล้า โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ได้มีพระราชกระแสรับสั่งให้ปฏิบัติราชการสำรวจแหล่งน้ำที่นี่ ท่านแม่ทัพอำนาจ ก็นั่งเฮลิคอปเตอร์มากับผม จำได้ว่ามีเรือไม้ตั้งอยู่ที่

ปากทาง เป็นที่ตั้งกองทหารสื่อสารตั้งอยู่ และข้างหน้าเป็นที่ตั้งหน่วยทหารพัฒนา มีคอกวัวอยู่หนึ่ง นอกนั้นเป็นป่าหมด ตอนนั้นทางโรงเรียนนายร้อย พระจุลจอมเกล้าประท้วงไม่ยอมย้ายมาขณะมาสำรวจที่ จำได้มีป่าคนหนึ่งเอาที่มาขายผมไร่ละ ๔,๐๐๐ บาท บอกว่าไม่มีน้ำ แต่บ่มีน้ำก็ท่วมเลย พอท่วมเสร็จมันก็แห้งเลย เหตุการณ์แบบนี้เกิดขึ้น อยู่ตลอดเวลา แต่ซื้อไม่ได้ เพราะพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ รับสั่งว่าไม่ผิดแต่ขวยโอกาส ไม่ผิดแต่ไม่ดี จำได้ใหม่ว่าพระองค์รับสั่งว่า **“เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม”** พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ พระราชทานคำแปลไว้ว่า **“ดีและถูกต้อง”** สำหรับคำว่า “ธรรม”

ขอย้อนกลับมาตอนนั้นสงครามที่เกิดขึ้น เพราะอะไร มีการปะทะขัดแย้งกัน มีการรบราฆ่าฟันกันอย่างมากมายทั่วประเทศ เหนือจรดใต้ ทางรัฐบาลได้ใช้กำลังทหารตำรวจสนธิเข้าปราบปราม ในเมืองตำรวจดูแล ในป่าทหารดูแล เรารบตามปกติคือรบตามงบประมาณ งบประมาณออกมาก็ยกกำลังไปเคลียร์พื้นที่ ชาวบ้านส่วนหนึ่งที่เป็นพวกนิยมคอมมิวนิสต์ที่เรียกฝ่ายหัวแดงก็หนีขึ้นไป ชาวบ้านที่เป็นแนวร่วม ชาวบ้านก็อยู่ในหมู่บ้าน เราก็ไปยึดครองไว้ ไม่รู้หมู่บ้านหนึ่ง ก็หนึ่งกองร้อย ตอนนั้นจบใหม่ ๆ ก็ไปเลย ไปประจำอยู่ที่นั่นมีลูกศิษย์โดนยิงตายไปหลายคน ก็ปฏิบัติภารกิจดำเนินการไปลักษณะนั้น

จนกระทั่ง พ.ศ. ๒๕๑๗ ฝ่ายเราวางแผนรับสงครามขนาดใหญ่ แต่กลับไม่เกิดสงครามขนาดใหญ่ จนหลังจากที่เวียดนามเหนือยึดกรุงไซ่ง่อนได้ สำเร็จ ตอนนั้นหมายความว่าฝ่ายตรงข้ามคุมกำลังไว้หมดแล้ว ดังนั้นต้องทำอย่างไรอย่าให้สงครามกองโจรยกระดับขึ้นมาเป็นสงครามเต็มรูปแบบ สงครามกองโจรไม่ใช่อาวุธยุทธโปกรณ์ แต่เอาประชาชนเป็นฐาน ตามความเชื่อของลัทธิคอมมิวนิสต์ คุณใช้ปืนยิงตายไป ๑ ศพ ได้คอมมิวนิสต์เพิ่มมาอีก ๔

เลย คือครอบครัว ๑ ครอบครัวอย่างน้อยอาจจะมาอีก ๔ คน ครอบครัวทั้งครอบครัวเข้าป่าหมดเลยยิ่งฆ่ายิ่งเพิ่ม

เพราะฉะนั้นจึงต้อง “สู้โดยไม่สู้ สู้โดยไม่ต้องใช้อาวุธ” ผมเลือกใช้คำว่า “พัฒนาเพื่อความมั่นคง” ตอนนั้นผมเป็นคนคิดเองและเสนอรัฐบาล แต่เวลานั้นยังไม่มีใครเข้าใจ ตอนนั้นผมทำงานอยู่ที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจึงขออาสาลงไปทำงานในพื้นที่รัฐบาลเลยตั้งให้ผมเป็นเลขานุการของแม่ทัพทั้ง ๔ ภาคเพื่อความสะดวกรวดเร็ว เมื่อตัวผมระดับนโยบายไปเป็นเลขานุการแม่ทัพ พอตั้งเป็นโครงการเสนอนายกอนุมัติเงินมาได้เลย ความรวดเร็วฉบับพลันก็เกิดขึ้น

ภารกิจสำคัญคือ การสร้างความเข้าใจในฝ่ายเดียวกับเรา ตอนนั้นหากตั้งคำถามว่า สงครามครั้งนี้สงครามอะไร สงครามคอมมิวนิสต์ ก่อการร้าย เกิดจากอะไร ไม่มีใครตอบได้ สงครามนี้เป็นสงครามของคอมมิวนิสต์ มากซ์บอกว่า เป็นการต่อสู้กันระหว่างคนมีกับคนไม่มี การต่อสู้โดยใช้อาวุธไม่มีประโยชน์ ผมเสนอแผน โดยให้เริ่มสำรวจตรวจสอบว่าประชาชนตามกลุ่มเป้าหมายของเราในพื้นที่ยุทธศาสตร์ของเรานั้น “ไม่มีอะไรบ้าง” เราพบว่าหนึ่ง คนที่อยู่บริเวณชายแดนนั้นไม่มีแม้กระทั่งสัญชาติ ชายแดนไทยลาว ประชาชนเดินทางข้ามเขตแดนไปมาแต่งงานกัน เป็นญาติพี่น้องกัน ตัวอย่าง ท่านไถสอน พมวิหาน ประธานประเทศลาว มีน้องสาวแท้ ๆ คือ คุณสุวรรณค์ทอง ภรรยาคุณยุทธ หนูนภักดี ตอนสงครามน้องสาวตกอยู่ที่ฝั่งไทย เป็นไทย พี่ชายตกอยู่ฝั่งนั้นกลายเป็นลาวไป และเป็นประธานประเทศในที่สุด ผมและคุณสุวรรณค์ทองเป็นเพื่อนบ้านกันและนับญาติกันโดยมีศักดิ์เป็นน้า จึงสามารถไปทำงานที่ประเทศลาวได้สำเร็จอย่างสะดวกรวดเร็ว ท่านประธานไถสอนผมก็เรียกท่านลุง

เพราะฉะนั้นการที่ ไม่มีสัญชาติ หรือถือสองสัญชาติ ไม่ว่าจะเป็นคนแถบชายแดนลาว เขมร หรือมาเลเซียก็เหมือนกัน ปัญหาที่สำคัญคือ การไม่มีสิทธิทำกิน ส่วนมากรุกป่า ผิดกฎหมาย ข้าราชการตัวร้ายเหมือนกันเข้าไปรีดไถ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ทรงชี้แนะแนวทางว่า ให้ออกเอกสาร สทก. “สิทธิทำกิน” ไม่ให้กรรมสิทธิ์ที่ดิน แต่ได้สิทธิทำกิน และสิทธิสามารถยกให้ชั่วคราวชั่วคราว เราจึงแก้ไขปัญหาได้เพราะหนึ่ง วันที่แม่ทัพเปรม เอา สทก. ใส่มือของชาวบ้าน เขาก็แปรสภาพจาก “คนไม่มี” มาเป็น “คนมี” ในบัดดล เมื่อมีสมบัติติดตัวแล้ว ๑๕ ไร่ มีบัตรประชาชนแล้ว มีสัญชาติแล้ว ก็เกิดความหวงแหนขึ้นมา และยังได้ให้วิธีการทำมาหากิน เครื่องมือทำกินเลยเริ่มมี พอมีสมบัติก็เริ่มปกป้องแล้ว หยิบอาวุธปืนขึ้นมาตั้งเป็น “ทสปช.” หน่วยป้องกันตนเอง พวกเขาไม่ต้องรบเลย คนไม่มีสมบัติเลยแล้วคุณจะไปกระตุ้นให้ปกป้องรักษา “อิสรภาพ เสรีภาพ” เสรีภาพกินได้ หรือ “ประชาธิปไตย” อะไรคือประชาธิปไตย อะไรที่มองไม่เห็น อะไรที่จับต้องไม่ได้ อย่าพูดไม่มี แต่ที่ ๑๕ ไร่จับต้องได้ ขยัน ทำดี ๆ รวย สัญชาติจับต้องได้ เป็นสิทธิที่ฟังจะมีได้เป็นรูปธรรม เครื่องไม้เครื่องมือทำมาหากินต่าง ๆ ก็มี เพราะฉะนั้นสิ่งต่าง ๆ นี้เป็นหลักการต่อสู้ชัดเจน “เปลี่ยนสภาพไม่มีให้มี” เขาขาดอะไรเราก็เติมให้เขา

หลักการของลัทธิมากซ์ที่ปฏิบัติการล้มล้างทุนนิยมนั้น นำเรื่องการสูญเสียเสรีภาพของชนชั้นกรรมาชีพ ในยุโรปและอเมริกา หรือชนชั้นเกษตรกรชาวนาในประเทศจีน ให้กรรมกรหรือชาวนาลุกฮือขึ้นปฏิวัติชนชั้นนายทุน เพื่อมนุษย์จะได้เท่าเทียมกัน ไม่มีการข่มเหงเอาเปรียบกัน แต่ในความเป็นจริงแล้ว ระบบคอมมิวนิสต์ในยุคนั้นไม่ได้เท่าเทียมกัน มีพวกอภิสิทธิ์ชน ที่ได้รับการปฏิบัติอย่างพิเศษ แต่ที่เหลือเท่าเทียมกันหมด และประชาชนประกอบ

อาชีพอะไรก็ต้องส่งส่วนกลาง ที่เมืองจีนเขาบอกหมู มีสองเล้า เล้าหนึ่งของรัฐ เล้าหนึ่งของส่วนตัว ของส่วนตัวอ้วนมาก แต่ของรัฐผอมแห้ง เพราะว่าให้อาหารน้อย เอาอาหารไปให้ของส่วนตัวหมด มนุษย์เห็นแก่ตัว อดที่จะเห็นแก่ตัวไม่ได้ สังคมมีสองชนชั้น ชนชั้นปกครองกับชนชั้นแรงงาน เอารัดเอาเปรียบกัน เกิดความรู้สึกแบ่งแยกผลสุดท้ายก็จับอาวุธขึ้นมาต่อสู้กัน

พรรคคอมมิวนิสต์ไทยก็ใช้ยุทธศาสตร์ “ป่าล้อมบ้าน บ้านล้อมเมือง เมืองล้อมนคร” จัดตั้งกองทัพปลดแอก ถ้าย้อนกลับไปดู จะพบว่าผู้ก่อการร้ายเต็มประเทศ ทุกหย่อมหญ้า ตั้งแต่เหนือจรดใต้ และยังมีรูปแบบหนึ่งผสมผสานเข้ามาอีก เช่น กองโจรจีนคอมมิวนิสต์ แบ่งแยกประเทศมลายา แบ่งแยกปัตตานี สมัยเปาะฮู ผมก็ลงไปหมดทุกแห่ง ตอนนั้นแม้สืบสนแต่มันเป็นระบบเดี๋ยวนี้ไม่รู้ระบบมันเป็นอะไร เราไม่รู้ซักรก ซ้อแตกต่างมันเป็นอย่างไร สมัยก่อนเราไม่รู้ มันชัดเจนเลยเดี๋ยวนี้ไม่รู้ ต่างชาติเข้ามาผสมผสานวุ่นวายปวดหัว ช่วงเวลานั้นจัดแสดงให้คุณความสัมพันธระหว่งการกระจายรายได้กับการก่อการร้าย เขาจะเข้าไปก่อเหตุตรง ๆ ที่ขาดแคลนที่จนที่สุด นั่นคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนนั้นจะเห็นได้ว่าการก่อการร้ายนับจำนวนครั้งที่ก่อเหตุ ภาคกลางเจริญแล้วมันน้อย มีมากขึ้นไปที่ภาคเหนือ และลงไปทีภาคใต้ แต่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นภาคที่มีการก่อเหตุจำนวนครั้งที่สูงที่สุดเพราะยากจนที่สุด

สมัยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์เป็นนายกรัฐมนตรี ท่านเป็นคนภาคอีสาน วิธีแก้ไขต่าง ๆ คือการจัดสรรงบประมาณพิเศษลงไปภาคอีสาน แต่ขบวนการงบประมาณมันหล่นระหว่างทางเยอะ เงินเข้าไปติดที่กระทรวง ไปติดที่กรม ไปถึงมือประชาชนนิดเดียว และลงไปแบบไม่มีขบวนการว่าต้องทำอะไรบ้าง เพราะฉะนั้น ผลสุดท้ายก็เลยใช้อาวุธอย่างเดียว ตอนหลังผมได้มีส่วนแนะนำ ให้เปลี่ยน

การใช้อาวุธจริง ๆ มาใช้อาวุธอีกแบบคือการแก้ไข ปัญหาเศรษฐกิจและสังคมเป็นตัวตั้ง ใช้เครื่องมือเศรษฐกิจ สังคมแก้ไขแย่งชิงประชาชนกลับมาเป็นการประสานกันระหว่างพลเรือน ตำรวจ ทหาร แบ่งพื้นที่ออกไป เป็นเขต ๆ พตท. มีอักษระยอหรือศก้ากับไว้ด้วย พลเอก อาทิตย์ กำลังเอก ตอนนั้นมียศเป็นพันเอกทำงานอยู่ที่จังหวัดเลย พตท.๑๗-๑๘ พลเอก พิจิตร กุลละวณิชย์ ตอนนั้นมียศเป็นพันเอกทำงานเป็นหัวหน้ากองยุทธการกองทัพอากาศที่ ๓ เป็นต้น เพราะฉะนั้นรุ่นที่ทำงานด้วยกันเริ่มล้มหายตายจากกันไปเป็นลำดับ

แล้วก็เปิดโครงการ เปิดโครงการเพราะอะไร เพราะต้องเปิดพื้นที่ยุทธการ พวกก่อการร้ายจะไปพื้นที่ที่ยากจนที่สุดตอนที่มีปัญหาที่สุด อาจจะเป็นชนกลุ่มน้อยเราต้องเข้าไปดักก่อน สมัยก่อนนี่เราล้อมอยู่รอบ ๆ เรามีคำว่าพื้นที่ปลดปล่อย จำได้เลยว่าทำงานครั้งแรก ฝ่ายข่าวกรองจะมาบรรยาย บอกว่าตรงนี้เป็นพื้นที่ปลดปล่อย เราก็งง มันแข็งแรงขนาดยึดพื้นที่เราไปแล้วหรือ พอได้ไปโล่มาพวกเรานี้เองที่ปลดปล่อยคือไม่ยอมเข้าพื้นที่ รพช.บอกอยู่รอบ ๆ พื้นที่สีแดง กรป.กลาง ของทหารหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ นพช.ก็เกาะอยู่รอบ ๆ ไม่มีการเข้าไปพื้นที่สีแดง ผมเป็นคนเสนอให้ต้องเข้าไปตีใจกลางพื้นที่ของฝ่ายตรงข้ามเลย เคยอ่านตำราเล่มหนึ่งของเซอร์โทมัส เป็นผู้เชี่ยวชาญการปราบปรามคอมมิวนิสต์ของมาเลเซีย เขาบอกว่าคอมมิวนิสต์นั้นเหมือนตัวอ่อนในไข่ วิธีการแก้ไขคือต้องอย่าให้มันฟักตัวออกมาให้ได้ มันฟักเมื่อไหร่ จาก ๑ เป็น ๒, ๒ เป็น ๔, ๔ เป็น ๘ เอาไม่อยู่ต้องให้มันตายคาฟองเลย ตายคาฟองคืออะไร ให้มันฝ่ออยู่ตรงนั้นเลย ตอนแรกผมรอบ ไม่ใช่อ้อมกับศัตรูรอบกันบนโต๊ะประชุม เพื่อให้มีความตกลงใจไปในทางเดียวกัน จุดหมายวิธีเดียวกันแล้ว ไม่ได้ยากลำบากแสนเข็ญนะสร้างความเข้าใจร่วมกันก่อน

แต่ผลสุดท้ายทุกคนเห็นไปในทิศทาง

เดียวกันและแม่ทัพที่น่าที่สุดในเรื่องความคิดในตอนนั้นคือ พลโทเปรม ดิณสุลานนท์ ท่านเป็นคนที่น่าทึ่งมาก เป็นผู้ใหญ่ที่คิดอะไรไปได้เร็ว ผมประทับใจทั้ง ๔ แม่ทัพ แม่ทัพเปรม ผมต้องเรียนว่าประทับใจที่สุด เราเปิดยุทธการที่ไหน บ่อเกลือเหนือ บ่อเกลือใต้ น่าน สองข้างทางแม่สอด อุ่มผาง ที่แรกไม่ตั้งใจเปิด แต่พอตัดถนนมันเข้ามาล้อมปิดหมดวางกับระเบิดทั่วไปหมดเราก็เลยเอาจีนฮ่อ ตอนนั้นกำลังทหารพยายามส่งวงกำลังทหารไว้ไม่ยอมให้เสียกำลังทหาร ก็จ้างจีนฮ่อมารักษาความปลอดภัยในการสร้างถนนพอรักษาความปลอดภัยเสร็จพวกจีนเข้ายึดพื้นที่สองข้างทางสร้างหมู่บ้านเลย เป็นหมู่บ้านจีนฮ่อเลย เราก็เลยไม่ไล่ออกติดอาวุธให้คุ้มครองพื้นที่ ถนนเส้นนั้นไปเลย ตอนนั้นรู้สึกใช้เครื่องมือทุกสิ่งทุกอย่างให้เป็นประโยชน์ ห้วยแม่ดีน้อย บ้านไร่ อุทัยธานี ที่นี้เฮลิคอปเตอร์ฟอร์สแลนด์กับพลตรีพิจิตร กุลละวณิชย์ ผบ.พล.ร.๔ ตอนนั้น ลงกลางป่าที่บ้านไร่อุทัยธานี บ้านใหม่คลองอังวะ จำชื่อหมู่บ้านได้จนกระทั่งบัดนี้ เพราะเฮลิคอปเตอร์ลงไปใกล้ ๆ หมู่บ้าน ผกค.อยู่บนเขาล้อมรอบหมด ๒ คน กับพลตรีพิจิตร กุลละวณิชย์ รอดตายมาได้ ดอยยาว ดอยผาหม่น ดอยผาจิ เขา คือ ไปงแดง แม่ลาน้อย เป็นโครงการ อาจจะนี่ว่าเป็นฐานทหารด้วย แต่ภารกิจไม่ใช่ เอาอาวุธออกไปแต่ลาดตระเวนรอบ ๆ จัดสรรพื้นที่เอาคนลงหมดเมื่อเขาสร้างป่าล้อมบ้าน บ้านล้อมเมืองนั้น เราสวนไปเลยสร้างเมืองในป่าเลย ย้อนรอยสวนทางแก้เผ็ดไม่รู้มาแบบไหนย้อนรอยกลับ พอจะเอาป่าล้อมเรา เราก็ทำป่าให้เป็นเมืองเลย ตอนนั้นสนุกมากเลย ใช้การแก้ไขปัญหาคะระฐกิจสังคม ยกตัวอย่างไม่น่าเชื่อนะครับ วัน ๆ หนึ่งนั่งคิดต่อสู้อยู่ เพราะระบบเราไม่ใช้อาวุธปืนผมก็ยกอาวุธนะ แต่ว่าอาวุธป้องกันตัวเฉย ๆ อาวุธที่จะไปโจมตีเขากลับเป็นยารักษาโรคมาเลเรียจะเล่าให้ฟังว่าทำไม

สมัยนั้นยามาเลเรียมันคุ้มได้ ๔ ชั่วโมง ชาว

บ้านเดินมาขอยาที่หน่วยทหาร ให้ยา ๑ ชุด กินได้ ๒๐ วัน รับประทาน ขอบใจสักคำก็ไม่มี ๒๐ วันก็มาขอใหม่ ผมนั่งดู ไม่เอาเปลี่ยนใหม่ จะใช้ยามาเลเรียเป็นอาวุธ เปลี่ยนเป็นให้จ่ายที่ละเม็ด ครั้งแรกก็ด่าผมตริ้มเลย อีก ๔ ชั่วโมงมาเอาอีก แทนที่จะ ๒๐ วัน พอเม็ดที่ ๒ เม็ดที่ ๓ เม็ดที่ ๔ เริ่มคุยกัน การข่าวก็เริ่มเข้ามา ยาเป็นอาวุธทุกอย่างเป็นอาวุธหมด มีหัวหน้า ผกค.มามอบตัว คุยกันเลยว่าเรามีเหนือเขาหมด กำลังพลเยอะกว่า อาวุธยุทโธปกรณ์ดีกว่า แต่ผมก็เอาอาวุธจากท่านเอาทุกสิ่งทุกอย่างจากท่านมาเลี้ยงตัว เขามาเมื่อเปล่าเหนือสิ่งอื่นใดเขาพูดจนกระทั่งเราเชื่อ มีโรงเรียนฝึกพูด พูดให้เชื่อ ห้วยปลาตุ๊ก จังหวัดเลยนี่ของ พลเอกอาทิตย์ ตั้งหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดนตลอดแนว มีสร้างหมู่บ้านภาคกลางมีที่ราบเชิงเขาปราจีน แล้วหนองหญ้าปล้อง เพชรบุรี มี ผกค. อยู่ ๗-๘ คน แต่กลัวจะขยายไปประสานกับภาคใต้ เลยตัดตอนไว้ก่อนที่หนองหญ้าปล้อง พื้นที่ ๓ อำเภอภาคใต้ มีทั้ง โจรจีนคอมมิวนิสต์ มลายา (จคม.) ก็มี แล้วมีการแบ่งแยกดินแดนโดยศรัทธาทางด้านศาสนาอีก อิสานเชื้อในลัทธิคอมมิวนิสต์ แต่นี้ต้องการแบ่งแยกดินแดนโดยศรัทธาทางศาสนา ตอนนั้นมีทหารผู้ใหญ่ในกรุงดูถูกผม พวกพลเรือนไม่รู้เรื่องรบ ผมลงทุนไปเรียน วทบ. รุ่นผมได้เป็น ผบ.ทบ.ด้วย คือ พลเอกประมณฑ์ ผลาสินธุ์ ไปเรียนแล้ววางยุทธการล้อมไว้หมด แล้วตั้งเป็นโครงการดึงประชาชนมาเป็นของเรา มีเสชฯ คนหนึ่งโผล่เข้ามาพร้อมคำสั่ง ๖๖/๒๓ คือพลเอกชวลิต ยงใจยุทธ เก่งจริง ๆ ตอนหลังก็สนิทกัน ถ้าจะใช้การพัฒนาเศรษฐกิจสังคมเข้าไปเอาชนะ ไม่ต้องแปลกใจเช่นการตั้งมูลนิธิชัยพัฒนา คือ ชนะด้วยการพัฒนาไม่ได้ใช้อาวุธยุทโธปกรณ์ดังพระราชกระแสรับสั่งรัชกาลที่ ๙

วันนี้สรุปได้แล้วว่า ผกค.นั้น ถ้าตั้งแคมป์อยู่ที่ไหน ตั้งฐานอยู่ที่ไหน ถ้ามีถนนล้อมรอบอยู่ไม่ได้เป็นโรคประหลาดอะไรไม่รู้ ต้องมีภูเขาลบลิไป

เวลาโดนล้อม แต่ถ้าโดนถนนล้อมเขารีบขนย้าย เราก็เลยเอาถนนล้อมจนจนมุม

โครงการพัฒนาพื้นที่เพื่อความมั่นคงใน ๔ ภูมิภาคแบ่งเป็น

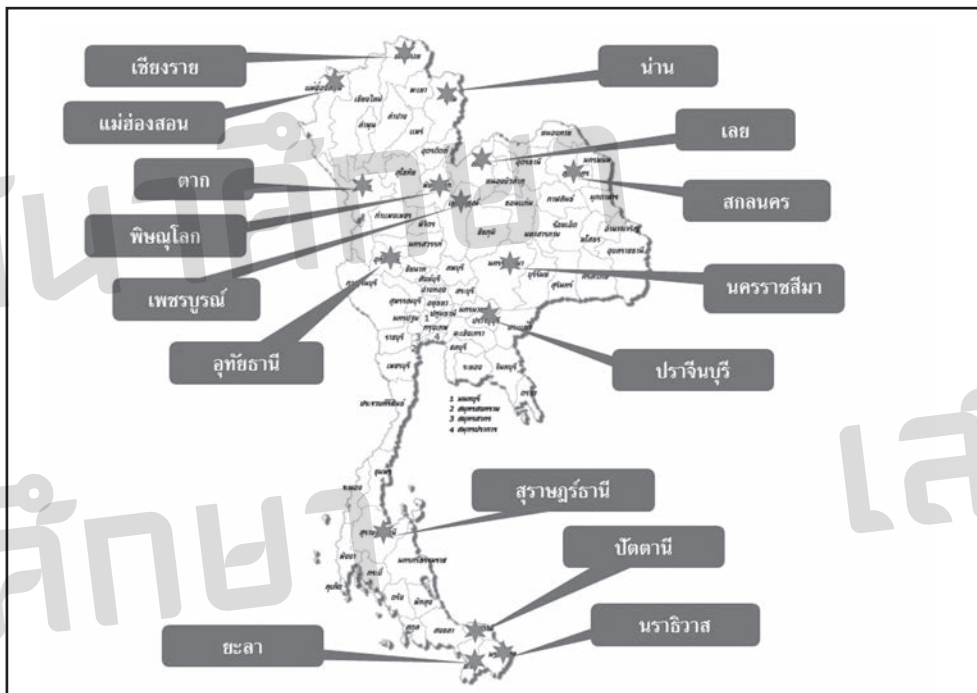
ภาคเหนือ พื้นที่บ่อเกลือเหนือ-บ่อเกลือใต้ อ.แม่จริม จ.น่าน พื้นที่ลุ่มน้ำยาว-หาง อ.เทิง จ.เชียงราย บริเวณสองข้างทางหลวงหมายเลข ๑๐๕๐ อ.แม่สลด-อุ้มผาง จ.ตาก ห้วยแม่ดีน้อย อ.บ้านไร่ จ.อุทัยธานี ดอยยาว ดอยผาหม่น ดอยผาจิ จ.น่าน ภูซัด ภูเมี่ยง ภูสอยดาว จ.พิษณุโลก อ.พบบพระ จ.ตาก ลุ่มน้ำเข็ก จ.เพชรบูรณ์ ทำโปงแดง แม่ลาน้อย ห้วยเตือ ปางมะผ้า จ.แม่ฮ่องสอน

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของแม่ทัพเปรม ห้วยบางทราย กิ่ง อ.เต่างอย จ.สกลนคร อ.เสิงสาง - ครบุรี จ.นครราชสีมา

ห้วยปลาตุก จ.เลย โครงการหมู่บ้านป้องกัน พื้นที่ชายแดนไทย-ลาว/ไทย-กัมพูชา

ภาคกลาง พื้นที่ราบเชิงเขา จ.ปราจีนบุรี หอนงหญ้าปล้อง จ.เพชรบุรี โครงการพัฒนาพื้นที่เพื่อความมั่นคงใน ๔ ภูมิภาค

ภาคใต้ อ.พระแสง จ.สุราษฎร์ธานี และ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ หลังจากดำเนินการมา จนมอบตัวในปี ๒๕๒๔ ผมเองใช้เวลาอยู่ในป่า ๑๑ ปีเต็ม

ประสบการณ์ช่วงที่ ๒ ความยากจน-ตามแผนพัฒนาชนบท แผนพัฒนาชนบทพื้นที่ยากจน (พ.ศ. ๒๕๒๕-๒๕๒๙)

ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๒๕-๒๕๒๙) มีการวางแผนเพื่อช่วยคนจน โดยจัดทำแผนพัฒนาชนบทพื้นที่ยากจนเป็นพื้นที่เฉพาะด้วย รัฐบาลได้

กำหนดนโยบายการพัฒนาชนบทแนวใหม่ในช่วงแผนฯ ๕ (พ.ศ. ๒๕๒๕-๒๕๒๙) ประกาศให้ ๓๘ จังหวัด ๒๘๘ อำเภอ และกิ่งอำเภอ ๑๒,๕๘๖ หมู่บ้าน เป็นพื้นที่เป้าหมายการพัฒนา จัดโครงการเพื่อแก้ปัญหา รวม ๓๒ โครงการ จัดระบบบริหารงานโดยผืนที่กำลังกระทรวงหลัก คือ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวง

ศึกษาธิการ และกระทรวงสาธารณสุข พัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ประชาชนในชนบทให้ดีขึ้น สร้างโรงพยาบาลครบทุกอำเภอ และสถานีอนามัยครบทุกตำบล การพัฒนาด้านเกษตรแผนใหม่ ลดจำนวนผู้ไม่รู้หนังสือในเขตชนบท

สิ่งที่สำคัญคือ การสร้างระบบการบริหารการพัฒนาชนบทแนวใหม่ หรือ “ระบบ กชช.” องค์กรนโยบายระดับชาติ-คณะกรรมการพัฒนาชนบทแห่งชาติ (กชช.) องค์การระดับจังหวัด - คณะกรรมการพัฒนาจังหวัด (กพจ.) องค์การระดับอำเภอ-คณะกรรมการพัฒนาอำเภอ (กพอ.) หรือ คณะกรรมการพัฒนากิ่งอำเภอ (กพอ.-ก.) องค์การระดับตำบลและหมู่บ้าน-คณะกรรมการสภาตำบล (กสต.) องค์การประสานงาน - ศูนย์ประสานการพัฒนาชนบทแห่งชาติ (ศปช.) การจัดทำข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช.๒ค) เป็นข้อมูลที่แสดงสภาพทั่วไปของหมู่บ้าน อาทิ สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ระดับการศึกษา ความเข้มแข็งของชุมชน สุขภาพอนามัย แรงงานและยาเสพติด ทำให้รู้สภาพปัญหาของหมู่บ้าน ซึ่งจะนำไปสู่การวางแผนแก้ปัญหา ครม. มีมติให้จัดเก็บ กชช.๒ค ทุก ๒ ปี

พ.ศ. ๒๕๒๕ สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมอบหมายให้กรมการพัฒนารัฐบาลจัดเก็บข้อมูล กชช.๒ค ในพื้นที่เป้าหมาย ๓๘ จังหวัด ๑๒,๕๘๖ หมู่บ้าน การจัดทำข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช.๒ค) พ.ศ. ๒๕๒๗ จัดเก็บในพื้นที่หมู่บ้านเป้าหมาย และนอกพื้นที่รวม ๕๔,๘๓๒ หมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๒๙ จัดเก็บทุกหมู่บ้านทั่วประเทศ จำนวน ๕๔,๘๖๙ หมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๓๐ ครม. มีมติให้จัดเก็บข้อมูล กชช. ๒ค ผนวก จปฐ. เป็นประจำทุกสองปี ตั้งแต่ปี ๒๕๓๓ เป็นต้นไป

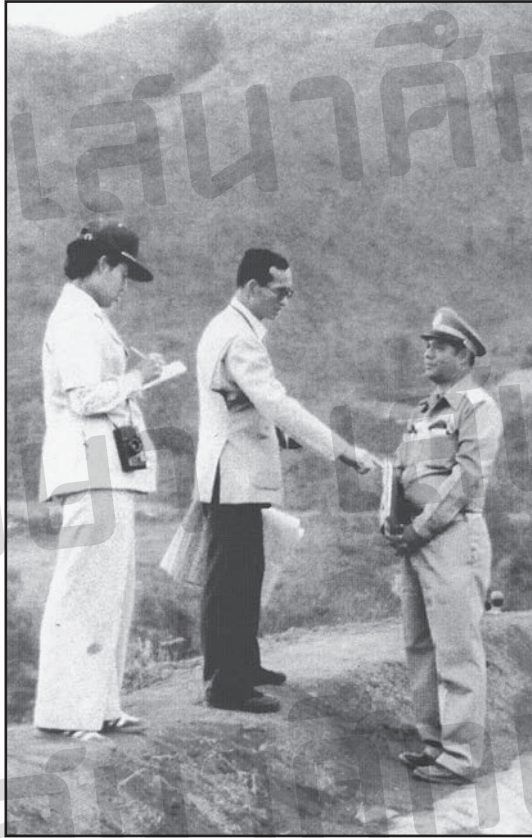
การจัดทำข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) เป็นข้อมูลในระดับครัวเรือนที่แสดงถึง สภาพความจำเป็นพื้นฐาน ในการดำรงชีวิตว่า ควรมีคุณภาพชีวิตที่ดีในแต่ละเรื่องอย่างไร การมีคุณภาพชีวิตที่ดี

ต้องผ่านเกณฑ์ จปฐ. ทุกตัวชี้วัด พ.ศ. ๒๕๒๕ สภาพัฒนาฯ กำหนด เครื่องชี้วัด จปฐ. พ.ศ. ๒๕๒๘ ครม. อนุมัติให้ดำเนินโครงการป้อนรงค์คุณภาพชีวิต โดยใช้เครื่องชี้วัด จปฐ. ๘ หมวด ๓๒ ตัวชี้วัด พ.ศ. ๒๕๓๒ คณะกรรมการพัฒนาชนบทแห่งชาติ (กชช.) มีมติให้กรมการพัฒนารัฐบาลจัดเก็บข้อมูล จปฐ. ทุกปี ตั้งแต่ปี ๒๕๓๓ จนถึงปัจจุบัน

ช่วงแผนฯ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๔) จปฐ. มี ๖ หมวด ๔๒ ตัวชี้วัด ได้แก่ หมวดสุขภาพดี มีบ้านอาศัย ผักใฝ่การศึกษา รายได้ก้าวหน้า ปลูกฝังค่านิยมไทย ร่วมใจพัฒนา

การวัดความยากจน พ.ศ. ๒๕๕๐ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จัดทำเส้นความยากจน (Poverty line) ๒,๐๐๖ บาท/คน/เดือน เส้นความยากจน ถูกสร้างขึ้นจากรูปแบบการบริโภคจริงของคนไทย ที่มีรายได้ต่ำในระดับที่ทำให้ได้รับสารอาหาร และ สิ่งอุปโภค

ขึ้นพื้นฐานอื่นๆ ที่เพียงพอต่อการดำรงชีพขั้นต่ำ ความยากจนระดับจังหวัด ประมวลจากสัดส่วนครัวเรือนในแต่ละจังหวัด มีรายจ่ายเพื่อการบริโภคเฉลี่ย/คน/เดือน ต่ำกว่าเส้นความยากจน พบว่าในปี ๒๕๕๐ จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีสัดส่วนคนจนสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๖๙.๕๕ ของประชากรทั้งหมดในจังหวัด

ปัญหาคือ ยิ่งพัฒนา ยิ่งมีปัญหาความยากจน และยิ่งมีปัญหาความมั่นคงมากยิ่งขึ้น ผลพวงจากการพัฒนาก่อให้เกิด สูญเสียที่ดินทำกิน ไม่มีอาชีพ ไม่มีรายได้ เผชิญความยากจนมากขึ้น ยังขาดโอกาสทางการรักษาพยาบาลและการศึกษา ความเหลื่อมล้ำแตกต่างระหว่างเมืองและชนบทมีมากขึ้น ทรัพยากรธรรมชาติ-ที่ดิน แหล่งน้ำ ป่าไม้ ฯลฯ ซึ่งเป็นปัจจัยการผลิตขั้นพื้นฐานถูกนำไปใช้โดยขาดการดูแล รักษา พื้นฟู ทดแทน การขยายตัว

ทางอุตสาหกรรมมีมากขึ้น ขณะที่การขยายตัวทางการเกษตรตกต่ำลง ส่งผลให้ “ประชาชนยังคงยากจน”

ประสบการณ์การทำสงครามต่อสู้กับความยากจนนั้นหากดูผิวเผินแล้วความยากจนมันอาจจะเป็นเรื่องธรรมดา ๆ แต่ถ้าไปทีไหนก็จะพูดกันเสมอว่า “จน - รวย”

เรื่องความยากจน นิยามความยากจนในสมัยอดีตเราจะผูกติดอยู่กับเงินตลอดเวลาเลย จำได้ว่ามีการประชุมครั้งใดจะหาคำจำกัดความเกี่ยวกับเรื่องความยากจน จะเอาเงินเป็นตัวตั้ง ปัญหาคือเท่าไรถึงจะเรียกว่าจน บ้างก็ว่า ๑,๐๐๐ บาทต่อคนต่อเดือน บ้างก็ว่า ๒,๐๐๐ บาทต่อคนต่อเดือน เท่าไรว่ากันไป ผมเคยไปประเทศเวียดนามครั้งหนึ่ง หลังจากที่เปลี่ยนแปลงเป็นคอมมิวนิสต์แล้ว นำแปลกมากเวียดนามใช้จำนวนข้าวที่รับประทานแต่ละวันเพื่อจะเป็นตัววัดว่ายากจนหรือไม่ยากจน เพราะเรื่องเงินในระบบคอมมิวนิสต์นั้นเกือบจะไม่มีค่าอะไร แม้กระทั่งบัดนี้ วันหนึ่งเราไปอยู่เวียดนามเราอาจจะคุยได้ว่าได้มีเงินเป็นล้าน ๆ ดองเพราะฉะนั้นประการแรกที่สุดยกแรก เริ่มแรกพนักวิชาการพิจารณานั้นก็เอาเงินไปเป็นตัววัด

ระยะต่อมา เริ่มมีมิติต่าง ๆ ในการพัฒนาประเทศเริ่มขยายความลงไป โดยให้ความหมายของความยากจนไม่ใช่เงินอย่างเดียว แต่ให้โอกาสในเรื่องอื่น ๆ ด้วย คือการเข้าถึงการศึกษา ถ้าหากไม่มีก็ถือว่าจน โอกาสที่จะเข้าถึงการรักษาพยาบาล การสาธารณสุขมูลฐานอะไรต่าง ๆ นี้ ไม่มีโอกาสก็ถือว่ายากจน แม้กระทั่งโอกาสเข้าไปออกสิทธิ์ออกเสียงเข้าไปแสดงความคิดเห็นทางการเมืองไม่มีก็ถือว่าจนเหมือนกัน ประเทศชาติไม่มีความปลอดภัยก็จนเหมือนกัน เหมือนมิติต่างๆก็ขยายไปจนครบขยายไปหลายมิติ

เพราะฉะนั้นถ้าจะคำนวณความยากจนเขาจะเอาตัวชี้วัดต่าง ๆ เข้ามาเรียงกันและออกมาเป็น

สูตร ถ้าคะแนนต่ำกว่าเท่านั้นเท่านั้นถือว่าไม่ผ่าน ถือว่ายังจนอยู่ ซึ่งเป็นเรื่องที่กำหนดกันมาลองไปดู ลึกลงไปคิดว่าสาเหตุของความยากจนนั้นมีลักษณะ ใหนอย่างไรบ้างนะครับ หนึ่งในนั้นถ้าคนเราไม่มีการศึกษา ความสามารถในการประกอบอาชีพในการต่าง ๆ ก็ลดน้อยลงไปด้วย ส่วนมากเราก็เจอว่า คนยากคนจนนั้นคือคนที่มีการศึกษาไม่เพียงพอ

ถัดมา เราสังเกตเห็นว่าถ้าคนไม่ค่อยแข็งแรง มีปัญหาเรื่องสุขภาพ มีภาระในการเลี้ยงดูครอบครัว ที่มีขนาดใหญ่ มีลูกหลายคนว่านั่นแหละ แต่ว่าจริง แล้วไปดูพวกกรรมกร เขาแข็งแรงนะ เขากลัวว่าถ้าเขาไม่แข็งแรงแล้วคงทำงานไม่ได้ ไปเจอเจ้าแก๊หลายตระกูล เริ่มต้นตระกูลมาแบบกาลีทั้งนั้นเลย แยกหมแล้ววันนี้เป็นมหาเศรษฐีพันล้าน หมื่นล้าน นี่ปรากฏว่านอนอยู่ที่โรงพยาบาลนอนอยู่ในห้อง ไอซียู เยอะเลยและไปดูเศรษฐีทุกคนจะเป็นโรค เศรษฐี ความดัน เบาหวาน โรคหัวใจ กินดีกินไป อยู่ดีกินไปอะไรดีกินไป ผลสุดท้ายมันก็แย่ ผมเคย ไปสัมภาษณ์ลองไปคุย บอกว่าให้เงินแบบเก่าตอน เป็นกาลี กับเป็นเศรษฐี ตอนนี ให้เลือกเป็นอย่างไร บอกขอไปจนแบบกาลีดีกว่า เพราะอะไร เพราะตอน

นั้นยังแข็งแรง แยกข้าวสารครึ่งละเป็นกระสอบ สอง กระสอบก็แบกไหว ตอนนี้เป็นเศรษฐี มีเงินเป็นพัน ล้านหมื่นล้าน แต่ว่าคิดอะไรก็ไม่ได้ ได้เงินทั้งหมด ทั้งปวงให้หมอมอดเพื่อรักษาลมหายใจของตนเอง ไว้อย่างนี้เป็นต้น

ประสบการณ์ช่วงที่ ๓ ความยากจน-โครงการพระราชดำริ (พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นต้นมา)

เรื่องทรัพยากรของประเทศเป็นเรื่องสำคัญมาก มีหนังสือพิมพ์มาสัมภาษณ์ผม ถ้าเกิดชะตาชีวิตจะต้องเป็นนายกรัฐมนตรี สิ่งแรกที่จะต้องทำคืออะไร งานที่สำคัญที่สุดคืออะไร ต้องรักษาติน น้ำลมไฟไว้ให้ได้ ทรัพยากรของประเทศสำคัญมาก เลย นักเรียนทุกคนคงจะมองเห็นภาพแล้วว่า คือภารกิจที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ได้ทรงทำมาโดยตลอด ภารกิจอันยิ่งใหญ่ที่ทรงทำนี้ คือ ทรงรักษาตินน้ำลมไฟ

พระราชดำรัสที่ว่า **“เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม”** ก็คือ การครองแผ่นดินดูแลและรักษา โดยความรักความเมตตาความรับผิดชอบ แผ่นดินคืออะไร ดินน้ำลมไฟมาประกอบกันถึงเป็นแผ่นดิน และพอเป็นแผ่นดินเสร็จแล้ว คืออะไรที่วัด

เรา ชีวิตเรา เดี่ยวตอนเที่ยงคูชิ ในงานข้าวมีอะไรมาจากดินมาจากน้ำทั้งนั้น เนื้อสัตว์ทุกชิ้น มันต้องมีน้ำเลี้ยงต้องมีหญ้าเลี้ยง ข้าวทุกต้นถ้าไม่มีน้ำ ก็ไม่มีข้าวให้กินนะ เสื้อผ้ามาจากฝ้ายมาจากอะไรต่าง ๆ ล้วนแล้วมาจากธรรมชาติ แม้กระทั่งอยู่เฉย ๆ สูดอากาศ เป็นทรัพยากรอันหนึ่งอากาศของประเทศ ถ้าบริสุทธิก็รอดไป สองชั่วโมงสำหรับที่นี้อากาศดีมาก ผมสูดอากาศบริสุทธิสักพักเดี๋ยวก็ตอนหลังเที่ยงผมต้องเข้าไปสูดมลพิษที่ในกรุงเทพฯ ต่อ และมันเป็นสังขรณ์จริง ๆ

ยิ่งเจริญเท่าไร ดัชนีชี้วัดคุณภาพชีวิตยิ่งแย่งอย่างนี้มันตามมา เพราะฉะนั้นจะเห็นได้ว่ามันมาจากมากมายหลายสาเหตุ บางครั้งมาจากนโยบายเกือบ ๆ ทุกแห่ง พอเน้นนโยบายพัฒนาเมืองมากกว่าชนบท ทรัพยากรทั้งหลายก็อยู่ในเมืองแล้วแคร์คนในเมืองก่อน งบประมาณจะพัฒนามันก็ทุ่มไปในเมืองก่อน ชนบทห่างไกลทิ้งเอาไว้ เน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมมากกว่าการพัฒนาการเกษตร

วันดีคืนดีเราก็ถูกขืนมาวางแผน เราอยากเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ (NIC: New Industrialized Country) ผมแปลภาษาไทยเพี้ยน ๆ ว่าประเทศอุตสาหกรรมใหม่ แล้วก็เกิดวิกฤติต้มยำกุ้ง

ประเทศเราเป็นประเทศเกษตรกรรมผลิตข้าวปลาอาหารเลี้ยงดูชาวโลก ประเทศเราโชคดีมาก ในจำนวน ๑๘๐ กว่าประเทศทั่วโลกเราเป็นหนึ่งใน ๑๐ ประเทศ ที่มีอาหารเหลือกินเหลือใช้ ประเทศที่โชคดีดังกล่าวมีแค่ ๑๐ ประเทศเท่านั้นเอง นอกจากนั้นไม่พอกิน จะต้องหามาเพิ่ม แต่ประเทศของเราผลิตข้าวไปเลี้ยงชาวโลก เราก็ไม่ชอบ เราจะประเทศอุตสาหกรรม เพราะจิตที่ไปติดที่เห็นของสมมุติคืออยากรวย พวกอุตสาหกรรมรวยดี รวยเร็ว เกษตรรวยช้า คงจำสำนวนนี้ได้ นอกจากเป็นนิสต์แล้ว เรายังอยากเป็นเสื้อตัวที่ ๕ เสื้อมันส์ตัวกินเนื้อ สัญลักษณ์ของอุตสาหกรรม เสร็จแล้วในปี ๒๕๓๙, ๒๕๔๐ เสื้อก็นอนตาย เพราะเราไปทำอุตสาหกรรมเราไม่มีอะไรสักอย่างที่เป็นของเรา เราต้องการอะไร

เบื้องต้น การทำอุตสาหกรรม เราต้องการเงิน ไม่มีเราก็ไปยืมเอา บั๊จจัยที่แรกสุดของการพัฒนาอุตสาหกรรมก็ไม่ใช่ของเราแล้ว เราต้องการอะไรอีก เทคโนโลยี เครื่องจักร เครื่องกล เพื่อมาตั้งโรงงานของเราทำอะไรแค่อีแต่น เรือหางยาว ควายเหล็ก เทคโนโลยีเราไม่ก้าวหน้าพอ เรากู้เงิน ซื้อเครื่องจักร มีเงินบริหารมีเครื่องจักรแล้วก็ใช้ว่าจะผลิตอุตสาหกรรมได้ คุณต้องบริหาร คนเราไม่มี ผลสุดท้ายญี่ปุ่น ฝรั่งเศสก็มาบริหารโรงงานของเขาไปด้วย จะเห็นได้ว่า เข้ากรุงเทพ พอเข้าถนนรังสิตแถวบริเวณรังสิตมาโรงงานจะเรียงเป็นแถว เจ้าของที่บริหารจัดการจริง ๆ ไม่ฝรั่งเศสก็ญี่ปุ่น แล้วก็เอาเราเข้าไปร่วมทุน ดินน้ำลมไฟทรัพยากรไปลงแล้ว ส่วนคนงานไทยเป็นเพียงแรงงานค่าแรงวันละ ๓๐๐ บาทเท่านั้น

นี่คือสภาพที่เราส่งเสริมอุตสาหกรรมมาก แล้วเกษตรกรก็ท้อไป ๆ ก่อนวิกฤติทำไมคนจำนวนมากเคลื่อนย้ายจากไร่่น้ำเข้าโรงงานหมด เข้าไปกินเงินเดือนตอนนั้นยังไม่ถึง ๓๐๐ บาท เพียง ๑๐๐ กว่าบาทเท่านั้น ชี้แจงหลังขดหลังแข็งอยู่ที่นา ไม่เอา ไปเป็นแรงงานเขาดีกว่า เข้าเมืองกันหมด ทั้งชนบทภาคเกษตรซึ่งเราเคยแข็งแรงมากเอาไว้ ในมือของคนแก่กับเด็ก เพราะฉะนั้นเกษตรกรของเราเลยทรุดหน้าเสียหาย ความจริงแล้วเกษตรกรกรรมเป็นพลังอันยิ่งใหญ่ แต่เรากลับไปเน้นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ การพาณิชย์ ไม่คำนึงถึงการยั่งยืนชายหมดในลักษณะวิกฤติบ ในประวัติศาสตร์กรรมป่าไม้ถูกตั้งขึ้นมาเพื่อบริหารจัดการสัมปทานป่า เช่นของบริษัทยักษ์ใหญ่ จำกัด ในสังกรรมเบื้องต้น เราก็พูดลั่นกันว่าภารกิจเดิมมันหมดไปนานแล้ว หมดไปพร้อมกับป่า ปัจจุบันเราก็โค่นป่าเอาขามาปลูกเปลี่ยนป่าให้เป็นสวน มีป่าดี ๆ โค่นให้เป็นสวน แล้วปลูกอย่างเดียว พอราคาดีก็ตัดก็ใจร้ายด้วยกัน พอราคาตกขึ้นมาก็จบ กลับไปจนตามเดิม

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ มีพระราชดำรัสว่า อย่าปลูกต้นไม้เพียงชนิด

เดียวให้ปลูกหลาย ๆ ชนิดพร้อม ๆ กันไป ชีวิตต้องการพืชหลายชนิด หลังจากยางราคาตกแล้ววันหนึ่งได้ไปที่บ้านทับคริสต์ บ้านชวด อำเภอพระแสง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ชาวสวนคนหนึ่งได้เล่าให้ฟังว่า ปัจจุบันเลิกทำสวนยางแล้วนะ แต่ไปทำปายางแทน การทำปายางโดยสวนยางยังอยู่ทุกต้น ไม่ต้องตัดทิ้ง แต่เอาเงาะ มังคุดไปแซมทุเรียนไปแซมระหว่างแถวต้นยาง และยังไปขอใบปาล์มจากสวนปาล์มที่เขาทิ้งแล้วเอามาเรียง ๆ เป็นกองเอาน้ำรดเอาสแลนมาคลุมไว้ พอมันฟูขึ้นมาแล้ว เอาเชื้อเห็ดไปโรย พอเห็ดขึ้นมาแล้ว ก็เก็บเห็ด วันนั้นที่ไปกำลังเก็บเห็ดพอดี เปิดสแลน วันนั้นวันเดียวเก็บเห็ดได้ ๘,๐๐๐ บาท ทำปาดีกว่าสวนเพราะป่าทยอยออกผลให้ จากเงาะ มังคุดออกมา ถัดจากมังคุด มีลองกอง ทุเรียนออกมา แล้วได้กรีดยาง ปรากฏว่าพืชผลทยอย ๆ ออกมากินทั้งปีรวมเงินแล้วได้มากกว่ายางอย่างเดียว

ผมพานักศึกษากลุ่มหนึ่งไปดูงานที่สิงคโปร์ ดูการบริหารเพื่อให้เป็นประโยชน์ ดูการพัฒนาของเขา ที่วางระบบบริหารความเสี่ยง ไปดูเขาบริหารตั้งแต่ไม่มีเงินกระทั่งเพียงพอบริหารทุกอย่างบนความขาดแคลน ถ้าเขาไม่บริหารเขาอดตายเลย ใช้ไอทีเข้ามาแทนที่เพื่อสร้างประสิทธิภาพในการทำงาน

มีอยู่เรื่องหนึ่งจะเล่าให้ฟังเป็นสังเขป ประเทศเราเกือบแตก ซึ่งมันแตกแล้วรอบบ้านเราแตกหมด เวียดนามแตกเป็นคอมมิวนิสต์ สู้กับฝ่ายที่มีอาวุธ ยุทธโภภรณ์ได้เปรียบ ชนิดทาบกันไม่ติด แต่ฝ่ายคอมมิวนิสต์กลับชนะสหรัฐ

ตัวอย่างทางด้านเศรษฐกิจบ้าง เรื่องการกระจายรายได้ ปีนหน้าเมืองไทยจะโตเท่าไร จะไปติดอยู่ที่การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโต ถ้าใครคุยว่าเก่งเหลือเกินทำอัตราการเจริญเติบโตได้เท่านี้เท่านี้ ขอให้ตอบสวนกลับไปเลยว่า ขออดตัวเลขการกระจายรายได้ก่อน เมื่อรวยแล้วกระจายความรวยไปอย่างไร ขอมาประกอบ ความรวยจะไปอยู่กลุ่ม

คน ๒๐ เพอร์เซ็นต์ที่รวยที่สุด ที่ดิน ๗๐-๘๐ เพอร์เซ็นต์ มันอยู่ในมือคนแค่หยิบมือเดียว เหลือที่ดินเพียง ๒๐ เพอร์เซ็นต์ อยู่ในมือคนกลุ่มอื่นทุก ๆ ๑๐๐ บาทที่เกิดขึ้นในประเทศนั้นอยู่ที่กลุ่มคน ๒๐ เพอร์เซ็นต์ที่รวยที่สุด ๕๘ บาท เขาคว่าไปเลย เองง่าย ๆ เรามี ๑๐๐ บาท ๕๐๐ บาท เข้าร้านเซเว่นอิเลเว่นไปเท่าไร สมัยโบราณจะมีแม่ค้าหาบกล้วยมาผ่านหน้าบ้าน กว๋ยเดี่ยวเรือพายน้ำมา ทุกวันนี้จุดเดียวเป็นศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) แจ็คหมา อาลีบาบา ไม่มีอะไรเป็นของตัวเองเลย สามารถสร้างตลาดเป็นของตัวเองได้ สามารถสร้างเครือข่ายได้เป็นหมื่น ๆ มันต้องทันสมัยล้ำหน้า ไม่งั้นคุณไม่ชนะ

ขบวนการกฎหมายถ้าไม่ยุติธรรมเลือกปฏิบัติก็เป็นการสร้างความเหลื่อมล้ำ คนจนอยู่ในลักษณะเสียเปรียบทุกที ส่วนการลงทุนอุตสาหกรรมเราก็บอกต้องอำนวยความสะดวก ศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ให้กับนักลงทุน นายทุนต่าง ๆ แต่สำหรับคนยากจนไม่เคยมีความ

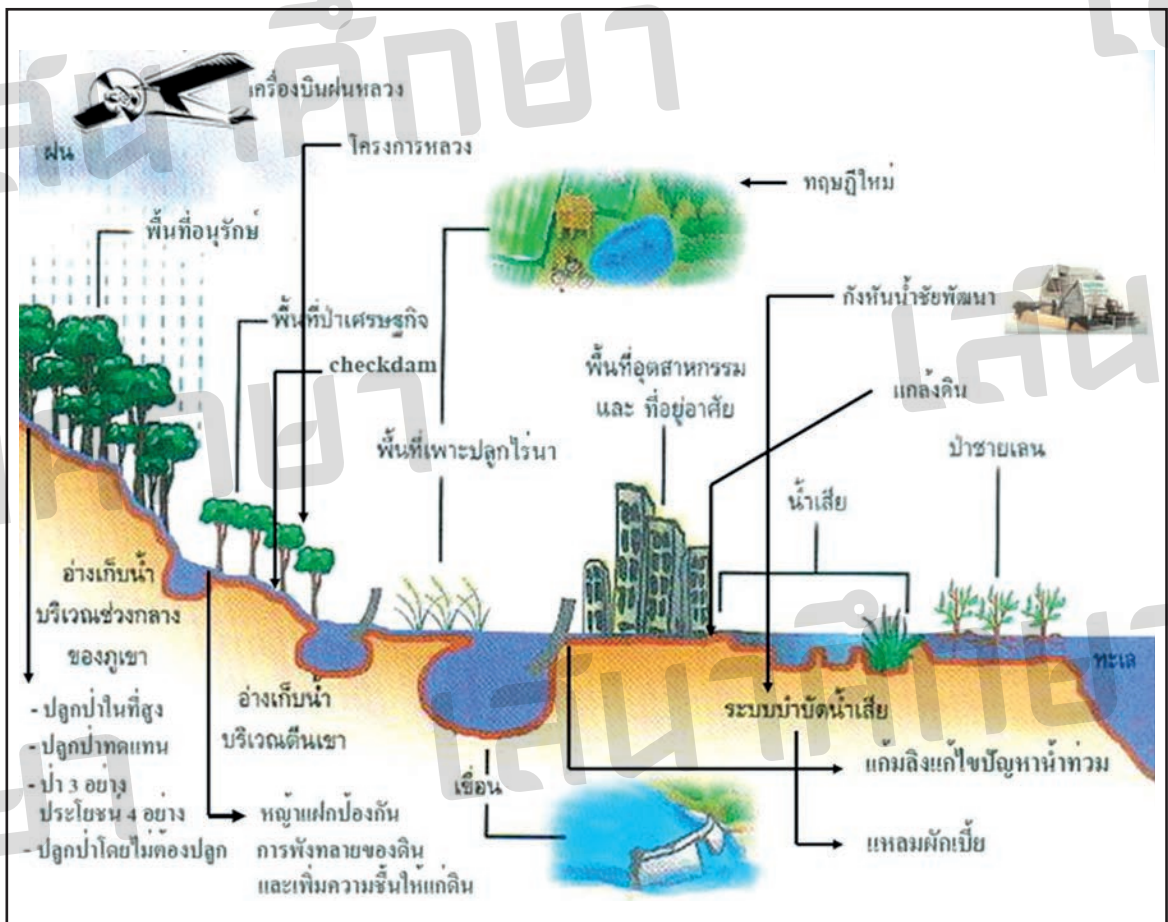
คิดที่จะสร้างศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) ให้กับคนจนเลย แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ทรงช่วยเหลือคนจนโดยการสร้างศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ด้วยการรวม ๑๐ กว่าหน่วยงานมาอยู่ทีเดียวกัน เป็นศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จสำหรับเกษตรกร (One Stop Service for Farmers) อย่างแท้จริง โดยมีหลักการว่า การนำหน่วยราชการมารวมอยู่ที่เดียวกัน มีผลให้ประหยัดงบประมาณในการบริหารด้วย เมื่อหน่วยงานมาอยู่ร่วมกัน ๑๕ หน่วยงาน ทุกบาททุกสตางค์คุณด้วย ๑ เพราะเป็นยูนิตเดียว มีคนมาดูงานจำนวนมาก ที่ได้ใช้ประโยชน์มากที่สุดคือ ท่านโกสอน พมวิทาน ประธานประเทศลาว เมื่อท่านมาดูงานท่านก็อยากได้ไปไว้ที่เมืองลาว ท่านจึงขอพระราชทานจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริไว้ที่หลัก ๒๒ ประเทศลาว

ในการสร้างศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำรินั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ทรงสร้างเพื่อเป็นการให้การศึกษาดูตัวอย่าง หากผู้ใดสนใจที่จะกระทำเรื่องใดศึกษาแล้วไปขยายผล นอกจากนั้นยังทรงจัดตั้งมูลนิธิช่วยพัฒนาขึ้นมา เพื่อช่วยเหลือประชาชน เพราะขั้นตอนการบริหารราชการบางครั้งติดขัดที่งบประมาณชักช้า แก้ไขปัญหายังฉับพลันไม่ได้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ รับสั่งว่า “ปัญหาใดที่รอระบบราชการได้ก็ให้รอ ปัญหาใดรอไม่ได้ก็ให้มูลนิธิช่วยพัฒนาช่วยแก้ปัญหา” การช่วยเหลือจึงกระทำได้อย่างทันทั่วทั้งที่

พ.ศ. ๒๕๒๔ สงครามการก่อการร้ายคอมมิวนิสต์หมดแล้ว ผมจึงได้มาถวายงานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ในฐานะเลขาธิการ

กปร. เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เสด็จขึ้นครองราชย์นั้น พระองค์มีพระบรมราชโองการว่าเราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแก่มหาชนชาวสยาม คำว่า “เราจะครอง” พระองค์ทรงเน้นเลยไม่ปกครอง เพราะไม่ทรงมีอำนาจอะไร แต่ทรงกระทำด้วยพระทัยรักเมตตา และรับผิดชอบ

พระองค์ทรงดูแลเรื่องน้ำเรื่องป่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ทรงงานมา ๗๐ ปี ผลงานของพระองค์ลึกล้ำมากมายมหาศาล มีคนทำผม ว่าถวายงานมา ๒๕ ปี ให้ทำรูปทรงงานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ให้อยู่ในกระดาษแผ่นเดียว ไปคิโดอยู่หลายวันเหมือนกัน ผมจึงได้ภาพนี้ออกมา ผมคิดว่าสมบูรณ์ และภาพนี้ให้ชื่อว่า “จากนภาผ่านภูผาสู่มหานคร”

งานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ครบวงจร พระองค์ทรงดูท้องฟ้า ทรงเริ่มงานบนท้องฟ้า พระองค์ทรงเริ่มงานบนก้อนเมฆ เราเห็นเป็นเมฆ พระองค์ทรงเห็นเป็นน้ำ ในสิ่งที่ทำต่อไปคือ จะดึงน้ำบนเมฆมาให้ใช้ เป็นต้นกำเนิดของฝนเทียม วิธีการคือเอาแร่ธาตุชนิดหนึ่ง ชาวบ้านเรียกว่าเกลือ เอาเกลือไปดูดความชื้น พอฝนตกมา กระทบป่าอนุรักษ์ ป่าต้นน้ำลำธารมีความหลากหลาย แท็งค์น้ำธรรมชาติ พื้นฟูป่าอนุรักษ์ พอได้น้ำได้ปลา ปลุกป่าต้นเขาป่าเศรษฐกิจ ลำไย ลิ้นจี่ มะม่วงแม้กระทั่งต้นสา นำไปทำร่มเงาใหม่ ป่าเศรษฐกิจมันก็เป็นป่าได้มีผลไม้ไว้กิน มาถึงต้นเขาไม่ยอมให้น้ำไปง่าย ๆ กันเขื่อนไว้อีก และส่งเข้าไปในไร่นาพื้นที่ราบ นาข้าว สวน เสรีจแล้วก็ไหลลงแม่น้ำ เลี้ยงคน น้ำคือชีวิต เลี้ยงดูจังหวัดต่าง ๆ คนในเมืองพอบริโภคแล้ว อย่างพวกเราบริโภคแล้ว ถ่ายออกมา เป็นน้ำเสีย พระบาทสมเด็จพระเจ้า

อยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ทรงตามไปแก้ปัญหาอีก เช่น ที่แหลมผักเบี้ย จังหวัดเพชรบุรี ทรงบำบัดน้ำเน่าเสีย โดยวิธีการใช้พีชีบำบัด ไม่มีเครื่องจักรเครื่องกล ใช้ต้นกก ต้นพุทธรักษา กรองน้ำได้ โดยทำให้ตกตะกอน แล้วผ่านป่าชายเลนกลั่นกรอง เลี้ยงดูหอยปูปลาในป่าชายเลนอีก เพราะฉะนั้นทรงทำครบวงจรหมด

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ พระราชทานองค์ความรู้ทุกรูปแบบ ทั้งที่เป็นพระราชกระแสที่ได้ัญเชิญพิมพ์เป็นรูปเล่ม หนังสือที่ทรงพระราชนิพนธ์ด้วยพระองค์เอง หรือทรงแปลโครงการที่เราเรียกว่าโครงการพระราชดำรินั้น แท้ที่จริงแล้วเปรียบได้กับห้องเรียนหรือห้องสมุดที่พระราชทานไว้ ใครอยู่ใกล้ตรงไหนเดินเข้าไปเลย ปัญหาที่นี้ ในพื้นที่นั้น มันจะตรงกับปัญหาเราหรือไม่ว่า มันจะเกี่ยวกับดินเกี่ยวกับน้ำ ชีวิตความเป็นอยู่อะไรต่าง ๆ นำมาใช้ได้สำเร็จรูปหมดทุกอย่าง

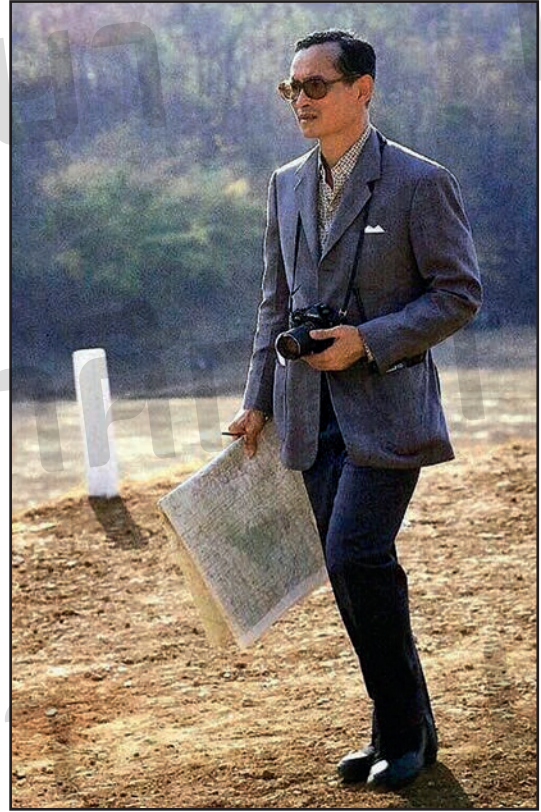
จากคำถามที่ว่า “ทำไมพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ยังทรงเหนื่อย ทรงลำบาก ทุกวันนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ทรงแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชนอย่างไร” พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานสัมภาษณ์แก่ผู้สื่อข่าว BBC ...”ซึ่งจัดทำสารคดีเรื่อง Soul of the Nation: The Royal Family of Thailand ๒๕๖๒ มีใจความสำคัญว่า

“...ฐานะตำแหน่งของข้าพเจ้าเป็นกษัตริย์ แต่หน้าที่ของข้าพเจ้าที่ข้าพเจ้าทำอยู่ อย่างที่ท่านเห็นอยู่ไม่ใช่หน้าที่ของกษัตริย์ มันเป็นบางสิ่งบางอย่างที่แตกต่างกันหรือยากที่จะระบุได้ ข้าพเจ้าแค่ทำสิ่งต่าง ๆ ที่ข้าพเจ้าคิดว่าจะจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทย ท่านถามข้าพเจ้าว่า ข้าพเจ้ามีแผนใหม่ ข้าพเจ้าไม่มีแผน ข้าพเจ้าแค่รู้ว่าวันนี้ข้าพเจ้าต้องทำอะไรแล้วก็ลงมือทำ ข้าพเจ้าไม่รู้ว่ามันคืออะไรบ้าง แต่ข้าพเจ้าจะทำสิ่งที่ดีต่อประเทศชาติ

“...ถ้าเราไม่ไปช่วยพัฒนาชนบท ประเทศไทยก็ต้องหายนะ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องไปพัฒนา...เพราะว่าถ้าบ้านเมืองเรามีความเจริญ มีความมั่นคง ก็ทำให้เราอยู่ได้...ความมั่นคงที่เป็นปัจจัยสำคัญคือความมั่นคงของประชาชนทั่วไปในชนบท ...เป็นประชาชนส่วนรวม ประชาชนส่วนรวม หรือประชาชนทั้งหมดนั้น คือ ชาติ เราจึงต้องปฏิบัติให้ชาติ คือประชาชนส่วนรวมมีความมั่นคง...”

“...เรากำลังเอาชนะความหิวโหย นี่คือนี่สิ่งที่เรากำลังทำกันอยู่ เราไม่ได้ต่อสู้กับคน เราต่อสู้กับความหิวโหย เราอยากให้เขามีชีวิตที่ดีกว่า ถ้าเราทำอย่างนี้แล้ว ชีวิตเขาดีขึ้น คนที่เรียกว่าคอมมิวนิสต์ที่เป็นปฏิปักษ์กับรัฐบาลนั้น ก็จะมีชีวิตที่ดีขึ้นด้วย ดังนั้น ทุกคนก็มีความสุขด้วยกันทั้งหมด...”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงจัดตั้ง

มูลนิธิต่าง ๆ เพื่อพัฒนาประเทศ เช่น มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ในพระบรมราชูปถัมภ์ มูลนิธิอานันท์มหิตล มูลนิธิโครงการหลวง มูลนิธิสายใจไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ มูลนิธิพระดาบส มูลนิธิชัยพัฒนา เป็นต้น

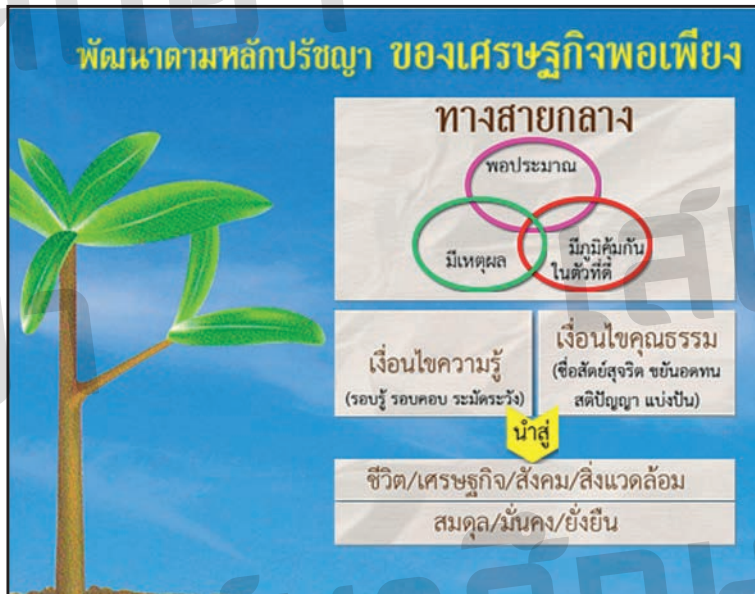
พระมหากษัตริย์ไทย ทรงไว้ซึ่งอำนาจ ๓ ประการ ได้แก่ อำนาจในการแนะนำ (Right to advise) อำนาจในการให้คำปรึกษา (Right to be consulted) อำนาจในการตักเตือน (Right to warn) ทรงทำหน้าที่ ทั้ง ๓ ประการ โดยพระราชทานพระราชดำรัส/พระบรมราชโองการ โครงการพัฒนาต่าง ๆ พระราชทานคำปรึกษาแก่พสกนิกร พระราชทานคำเตือนให้ระวังภัยอันตราย จุดมุ่งหมายของโครงการพระราชดำริคือ การพัฒนาแบบผสมผสาน การพัฒนาแหล่งน้ำ การอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ การพัฒนาการเกษตรและ

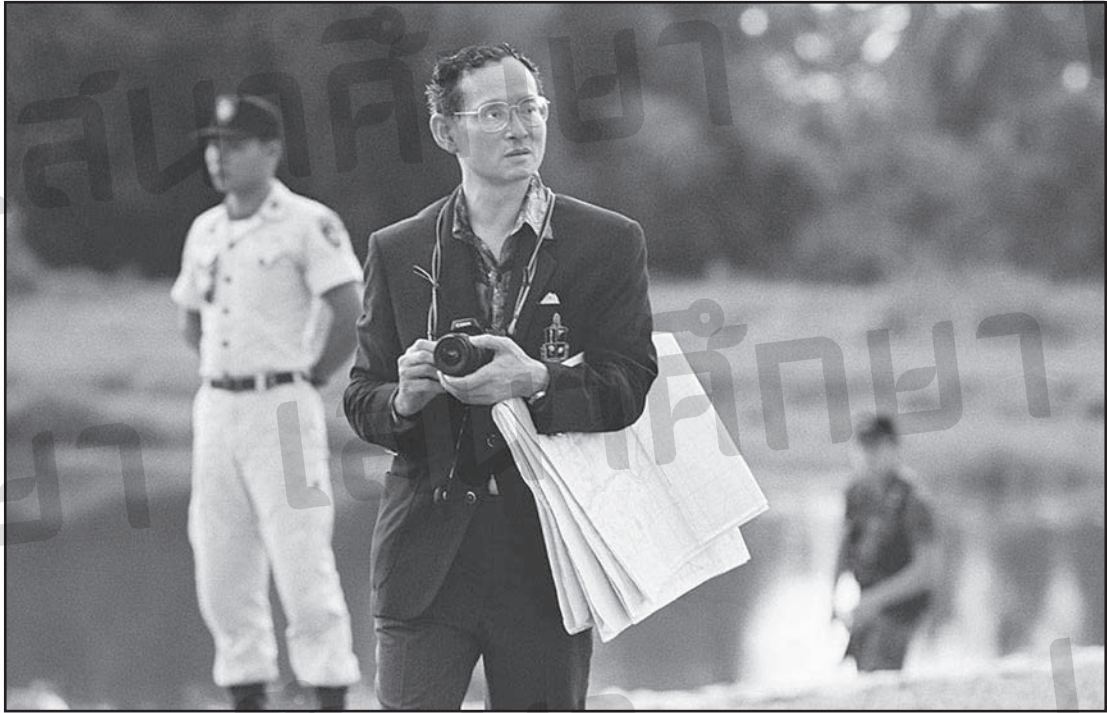
ส่งเสริมอาชีพ การสาธารณสุข และสาธารณูปการ ฯลฯ ทั้งนี้ เพื่อให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น นำไปสู่ “ความมั่นคงแห่งชาติ” ทรงดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอน

วิธีการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ คือ ทรงเตรียมทำการบ้าน ทรงตรวจสอบข้อมูลในพื้นที่ ทรงให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ทรงใช้หลักประชา

พิจารณ์ ทรงใช้หลักการวิเคราะห์ ทรงคิดค้นวิธีการแก้ไขปัญหา ทรงให้มีการติดตามผล ทรงสรุปผลการดำเนินงาน ทรงเผยแพร่ผลการดำเนินงาน หลักการพัฒนาเพื่อพึ่งตนเอง ทรงมุ่งช่วยเหลือ

พัฒนาให้ประชาชนสามารถ พึ่งตนเอง ได้เป็นหลัก ทรงเน้นการสร้างเสริมความแข็งแกร่งให้ชุมชน เพื่อให้มีความพร้อมก่อนที่จะรับสิ่งใหม่ ๆ จากภายนอก ทรงเรียกว่า “ระเบิดจากข้างใน” ทรงเพิ่มโอกาส

ทางการศึกษาให้แก่ประชาชนในหลายรูปแบบต่าง ๆ โดยทรงใช้หลักการพัฒนาตาม “ภูมิสังคม” อันได้แก่ ภูมิศาสตร์ : ธรรมชาติ ภูมิประเทศ ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ดิน-น้ำ-ลม-ไฟ

สังคมวิทยา : คน อุปนิสัย ภูมิปัญญา ค่านิยม วัฒนธรรมประเพณี
ตั้งความในพระราชดำรัสเมื่อวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่ว่า

...ความมั่นคงของประเทศชาตินั้นจะเกิดมีขึ้นได้ ก็ด้วยประชาชนในชาติ อยู่ดีมีสุข ไม่มีทุกข์ยากเข็ญ ... การสิ่งใดที่เป็นความทุกข์เดือดร้อนของประชาชน ... ทุกฝ่ายจึงต้องถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องร่วมมือกัน ปฏิบัติแก้ไขให้เต็มกำลัง ... อย่างเช่น โครงการต่าง ๆ ที่เคยพูดไปนั้น เป็นการแนะนำไม่ได้สั่งการ แต่ถ้าเป็นการปรึกษากันแล้ว เห็นว่าเป็นประโยชน์คุ้มค่าและทำได้ก็ทำ ข้อสำคัญจะต้องไม่ขัดแย้ง แยกแยกกัน หากจะต้องให้กำลังใจซึ่งกันและกัน เพื่อ ให้งานที่ทำบรรลุผลที่มีประโยชน์ เพื่อความผาสุกของประชาชนและความมั่นคงปลอดภัยของประเทศชาติ...

บันทึกประวัติศาสตร์ ๕ ก้าวอย่าง แห่งการเปลี่ยนแปลงกรมราชทัณฑ์

(Five Steps in Changing the Thai Corrections)

กองแผนงาน กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม

จากอดีตที่ผ่านมาเรือนจำหลายแห่งทั่วประเทศ มีข่าวเกี่ยว

กับยาเสพติดและสิ่งผิดกฎหมายภายในเรือนจำ ส่งผลให้กรมราชทัณฑ์ ถูกสังคมมองในทางลบ เรือนจำและทัณฑสถาน ถูกตราว่าเป็น “โรงเรียน สอนโจร” เป็นเครือข่ายและแหล่งค้ายาเสพติดขนาดใหญ่ ผู้ต้องขังไม่ได้รับ การยอมรับจากสังคม เจ้าหน้าที่ไม่ได้รับความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงาน ตามพันธกิจของกรมราชทัณฑ์ ซึ่งภายหลังการเข้ารับตำแหน่งรัฐมนตรี ว่าการกระทรวงยุติธรรมของพลเอกไพบูลย์ คุ้มฉายา เมื่อวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๗ ได้มีนโยบายเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดและ สิ่งของต้องห้ามภายในเรือนจำและทัณฑสถาน โดยมอบหมายให้ พลเอก

ทิวะพร ชนะพะเนาวิ คณะทำงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ร่วมกับอธิบดีกรมราชทัณฑ์ และรอง อธิบดีกรมราชทัณฑ์ เป็นผู้ขับเคลื่อนการแก้ปัญหาดังกล่าวอย่างจริงจัง ภายใต้ต้นนโยบาย “๕ ก้าวอย่างแห่ง การเปลี่ยนแปลงกรมราชทัณฑ์” ประกอบด้วย

๑. การควบคุมปราบปรามยาเสพติด โทรศัพท์มือถือ และ สิ่งของต้องห้ามในเรือนจำ

๒. การจัดระเบียบเรือนจำ

๓. การฝึกวินัยผู้ต้องขัง

๔. การพัฒนาจิตใจด้วยหลักสูตรศีลศกศาสนาธิ

๕. การสร้างการยอมรับจากสังคม

ดังนั้น เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ผลงานและเสริมสร้าง การตระหนักรับรู้ในการดำเนินการตามนโยบาย ๕ ก้าวอย่างการ เปลี่ยนแปลงกรมราชทัณฑ์ตลอดช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา และเพื่อให้ เจ้าหน้าที่ ประชาชน และผู้ที่สนใจ มีความเข้าใจและให้การยอมรับ ในบทบาทภารกิจของกรมราชทัณฑ์ บทความนี้จึงได้สรุปรวบรวม

ผลการดำเนินงาน ในช่วงปีงบประมาณ ๒๕๕๘ และปีงบประมาณ ๒๕๕๙ (๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ ถึง ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙) ในรูปแบบสองภาษา (ไทย – อังกฤษ) อันจะเป็นประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนภารกิจและสามารถใช้เป็นข้อมูลเพื่อดำเนินงานสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

In the past, prisons and correctional institutions throughout the country faced the widespread scepticism about drugs and illegal items behind bars. Because of this, Thailand's Department of Corrections was perceived negatively by Thai society. On top of that, Thai prison was stigmatised as the 'School of Criminals', or a place for drugs network and large drug market, while prison officers did not receive trust in performing correctional work. Nevertheless, after General Paiboon Koomchaya, the Minister of Justice took the position on 30th August 2014, he declared the urgent policy on fighting against drugs and contraband smuggled into prisons. His team led by General Tiwaporn Chanapanao, together with the Director General and the Deputy Director General of Thailand's Department of Corrections have worked very hard to implement the policy. It is found that this crisis has been relieved as there was a clear direction and effective processes under the policy called 'Five Steps in Changing the Thai Corrections'.

In order to publicise the determined efforts and hard work of Thailand's Department of Corrections, and to seek public acceptance by enhancing their understanding in Thai corrections agency, this article aims at collecting and summarising all 5 changes taken place between 1 October 2015 - 29 February 2016 (in both Thai and English versions). It is expected that this publication will be highly beneficial for people and other agencies interested in the Thai correctional services.

ก้าวที่ ๑ การควบคุมปราบปรามยาเสพติด โทรศัพท์มือถือ และสิ่งของต้องห้ามในเรือนจำ

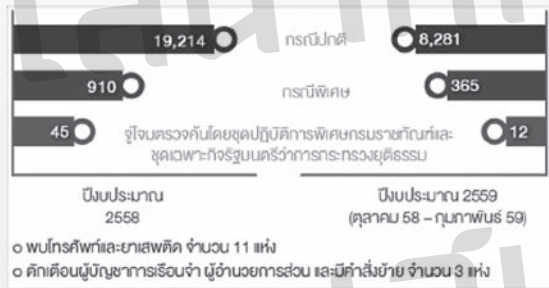
กรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินการตามนโยบายของพลเอกไพบูลย์ คุ้มฉายา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมอย่างเคร่งครัด โดยการกำชับการดำเนินงานหลัก ๓ ด้าน คือ ๑) การป้องกันไม่ให้มีการนำโทรศัพท์มือถือ ยาเสพติด และสิ่งของต้องห้ามเข้าเรือนจำ ๒) การส่งเสริมสนับสนุนให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เช่น การใช้เครื่อง Body scan เครื่องตรวจจับโลหะ ๓) การปราบปรามไม่ให้มีโทรศัพท์มือถือ และยาเสพติดในเรือนจำ โดยไม่นิ่งเฉยต่อการกระทำผิดของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิด ทั้งในส่วนของเจ้าหน้าที่และผู้ต้องขัง เพื่อให้สถิติการตรวจพบเป็นศูนย์

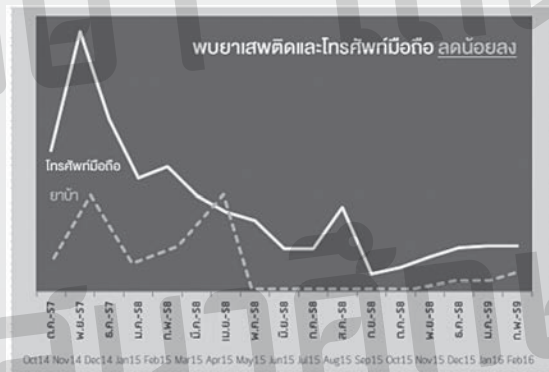
กรมราชทัณฑ์ได้มีมาตรการเข้มงวดให้เรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ ตรวจค้นยาเสพติด โทรศัพท์มือถือพร้อมอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องสำหรับใช้ติดต่อกับยาเสพติดกับเครือข่ายภายนอกเรือนจำ ไม่ให้มีการลักลอบนำเข้า หรือมีไว้ในเรือนจำอย่างเด็ดขาด โดยสนธิกำลังร่วมกับฝ่ายปกครอง ทหาร ตำรวจในพื้นที่ร่วมจุดตรวจค้นภายในเรือนจำทั้งกรณีปกติ และกรณีพิเศษ รวมทั้งชุดเฉพาะกิจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมและเจ้าหน้าที่จากศูนย์ปฏิบัติการพิเศษกรมราชทัณฑ์ เข้าร่วมปฏิบัติการจุดตรวจค้นเรือนจำกลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง ดังมาตรการต่อไปนี้

★ **ด้านการตรวจยึด จับกุมโทรศัพท์มือถือ อุปกรณ์และยาเสพติด**

เรือนจำและทัณฑสถาน รายงานผลการจับกุมตรวจค้น จับกุมโทรศัพท์ ยาเสพติด และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

Thailand's Department of Corrections has pursued the policy actively to deal with drugs and mobile phones smuggled into correctional facilities by focusing on three major areas: prevention of drugs and mobile phones smuggling into prisons; support for using technology, e.g. the Body scan machine and metal detectors, to maximise the work performance; suppression on smuggling of drugs and mobile phones into prisons, especially by getting rid of people behind bars involved with drugs and mobile phones, both inmates and prison staff. Throughout the year, the DOC has worked very hard to achieve the effective results. This measure is the first step to change the Thai corrections in a positive way.

★ **ด้านการดำเนินการเกี่ยวกับผู้ต้องขังรายสำคัญ**

- การคัดย้ายผู้ต้องขังรายสำคัญ

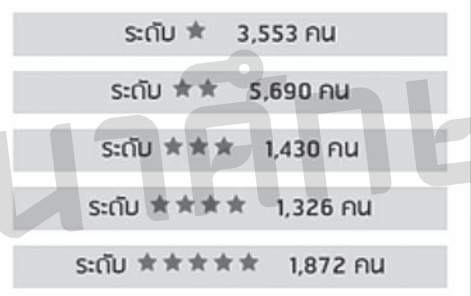
ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ กรมราชทัณฑ์สามารถคัดย้ายผู้ต้องขังรายสำคัญ (Big name) จำนวน ๒,๕๓๖ คน โดยคัดย้ายผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับโทรศัพท์มือถือและยาเสพติดในเรือนจำ ไปคุมขังไว้ยังเรือนจำกลางเขาบิน จำนวน ๒,๒๔๕ คน และคัดย้ายผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมสนับสนุนให้การช่วยเหลือผู้ค้ายาเสพติดในเรือนจำไปคุมขังไว้ยังเรือนจำกลางคลองไผ่ จำนวน ๒๙๐ คน

- การจัดทำฐานข้อมูลผู้ต้องขังรายสำคัญ

กรมราชทัณฑ์ให้เรือนจำและทัณฑสถานรายงานข้อมูลผู้ต้องขังรายสำคัญ จำนวน ๑๓,๗๗๑ คน (ข้อมูลวันที่ ๔ ม.ค. ๒๕๕๙) และได้จัดระดับความสำคัญของผู้ต้องขังโดยแบ่งออกเป็นระดับ ๑ ถึง ๕ ดาว ดังนี้

★ **ด้านการตรวจหาสารเสพติด**

เรือนจำและทัณฑสถาน ดำเนินการสุ่มตรวจปัสสาวะเพื่อหาสารเสพติดเจ้าหน้าที่และผู้ต้องขัง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๘ - ๒๕๕๙ ดังนี้

★ ด้านการตรวจ DNA เป็นพยานหลักฐาน

ศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กรมราชทัณฑ์ ร่วมกับสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม ดำเนินการจัดอบรมการจัดเก็บ DNA ของผู้ต้องขังให้แก่เจ้าหน้าที่พยาบาลเรือนจำทัณฑสถาน ๑๔๓ แห่ง จำนวน ๑๔๘ คน

★ ด้านการจัดทำบัญชีเจ้าหน้าที่กลุ่มเสี่ยง

กรมราชทัณฑ์ได้รับรายงานพฤติการณ์เจ้าหน้าที่กลุ่มเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดและโทรศัพท์มือถือจากเรือนจำทัณฑสถาน จำนวน ๖๙ แห่ง และได้ดำเนินการโดยให้ศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจัดทำบัญชีไฝ้าระวัง จำนวน ๑๐๑ คน มีการย้ายเจ้าหน้าที่ จำนวน ๙๙ คน และกองการเจ้าหน้าที่ดำเนินการทางวินัย จำนวน ๒ คน

★ ด้านการหาข่าวในเรือนจำและทัณฑสถาน

กรมราชทัณฑ์มีนโยบายให้เรือนจำและทัณฑสถานจัดตั้งเครือข่ายการหาข่าวและแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับการลักลอบนำยาเสพติดและโทรศัพท์มือถือเข้าเรือนจำและทัณฑสถาน และรายงานผลการดำเนินงานให้กรมราชทัณฑ์ทราบทุกเดือน

★ ด้านการพิจารณาลงโทษเจ้าหน้าที่ทางวินัยและอาญา

- กรณีเกี่ยวข้องกับยาเสพติด - ไล่ออก จำนวน ๑ ราย
- กรณีเกี่ยวข้องกับโทรศัพท์มือถือ - ไล่ออก จำนวน ๒ รายและอยู่ระหว่างสอบสวน จำนวน ๔ ราย

★ ด้านการจัดทำแนวทางการจัดระเบียบเรือนจำความมั่นคงสูงสุดแบบพิเศษ ๔ ภาค

กำหนดให้มีเรือนจำความมั่นคงสูงสุดแบบพิเศษ หรือ Supermaximum Security Prison จำนวน ๕ แห่ง ในภูมิภาคต่างๆ เพื่อรองรับผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมที่ต้องควบคุมดูแลเป็นพิเศษ (Big Name) โดยกำหนดให้เรือนจำกลางพิษณุโลก เรือนจำกลางระยอง เรือนจำกลางนครศรีธรรมราช เรือนจำกลางคลองไผ่ เป็นเรือนจำความมั่นคงสูงสุดควบคุมผู้ต้องขังกลุ่มดังกล่าว โดยให้เรือนจำกลางเขาบินเป็นต้นแบบในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขัง

★ ด้านการปรับเปลี่ยนโยกย้าย การลงโทษทางวินัยและทางอาญาอย่างเฉียบขาดกรณีเจ้าหน้าที่ที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและโทรศัพท์ในเรือนจำ

กรมราชทัณฑ์โยกย้ายเจ้าหน้าที่ที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดและโทรศัพท์มือถือ จำนวน ๙ รายและย้ายข้าราชการ รวมทั้งแต่งตั้งข้าราชการให้รักษาราชการแทน

ก้าวที่ ๒ การจัดระเบียบเรือนจำ

กรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินการจัดระเบียบเรือนจำและทัณฑสถาน ตามนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ภายใต้แนวทาง “วินัยเข้ม สะอาด เป็นระเบียบ สวยงามทุกตารางนิ้ว” โดยกำหนดเป็นนโยบาย ๙ ข้อ ดังนี้

- ๑) ห้ามผู้ต้องขังนำสิ่งของเครื่องใช้ทุกชนิดขึ้นบนเรือนนอน
- ๒) ห้ามผู้ต้องขังมีสัมภาระในโรงงานฝึกวิชาชีพ
- ๓) สัมภาระทุกชนิดของผู้ต้องขังให้จัดเก็บในตู้ล็อกเกอร์เท่านั้น
- ๔) จัดหาตู้ล็อกเกอร์ให้กับผู้ต้องขัง

The Department of Corrections has been performing the policy under the Minister of Justice with the slogan 'Rigid discipline, cleanliness and tidiness in every square inch of prisons'. To achieve the goal, nine measures have been defined as follows:

- 1) Inmates are not allowed to take their personal belongings to the dormitory.
- 2) Inmates are not allowed to leave any belongings in the factory workshop.
- 3) All inmates' belongings must be stored in the lockers provided.
- 4) Prison authority must provide all inmates with personal lockers.
- 5) The lockers must be attached by the up-to-date prisoners' names, photos and IDs.
- 6) Each prisoner can possess only 5 pieces of clothes.
- 7) Inmates are not permitted to have their personal electric thermo pots, rice cookers or other electrical appliances.
- 8) A good state of cleanliness and tidiness is the top priority.
- 9) Stop selling fresh and raw food for cooking to inmates.

After implementing the policy, it is found that many correctional institutions could impose all nine measures, but due to the prison design limitation, some prisons are unable to. However, the Department of Corrections is solving these problems to succeed the policy.

๕) จัดทำทะเบียนตู้ลิ้นชักเกอร์ โดยมีรูปถ่ายและหมายเลขกำกับของผู้ต้องขังและได้ตรวจสอบให้เป็นปัจจุบัน

๖) กำหนดให้ผู้ต้องขังมีเสื้อผ้าไม่เกิน ๕ ชุด

๗) ไม่อนุญาตให้ผู้ต้องขังและกลุ่มผู้ต้องขัง มีกระติกน้ำร้อน หม้อหุงข้าวไฟฟ้า หรือเครื่องใช้ไฟฟ้าอื่นๆ เป็นของตนเอง

๘) การรักษาความสะอาดเรียบร้อย และความสวยงามในเรือนจำ เช่น ไม่มีเศษขยะมูลฝอย ถึงขยะมีฝาปิดมิดชิด มีโรงเก็บขยะอยู่ภายนอกแดนที่มีหลังคาและมุ้งลวด ฯลฯ

๙) ยกเลิกการจำหน่ายอาหารสดให้กับผู้ต้องขังปรุงในเรือนจำ

จากผลการดำเนินงานดังกล่าวพบว่า เรือนจำและทัณฑสถาน สามารถดำเนินการได้ครบทุกข้อ มีเพียงบางแห่งเท่านั้นที่ไม่สามารถดำเนินการได้ ครบสมบูรณ์เนื่องมาจากข้อจำกัดของพื้นที่หรือสถาปัตยกรรมของเรือนจำ ซึ่งกรมราชทัณฑ์จะได้กำกับดูแลต่อไป

ก้าวที่ ๓ การฝึกวินัยผู้ต้องขัง

กรมราชทัณฑ์มุ่งเน้นการเสริมสร้างระเบียบวินัยให้กับผู้ต้องขัง บ่มเพาะจนสามารถประพฤติปฏิบัติเป็นนิสัย สามารถปรับตัวและเคารพกฎเกณฑ์ของสังคม ไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำอีกภายหลังพ้นโทษ

The Department of Corrections believes that strengthening the order and discipline of prisoners enhance the ability to adapt themselves to live in the wider society and they will not recommit crimes after release.

กรมราชทัณฑ์ได้จัดโครงการประกวดสวนสนามผู้ต้องขัง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างระเบียบวินัยให้กับผู้ต้องขัง การประกวดสวนสนามผู้ต้องขัง เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมในโอกาสที่กรมราชทัณฑ์ ครบรอบ ๑๐๐ ปี ในวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๘ โดยมีเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ จำนวน ๑๓๑ แห่ง ทั้งนี้ กรมราชทัณฑ์มีนโยบายที่จะจัดโครงการประกวดสวนสนามขึ้นทุกปี

The Department of Corrections held the '2015 Marching Competition for Prisoners' with the primary purpose of reinforcing the discipline of prisoners. More importantly, the competition was a part of the series of activities marking the centenary of the establishment of Thailand's Department of Corrections on 13th October 2015. There were 131 prisons and correctional institutions taking part in the competition. It is expected that this competition will be held every year.

ก้าวที่ ๔ การพัฒนาจิตใจด้วยหลักสูตรสัจธรรมสมาธิ

กรมราชทัณฑ์ร่วมกับมูลนิธิสถาบันพลังจิตตานุภาพ จัดทำโครงการอบรมสัจธรรมสมาธิ โดยได้รับความเมตตาจากพระอาจารย์หลวงพ่อวิริยงค์ สิริวิฑูโร ประธานมูลนิธิสถาบันพลังจิตตานุภาพ แต่งตั้งคณะทำงานซึ่งเป็นคณาจารย์จากสถาบันพลังจิตตานุภาพ ให้นำวิชาสมาธิของพระอาจารย์หลวงพ่อวิริยงค์ฯ เปิดสอนให้แก่ผู้ต้องขัง ทั้งชายและหญิง เพื่อเป็นการปรับทัศนคติ จิตใจ พฤติกรรม ให้มีความอ่อนโยน รู้จักมีเมตตา มีความอดทนอดกลั้น ควบคุมอารมณ์ ไม่ก่อเกิดโทษภัยทั้งแก่ตนเอง ครอบครัวและสังคม ให้สมกับความหมายของคำว่า สัจธรรมสมาธิ ซึ่งหมายถึงสมาธิที่เป็นหนทางสู่สวรรค์

ผลจากการอบรมหลักสูตรสัจธรรมสมาธิพบว่าผู้ต้องขังที่ผ่านการอบรม มีความสุขภาพอ่อนโยนขึ้นยิ้มแย้มแจ่มใส ค้นพบความสุขที่แท้จริง และรู้วิธีการดับทุกข์ โดยภายหลังเสร็จสิ้นการฝึกอบรม ผู้ต้องขังเหล่านี้ยังคงปฏิบัติสมาธิเป็นประจำทุกวันทั้งตอนเช้าและก่อนนอน ผู้ต้องขังหลายคนรู้สึกชื่นชอบ และกล่าวขอบคุณพระอาจารย์หลวงพ่อวิริยงค์ สิริวิฑูโร ที่กรุณานำหลักสูตรนี้มาสอนในเรือนจำและทัณฑสถาน และจะนำเอาความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปแนะนำให้คนใน

ครอบครัวญาติมิตรได้มีโอกาสปฏิบัติสมาธิตามแนวทางดังกล่าวหลังจากพ้นโทษไปแล้ว

Thai DOC and the Willpower Institute have launched the project called 'Sakkasa-Samathi (means the meditation which is the pathway to heaven) for prisoners to practise meditation while serving their time in prisons. The programme is developed from the teaching of Phra Dhammongkolyarn (Luangphor Viriyang Sirintharo), abbot of Wat Dhammamongkol and the chairman of Willpower Institute Luangphor Viriyang Sirintharo Foundation. It is hoped that the prisoners attending the programme will be able to enhance the strength of their mental power and learn how to control the negative feelings.

After finishing the programme, it was clearly seen that the participants tended to be calmer, more polite, more patient, and more optimistic. Many of them still continued doing meditation every day, in the morning and in the night. Also, they would like to introduce the meditation programme to their families, relatives and friends to learn the similar meditation programme.

กล่าวโดยสรุปหลักสูตรสัจธรรมสมาธิมีส่วนสำคัญในการช่วยยกระดับจิตใจผู้ต้องขังให้พัฒนากลายเป็นบัวที่พร้อมจะเบ่งบานพ่นน้ำด้วยคำแนะนำของผู้ฝึกสอน และจากความสำเร็จนี้ กรมราชทัณฑ์จะได้ขยายโครงการไปยังเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ ตลอดจนจัดให้มีการอบรมเจ้าหน้าที่เพื่อสร้างวิทยากรฝึกอบรมต่อไป

ก้าวที่ ๕ การสร้างการยอมรับจากสังคม

เป็นการปรับทัศนคติของสังคมที่มีภาพด้านลบต่อเรือนจำและทัณฑสถาน และตัวผู้ต้องขังให้มีความเชื่อมั่นและให้การยอมรับผู้พ้นโทษ เพราะการยอมรับและการให้โอกาสจากสังคมจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ผู้พ้นโทษมีความตั้งใจที่จะกลับตนเป็นคนดีของสังคม ไม่หวนกลับมากระทำผิดซ้ำ โดยกรมราชทัณฑ์ได้

The success of prisoners' reintegration depends on the public perception and the acceptance among people in Thai society. The ex-prisoners and released inmates deserve to get the second chance to return to their communities as the decent citizens. The Thailand's Department of Corrections has implemented many projects and campaigns to support their reintegration which should be widely publicised via various media channels. In addition, the directors of prisons and correctional institutions must do 'the Hall of Fame' to keep the memory of all the successful stories in their prisons.

เผยแพร่โครงการและกิจกรรมต่างๆ ผ่านสื่อหลากหลายช่องทาง พร้อมกับให้ผู้บริหารเรือนจำและทัณฑสถานจัดทำบันทึกประวัติศาสตร์ (Hall of fame) ในหน่วยงานของตนเอง

ก้าวต่อไป การเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน

กรมราชทัณฑ์มุ่งหวังให้การเปลี่ยนแปลงในแต่ละก้าวที่ผ่านมาจะเป็นรากฐานที่มั่นคงและยั่งยืน อันถือเป็นความภาคภูมิใจของทุกคนที่มีส่วนร่วมกันพัฒนา เพื่อผลสำเร็จในการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมดูแล พัฒนา ผลิตนิสัยผู้ต้องขัง พร้อมปกป้องคุ้มครองสังคมไทยให้มีความปลอดภัยและสงบสุขต่อไป

นักเรียนนายร้อย อ่านตรงนี้

พล.อ.มนู สายัณห์นิโครธ

ฉบับนี้ทดลองเปลี่ยนสาระ ออกนอกกลุ่ม นอกทางกันดูบ้าง ด้วยคาดเดาว่าฉบับที่ผ่านมา เนื้อหาอาจจะหนักเกินไปบ้าง การได้อ่านหนังสือ สาระดีหรือบทความดี ๆ ควรสร้างสรรค์ให้มีความ เพลิดเพลินอยู่บ้าง ครั้งนี้จึงขอเสนอเรื่องราวที่ผู้ เขียนมีความชำนาญเป็นพิเศษ มีความสนใจและ ศึกษาค้นคว้า ทดลองปฏิบัติมาโดยตลอดคือ เรื่อง รวบรวมส่วนของชีวิตที่เป็นนักกีฬาวิ่ง ชอบวิ่งป็น มาตั้งแต่เป็นเด็ก ๗-๘ ขวบ มีสตางค์ค่าขนมเหลือก็ ไปวิ่งปั่นจุกไม้ก๊อกตามงานวัด สมัยนั้น ๑๐ จุราคาคา หนึ่งบาท ยิ่งกระต่ายพลาสติกที่ตั้งเรียงกันไว้ให้ล้ม หรือกระเด็นตกไปจากที่ตั้งเอาไว้ ถ้ายิ่งล้ม ๑๐ ตัว เท่ากับจำนวนจุกไม้ก๊อก ก็จะได้แถมอีก ๒ ลูก ที่นี้ ต้องไปยิงคิงคอง ยากขึ้นอีกเล็กน้อย ตรงหน้าอกคิง คองมีแผ่นสังกะสีบาง ๆ เมื่อยิงถูกสังกะสีแผ่นนั้น จะยุบตัวเข้าไป คิงคองจะยกมือขึ้นทั้งสองข้างร้อง แอ้ ๆ ด้วย ถ้ายิงถูกทั้ง ๒ นัด คิงคองจะร้องแอ้ ๒ ครั้ง ก็จะได้อรรถยามา ๑ คัน เวลาเซ็นจะวิ่งไปได้ ๒-๓ เมตร มีเสียงไซเรนด้วย ปัญหาหมั่นมืออยู่ตรงที่ จุกไม้ก๊อกมีน้ำหนักเบา แม้จะยิงโดนจัง ๆ บ่อยครั้งที่ กระต่ายพลาสติกไม่ตกจากแท่นที่วาง และบ่อย ครั้งที่ไม่แรงพอจะกระแทกแผ่นสังกะสีแผ่นเล็กที่

หน้าอกคิงคองจะยุบไปจนคิงคองยกมือร้องแอ้ ๆ ได้ ผู้เขียนสมัยที่มีอายุ ๗-๘ ขวบ พิจารณาเห็นว่า “แรงปะทะน้อยเกินไป” จึงมีความคิดเสริมนำ หนักกระสุนไม้ก๊อกจุกขวดน้ำปลาด้วยการตัดลวด ตะปูขนาด ๓ นิ้ว เป็นท่อนสั้น ๆ ท่อนละประมาณ ๑ ซม. อุดเข้าไปที่จุกไม้ก๊อกก่อนละ ๑ อัน จัดเตรียม ใส่กระเป๋ากางเกงเอาไว้ เวลาไปยิงตามงานวัดก็จะ ใช้จุกของตัวเองยิง ได้ผลดีมาก ได้รถหอบมาให้น้อง ให้เพื่อนเล่นได้หลายคน นี่คือจุดกำเนิดการกีฬาวิ่ง ปั่นของผู้เขียน จำไม่ได้ว่าเคยเขียนเล่าให้ฟังไปแล้ว หรือไม่? สรุปขั้นนี้เป็นการปรับปรุงลูกกระสุนปืน ให้ เป็นกระสุนปืนที่ดี ซึ่งเป็นเพียงองค์ประกอบหนึ่ง ต่อ ไปต้องพิจารณาว่าปืนดีหรือไม่ ปืนอัดลมในงานวัด ไม่ได้เสมอกันไปทุกกระบอก จึงต้องมีการลงทุน ยิ่งให้ ครบทุกกระบอกแล้วจดจำไว้ให้แม่นยำว่า กระบอก ไหนดีที่สุด เมื่อจะยิงเอารางวัลก็ต้องใช้กระบอกนั้น ถ้ามีคนอื่นยังอยู่ก่อนก็ต้องรองจนกว่าเราจะเล็งยิง เราจึงจะใช้ต่อไป

สมัยเป็นนักเรียนนายร้อย เมื่อมีโอกาสกลับไป พักบ้าน ก็ไม่ได้ไปเที่ยวเตร่ที่ไหน มักไปซุกอยู่ ในสนามยิงปืนกรมการรักษาดินแดน ไกล ๆ วัดโพธิ์ แทบทุกวันที่ได้ออกไปพักผ่อนงานอดิเรกที่ชอบและ

ไม่ทำด้ามปืนเอง ทำหลายรูปแบบ สาเหตุที่สำคัญก็เพราะ หากไปจ้างเขาทำก็มีราคาแพงมาก ชอบทำด้ามปืนทั้ง ๆ ที่ยังไม่มีปืนเองเลยสักกระบอกเดียว ปืนกระบอกแรกที่มันเป็นปืนปลอม ทำขึ้นเองจากลวดเหล็กก่อสร้าง นำมาขัดงอให้มีรูปร่างคล้ายปืน จากนั้นก็ใช้ขี้เลื่อยผสมกับกาวลาเทกซ์โปะ ปั้น แต่งจนคล้ายปืนพก .๔๕ หรือ ป.พ.๘๖ ของทางราชการ จับยก จับเล็ง แต่งด้ามปืนด้วยตะไบ ขุด ๆ แกะ ๆ อยู่บ่อย จนมีความเคยชินกับการจับปืน ถึงแม้จะเป็นของปลอม เมื่อไปสนามยิงปืนรักษาตินแดนก็หัดยิงโดยใช้ปืนของสมาคมบ่อย ๆ เข้า ก็มีความชำนาญ

ผู้คนส่วนมากนิยมปืนที่มีรูปร่างสวยงาม ระบบการทำงาน การลั่นไกมีความประณีตนุ่มนวล แต่ปืนที่ทางราชการใช้คือปืนออวูร์ประจำกายนั้น จะมีความแข็งแรง ทนทาน และการลั่นไกไม่นุ่มนวลเลย การยิงจึงได้ผลไม่ค่อยดีนัก และที่สำคัญในการแข่งขันยิงปืนประจำปีกองทัพบกในสมัยก่อนนั้น จะต้องใช้อาวูร์ที่อยู่ในอัตราของหน่วย ทั้งประเภทปืนเล็กยาว และปืนพก อาวูร์ห้ามตกแต่งใด ๆ โดยเด็ดขาด นี่คือจุดกำเนิดที่ผู้เขียนเล็งคิดที่จะตกแต่งปืน เพราะฝึกตกิกา หนทางเดียวที่จะทำได้คือ “ทำตัวให้เข้ากับอาวุธปืนให้ได้ทุกกระบอก” ไม่ว่าจะไกล แข็งสักปานใด ก็ต้องยิงให้ได้ สឹมเสียทุกกรณี จับปืนเล็งให้ได้ ลมหายใจในปอดให้พอดี ภาพการเล็ง ศูนย์หน้าชัด มองเห็นเป้าเบลอ ๆ หนึ่ยกไกช้าแต่เด็ดขาดไม่ชะงัก ไม่หยุด พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นผู้ยิงปืนชนะเลิศ ป.พ.๘๖ ของ ทบ. ปีต่อไป พ.ศ. ๒๕๑๙ ได้เหรียญทองแต่ไม่สามารถรักษาแชมป์เอาไว้ได้ จึงได้บทเรียนว่า “จะเป็นแชมป์ทำได้ไม่ยาก แต่รักษาตำแหน่งแชมป์ไว้ยากมาก ๆ”

ตลอดชีวิตของการยิงปืนที่ต้องฝึกหนักมากที่สุดคือ การควบคุมจิตใจ โดยเฉพาะในระหว่างเวลาที่ทำกรแข่งขัน ความตื่นเต้น ทำลายสภาพความแข็งแรงและมีมือที่ได้ฝึกซ้อมมาเป็นระยะเวลาแสนนานได้ภายในพริบตา ทันทีที่ยิงพลาด นัดที่เหลือต่อไปแก้คืนได้ยาก ยิ่งพยายามแก้ตัว ยิ่งเสีย

หายมาก วิธีการของผู้เขียนคือใช้การตั้งต้นใหม่ ที่พลาดผิดไปแล้วต้องยอม เริ่มต้นใหม่ตั้งแต่การยิง การจับปืน...ไปตามลำดับ หยุดคิดถึงเรื่องผิดพลาดที่เกิดขึ้นให้ได้ นี่คือการจำเป็นที่จะต้องเริ่มฝึกสมาธิกับการยิงปืนกันแล้ว กลายเป็นสิ่งที่ฝึกยากกว่าการฝึกเล็ง ฝึกลั่นไกที่ผ่านมาเสียอีก ฝึกใจให้สงบ เย็น ไม่กังวล นิ่ง รู้สึกเฉย ๆ รู้สึกปกติ มีสติ เป็นปกติอยู่ตลอดเวลา เมื่อทำได้แล้ว การฝึกซ้อม การแข่งขัน ไม่มีข้อแตกต่าง ไม่มีแรงกดดันในหัวสมอง ที่สั่งอยู่ตลอดเวลาว่า ทำให้ได้ ต้องทำให้ได้ ไม่มีกังวลว่า อย่าพลาดนะ อย่าเผลอนะ มันเฉย ๆ นี้ กระมัง หนึ่งจันจึงมีคำว่า “กระบี่ไร้ใจ”

นานมาแล้ว มีอยู่คืนหนึ่ง นอนหลับฝัน ฝันไปว่า กระสุนปืนหัวกระสุน นัดหนึ่งมันลอยออกมาจากมูลดินของสนามยิงปืน มาต่อว่าผู้เขียนว่า “นายครับ ทำโมนะ! นายถึงได้ขึ้นชมเจ้าปืนกระบอกใหม่ ของนายนัก เทียววดใครต่อใครอยู่เรื่อย ว่ามีความแม่นยำมาก ดืออย่างนั้น ดืออย่างนี้ โธ่! ที่เจาะเข้าวงคะแนนสิบ วงคะแนนสิบเอ็กซ์ นะ ผมทั้งนั้น ผมคือหัวกระสุนที่วิ่งทะลุกระดาดเข้า วงคะแนนสิบนะครับ ผมวิ่งจากนายมา ๒๕ เมตร เข้าเป้าทุกครั้ง นายไม่เคยชมพวกผมเลย มีหน้าซ้ำยังปล่อยให้ผมจมดินอยู่ ชั่วนาตาปี พอนายได้คล้องเหรียญยืนถือปืนถ่ายรูปกันยกใหญ่ ผู้ที่เจาะเป้าทำคะแนนถูกปล่อยลื้มทิ้งจมดินไปไม่มีใครมาเหลียวแล!?!?”

เรื่องนี้ฝันจริง ๆ และที่เขียนเล่ามานี้เพื่อสอนนักเรียนนายร้อยให้ได้ว่านี่เป็นลักษณะหนึ่ง หรือรูปแบบหนึ่งของชีวิต เพราะในชีวิตราชการนั้น มีข้าราชการหลายคนที่ถูกทดสอบปฏิบัติราชการจนสำเร็จภารกิจ แต่ก็ไม่มีใครรู้ ไม่มีใครเห็น และบางทีอาจเจ็บปวดที่ต้องได้รับรู้ รับทราบ ว่าคนอื่นที่เพียงมีส่วนเกี่ยวข้องบ้างไม่มากนัก ได้รับการยกย่องชมเชยเหมือนอย่างที่ว่ากระสุนมันต่อว่า ว่าปืนไม่ได้เป็นผู้ทำคะแนนหรือชัยชนะให้ได้ กระสุนต่างหากที่เจาะทะลุเป้าแสดงค่าคะแนนของการยิงปืน

สรุปข้อเขียนที่ว่าไปแล้วนี้ได้ว่า อย่าได้อวด

อ้างผลงานว่าเป็นเพราะตนเองเป็นผู้ก่อความสำเร็จ
ใด ๆ ให้เกิดขึ้นได้ การทำงานหรือกิจกรรมใด ๆ ล้วน
มีองค์ประกอบหลายส่วน ความสำเร็จที่แท้จริงย่อม
เกิดจากการกระทำโดยสมบูรณ์อย่างพร้อมเพรียง
ในแต่ละหน้าที่ ต้องคิดอย่างนี้ เพราะมันเป็นเช่นนั้น
จริง ๆ ทุกคนล้วนต้องพึ่งพาอาศัยกัน ผู้เขียนเคย
เถียงกับเพื่อนคนหนึ่ง เขามีเรื่องน้อยอกน้อยใจ ปิด
การติดต่อไม่เกี่ยวข้องใด ๆ กับใคร ลูกเมียก็แยกกัน
ไปคนละทิศคนละทาง เขาบอกว่าเขาสบายแล้ว ไม่
ต้องพึ่งใคร ช่วยตัวเองได้ทุกอย่าง ไม่ต้องอาศัยอะไร
ใครอีก ผู้เขียนเลยแกล้งถามเขาว่า ข้าวปลูกเองหรือ
แก๊สในครัวซูดมาเองหรือ น้ำประปาทำเองหรือ
แม้แต่กระดาษเช็ดก้นยังต้องอาศัยคนอื่นทำเลย มี
อะไรที่ตัวเองได้บ้าง? ส่วนใหญ่ยังต้องอาศัยผลงาน
ผลผลิตของคนอื่นทั้งนั้น ดังนั้นทุกคนควรติดต่อช่วย
เหลือกัน ถูกใจหรือไม่ถูกใจก็อย่าถือสา ความทุกข์
ทั้งหลายเกิดจากการที่คิดผิด คิดไม่ดี เป็นส่วนใหญ่
ทั้งสิ้น

ในชีวิตการยิงปืน ผู้เขียนได้รวบรวมข้อผิดพลาดไว้เป็นหมวดหมู่ จนกระทั่งเขียนเป็นหัวข้อ มี
๒ กลุ่ม คือ เบญจพิษ ๕ ข้อ ทศพิษ ๑๐ ข้อ ล้วน
เป็นข้อคิดสอนใจได้ทั้งสิ้น

เบญจพิษ ๕ ประการ

๑. อदनอน
๒. เอาถี้
๓. ปวดท้องซี่
๔. หิวข้าว
๕. รองเท้าคับ

อธิบายความได้ว่า “อดนอน” คือการที่
นักกีฬาไม่เคารพกฎ ข้อบังคับ กติกาส่วนรวมของ
ทีม ขาดฝึก ไม่ทำการแต่ละกรณีให้ตรงตามเวลา
นอนไม่นอน พุดโทรศัพท์จนดึกดื่น เมื่อถึงเวลา
แข่งขัน มีสภาพไม่สมบูรณ์พร้อมเต็มที่

“เอาถี้” หมายถึงการซ้อมจัด ซ้อมหนักเกิน
ซ้อมมากเกินพอดี มีผลต่อจิตใจ และมีความหวังสูง
ที่จะให้ได้รับรางวัล เป็นการกดดันตัวเอง

“ปวดท้องซี่” ได้แก่ นักกีฬาจำพวก วิดก
กังวลเกินเหตุ อะไรรัดอะไรหนอย โทษนั่นโทษนี้ไป
หมดทุกเรื่อง

“หิวข้าว” ได้แก่ผู้ที่ขาดการเตรียมตัว จัดการ
เตรียมตัวให้เหมาะกับเวลาที่จะทำการแข่งขัน
เช่น กีฬายิงปืน ควรทานอาหารก่อนอย่างน้อย ๒
ชั่วโมง ระบบย่อยอาหารมีผลต่อการเต้นของหัวใจ
ออกซิเจนในเลือด ฯลฯ ก่อนยิงปืนจะไม่เต็มน้ำอึดลม
เพราะมีน้ำตาลและแก๊สสูง ไม่หยอดตาโดยหวังเพื่อ
ให้ตาใสแจ่มแจ่ม เพราะการหยอดตามักจะมีผล
ทำให้ม่านตาขยาย ม่านตาขยายก็เหมือนกับ ศูนย์
หลังของปืนที่เป็นศูนย์ มีรูโตขึ้น รูศูนย์หลังโต ย่อม
สร้างผลในการเล็งไม่ดีเท่าที่ศูนย์หลังที่มีรูเล็ก ซึ่ง
ก็ทราบกันดีอยู่แล้ว

“รองเท้าคับ” นักกีฬาส่วนใหญ่ชอบที่จะสวม
ใส่เสื้อผ้า รองเท้า อุปกรณ์ต่าง ๆ ประกอบการ
แข่งขันที่มีความสวยงาม บ่อยครั้งที่มองข้ามข้อเสีย
ไปหลายกรณี เช่น เนื้อผ้าที่มีการระบายอากาศไม่ดี
ในการแข่งขันกีฬาทุกประเภท อุณหภูมิของร่างกาย
จะต้องอยู่ในความควบคุม การที่ร้อนเกิน เย็นเกิน
เป็นผลเสีย รองเท้าไม่เหมาะสมแต่สวย นำมาใช้มา
ใช้ยิงปืนไม่ได้นาน อาจเกิดการบีบทำให้การยิง
ไม่สมดุล ข้อนี้สรุปว่า ห้ามใช้อุปกรณ์ที่ไม่เกิด
ประโยชน์ใด ๆ ต่อการแข่งขัน

ต่อไปเป็น บัญญัติ ๑๐ ประการแห่งความ
พ่ายแพ้ ได้แก่

๑. คุยไม้	๖. ชมตัวเอง
๒. อวดเก่ง	๗. ตีนตั้น
๓. เล็งนาน	๘. ตกใจ
๔. พาลปืน	๙. กระจุกใจ
๕. ฝืนลม	๑๐. กะพริบตา

นักกีฬาใหม่ ๆ มักจะเป็นเช่นนี้ ยิ่งนัดแรก
บังเอิญเข้ากลางเป้าพอดีจึงหันมายกคิ้วให้เพื่อน
ที่มาเชียร์ นัดต่อไปรับรองได้ห่างนัดแรกเยอะ ส่วน
อวดเก่งก็สอดคล้องกับนัดแรกนั่นเอง ของหนู ๆ
คอยดูนะ บัง...นอกวงดำ...บางคนยกอยู่นั่น ยกแล้ว

ยกอีก เล็งนานเกิน กว่าจะลั่นไกได้เหนื่อยล้า การเหนื่อยล้าจะไม่ดี เมื่อยังไม่ดีก็ไม่โทษใคร โทษปืน “พาลปืน” ยกขึ้นเล็งนัดใหม่ ลมพัดกระโชกมา ไม่วางปืน ผีในใจ เกร็งตัวผืนลม ผลก็เสียอีก บางคนยิงดีมาก เรียกว่าผีเข้า ๔-๕ นัด ยิงเข้าวงดำหมด ปลื้มใจจริง ๆ นัดที่ ๖ ไม่รู้หายไปไหน ยิงไป ๖ นัด มีเพียง ๕ รูก ไม่เข้ารูเดิมด้วย นักกีฬาบางคนจัดศูนย์ แล้วมองเป้า ไม่มองศูนย์ ศูนย์ผิดที่แล้วก็ไม่เห็น เพราะไฟกัสตาไปที่เป้า จึงยิงออกนอกเป้าไปได้จริง ๆ ส่วนที่เหลืออีก ๔ ข้อนั้น คงไม่ต้องอธิบายนะ ครับ

จะอย่างไรก็ตาม ในทุกกิจกรรมไม่ว่าจะเป็นการกีฬา การเรียน หรือไปจับผู้หญิง จะอยู่ในหลัก ๓ ประการก็คือ

๑. จะมุ่งฝึกทฤษฎีหลักการ เทคนิค กันเป็นลำดับแรก

๒. จะสร้างความสมบูรณ์ของร่างกายไปพร้อมกันด้วย เช่น การเก็บตัว ฯลฯ

๓. จะฝึกจิตใจให้มีสมาธิ เข้มแข็ง สงบ

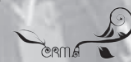
แต่เมื่อถึงเวลาปฏิบัติการ มันจะถูกสั่ง “กลับหลังหัน” จิตใจกลายเป็นผู้นำทันที ร่างกายเป็นผู้ตามอยู่ระหว่างกลางอย่างเดิม แต่ หลักการ ทฤษฎี เทคนิค กลายเป็นผู้สั่งทำ อธิบายให้ง่าย ๆ ว่า จะฝึกไปจับผู้หญิง ฝึกพูด ฝึกแอ็คท่า ไว้เป็นอย่างดี เป็นข้อแรก เสื้อผ้า ผมนิ้ว หนวดเครา ทำเรียบร้อยครบถ้วน ใจก็ฝึกไว้พอสมควร แต่ถึงวันพบหน้าเธอ ใจไม่ถึง ที่ฝึกพูด ฝึกอะไรไว้ หลงลืมหมด ดังนั้นทุกเรื่องราว การเรียน การทำงาน การต่อสู้ การรบ เหมือนกันหมด จิตใจที่เข้มแข็งสำคัญที่สุด คำพระสอนไว้เสมอว่า “จิตที่ฝึกดีแล้ว ย่อมมีสติ มีความแจ่มใส สงบเย็น” ส่วนในทางทหารก็หนีไม่พ้น คำว่า “ขวัญของทหาร” ซึ่งเป็นอำนาจกำลังรบที่ไม่มิตัวตนตามที่ได้เรียนมากันดีแล้ว

อีกในเวลาที่ไม่ช้านานนัก นักเรียนต้องออกไปเป็นผู้ฝึกทหาร ฝึกอบรมสั่งสอนคนอื่น ๆ ขณะนี้

เป็นนักเรียนนายร้อย กำลังเป็นผู้ถูกฝึกจากบรรดาครู อาจารย์ นายทหารปกครองอยู่ แต่อย่าลืมนะว่าเราต้องฝึกและบังคับตัวเองได้ด้วย คนเราติดยึดอยู่กับความอยาก ความไม่อยาก ชอบ-ไม่ชอบ ฯลฯ ซึ่งเป็นต้นเหตุขั้นต้น ๆ ยกตัวอย่างเช่น ประมาณปลายเดือนแทบทุกเดือน นักเรียนจะต้องมีการสอบใหญ่ แต่ละวิชา สมัยผู้เขียนเป็นนักเรียน เขาเรียกว่า สอบเยเนอร์ล รีวิว มีคะแนน ๓๐ คะแนน เราจะต้องดูหนังสือทบทวนเท่าที่ได้เรียนมาทั้งหมดในวิชานั้น เพื่อนที่เก่งก็ต้องดูให้ทันบ่อย ๆ เราต้องดูหนังสือคิดไว้ในใจว่า เสาร์-อาทิศย์นี้ จะไม่กลับบ้านจะอยู่ดูหนังสือในโรงเรียน อีกสักประเดี๋ยวเดียว ความคิดใหม่ก็วิ่งตามมา “รอไว้อาทิศย์หน้าดีกว่า” นักเรียนต้องฝึกตัวเอง บอกกับตัวเองว่า “เราเป็นคนยุติธรรม” เพราะฉะนั้นความคิดที่จะอ่านหนังสือเขามาก่อน ก็ต้องทำไปตามนั้น เจ้าความคิดที่มาทีหลัง ขอผัดผ่อนเลื่อนไปนั้น เป็นอันตกไป ไม่รับพิจารณา อย่างนี้เป็นต้น

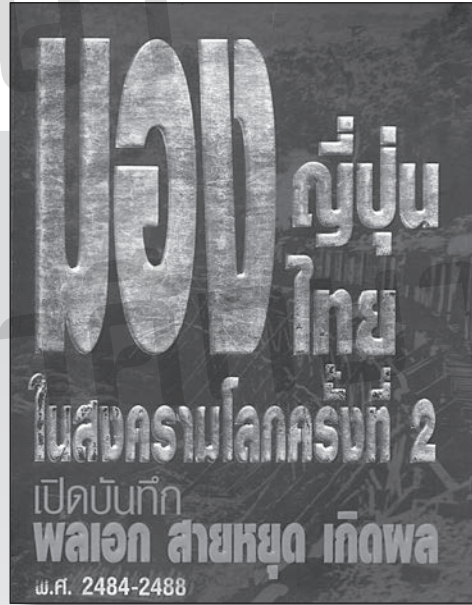
จบปิดท้ายด้วยเคล็ดย่อยของชีวิตทหาร ได้แก่ ออกชายแดนพกเกลือใส่ห่อเล็ก ๆ ไปด้วย มีประโยชน์ อมทุกเช้า ปากจะสะอาด ใช้ห้ามเลือด ใช้ปรุงอาหาร แก่ซัดได้หลายอย่าง ทุงเท้าไม่จำเป็นต้องไปหาซื้อที่หนา ๆ ราคาแพง ๆ เพราะซักแห้งซ้าใช้ทุงเท้าสีดำที่ใส่ทำงาน ๒ คู่ซ้อนกันสบายกว่ามาก ซักแห้งเร็ว และสุดท้าย เวลาเดินป่า ร้อยเชือกรองเท้าไม่ต้องครบทุกรู ควรร้อยคู่หนึ่ง แล้วข้ามไปอีกคู่หนึ่ง จะรู้สึกสบายขึ้นเมื่อต้องสวมใส่ทั้งวัน ความยาวเชือกรองเท้าที่เหลือสามารถมัดข้อเท้าป้องกันชายชากางเกงหลุดออกมาได้อีกด้วย

อดทนฝึกตัวเอาไว้ทุกวัน ซาดิบ้านเมืองกำลังรอนักเรียนอยู่ทุก ๆ คน

ญี่ปุ่นคิดสร้าง วงค์ไฟบุลย์ในภูมิภาคเอเชีย

- (ต่อจากเล่มที่แล้ว) -

ฝ่ายญี่ปุ่น

จากการเตรียมการของฝ่ายไทยนั้น ทำให้ผู้บัญชาการระดับสูงของญี่ปุ่นตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องเพิ่มกำลังทหารญี่ปุ่นประจำประเทศไทยโดยเร็ว (เพราะกองทัพจึงเป็นเพียงกองทัพเพื่อรักษาความสงบและอำนวยความสะดวกในการส่งกำลังเท่านั้น—ผู้เขียน) ตามที่ท่านนายพล อาเคโตะ นากามูระ เล่าไว้ในบันทึกของท่านซึ่งพอจะลำดับเรื่องไว้ดังนี้

ในขั้นต้นได้รับคำสั่งให้จัดตั้งกองพลน้อยที่ ๒๙ วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๔๘๖ โดยมี พลตรี โนบุโอะ ทานากะ เป็นผู้บัญชาการ (ต่อมาวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๔๘๗ พลตรี ชะกน วาตะริ ย้ายมาแทนเพราะ พลตรี ทานากะ ถูกย้ายไปเป็นผู้บัญชาการกองพลที่ ๓๒) มีกองพันทหารราบอิสระที่ ๑๕๘, ๑๕๙, ๑๖๐, ๑๖๑ และ ๑๖๒ โดยมี พันเอก ฟุมิโอะ คัททายามา พันเอก เคงคิจิ ชูซุกะ พันเอก ซาคะยาสึ โคมาซาวะ พันโท ยูจิ เทรุอิ และพันโท ซินฮิจิโระ โทโนอิเกะ เป็นผู้บังคับกองพันตามลำดับ

ในตอนเช้าของวันที่ ๑ มกราคม ๒๔๘๗ กองพลน้อยที่ ๒๙ เดินทางสนนามที่ห้องถนนใน

กรุงเทพฯ (เข้าใจว่าคงเป็นการแสดงกำลัง—ผู้เขียน) นายพล อาเคโตะ นากามูระ กล่าวให้โอวาทว่า

๑. ให้รักษาระเบียบวินัยอย่างเคร่งครัด และเพื่อการนี้ต้องทำความเคารพอย่างเคร่งครัดด้วย
๒. การอบรมทหารให้มีประสิทธิภาพนั้นให้ยึดถือคำขวัญว่า “ใช้กระสุนนัดเดียวยิงเข้าศึกคนเดียว ใช้ดาบปลายปืนแทงหนึ่งครั้งฆ่าเข้าศึกได้หนึ่งคน”
๓. จัดการอบรมตามโอกาส โดยเฉพาะให้ความสำคัญต่อการเพิ่มขีดความสามารถให้กับระดับผู้นำกอง และเพิ่มขีดความสามารถให้กับระดับนายสิบ

๔. การควบคุมและคำสั่งให้ทำอะไรอย่างเคร่งครัดให้ตรวจตราด้วยว่ามีคำสั่งไปแล้ว มีการปฏิบัติหรือไม่ เมื่อปฏิบัติแล้วให้รายงานให้ทราบ

๕. “สว่าง บริสุทธิ์ สันติ มิตร” อย่าลืมว่าต้องมีความเคารพระหว่างผู้ใหญ่ผู้น้อยเหมือนพ่อแม่กับลูก ความสนิทสนมระหว่างไทย-ญี่ปุ่นถือได้ว่าเป็นพลังอย่างหนึ่ง อย่าตบหน้าคนไทยและอย่าทำเรื่องเสียหายต่อวัดตุและพระสงฆ์

๖. การเตรียมพร้อมเพื่อการสู้รบให้ตรวจอาวุธยุทธโปกรณ์อย่างน้อยหนึ่งครั้งต่อวัน และอย่าลืมเพื่อนทหารที่สู้รบอยู่ในแนวหน้า

กองพลน้อยที่ ๒๙ นี้ พลโท อาเคโตะ นากามูระ กล่าวไว้ในบันทึกของท่านว่า ผู้บังคับการกองพันทั้ง ๕ ท่านนั้น สำเร็จจากโรงเรียนนายร้อยญี่ปุ่น เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ทั้งในด้านการฝึกอบรบทหารเป็นอย่างดี และสามารถควบคุมทหารให้อยู่ในระเบียบวินัยด้วยความเรียบร้อยจนถึงวันสิ้นสุดสงคราม โดยกองพันที่ ๑๖๐ และ ๑๖๑ รับผิดชอบพื้นที่ภาคใต้ตั้งแต่ชุมพรลงไป ขึ้นอยู่ในการบังคับบัญชาของกองทัพบกที่ ๒๙ ของ นายพลซาดาฮิโระ อิชิกุโร ซึ่งรับผิดชอบตลอดถึงเขตมลายูทั้งหมด ส่วนกองพันที่ ๑๖๒ ของพันโท ซินอิชิโร โทโนอิเกะ รับผิดชอบในการรักษาความสงบในเขตกรุงเทพฯ (แทนกองพัน ๒ กรมทหารราบที่ ๘๒ ซึ่งย้ายกลับไปประจำกองทัพบกในอินโดจีน-ฝรั่งเศส) โดยตั้งกองบังคับการอยู่ที่บริเวณสวนลุมพินีจนถึงวันสิ้นสุดสงคราม และสามารถปฏิบัติการให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

หลังจากที่ได้มีการจัดตั้งกองพลน้อยที่ ๒๙ ขึ้น ทำให้กองทัพบกประจำประเทศไทยของญี่ปุ่นมีสมรรถนะสูงขึ้น นอกจากนั้น พลโท อาเคโตะ นากามูระ ยังแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ในกองบัญชาการกองทัพบกเพิ่มขึ้นอีก ๑๐ นาย ได้แก่

พันโท นามิกิ ยาซุโอะ เป็นนายทหารคนสนิทผู้บัญชาการ

พันเอก ชิเงรุ โคริเดะ เป็นหัวหน้าฝ่ายอาวุธยุทธโปกรณ์

ร้อยเอก ซินโซ ฮิเมอิ เป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายอาวุธยุทธโปกรณ์

พันเอก คาซุโอะ มัทซึโนะ เป็นหัวหน้าฝ่ายการเงิน

ร้อยเอก คาซึมาทสะ โอบานา เป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงิน

พันเอก นายแพทย์โทเมจิโร นิชิโอะกะ เป็นหัวหน้าแพทย์ทหาร

พันตรี นายแพทย์โยอิจิ คามาซาวะ เป็นเจ้าหน้าที่แพทย์ทหาร

พันโท ยาซึบิโร เอ็นโดะ เป็นหัวหน้าสัตวแพทย์ทหาร

ร้อยเอก ชิโตมุ นิชิมุระ เป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายสัตวแพทย์ทหาร

พันโท ยาซุยุกิ ชูกาโนะ เป็นหัวหน้านิติกร (แต่งตั้งในระยะเวลาหลัง)

ต่อมาเมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๔๘๗ กองทัพญี่ปุ่นประจำประเทศไทยได้เปลี่ยนสภาพเป็นกองทัพสู้รบขึ้น เรียกชื่อใหม่ว่า **กองทัพบกที่ ๓๙** โดย พลโท อาเคโตะ นากามูระ ได้รับพระบรมราชโองการแต่งตั้งเป็นผู้บัญชาการกองทัพบกใหม่นี้ ส่วนอธิบดีกรมข่าวสารเสลยศึกและผู้อำนวยการกองควบคุมเสลยศึกคือ พลตรี ฮิโตชิ ฮามาดะ ก็ได้รับแต่งตั้งเป็นหัวหน้าเสนาธิการทหารกองทัพบกที่ ๓๙ และดำรงตำแหน่งเป็นทูตทหารประจำสถานเอกอัครราชทูตอีกตำแหน่งหนึ่งด้วย เมื่อพลโท อาเคโตะ นากามูระ เดินทางมาถึงประเทศไทยในวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๔๘๗ ในโอกาสที่มีการเปลี่ยนแปลงเป็นกองทัพสู้รบในครั้งนี้ เขาได้กล่าวกับผู้ใต้บังคับบัญชาดังนี้

“เมื่อมาถึงเวลานี้ กองทัพของเราซึ่งแต่เดิมอยู่แนวหลัง ทำหน้าที่จัดส่งกำลังบำรุงให้กองทัพใหญ่ภาคพื้นทิศใต้ ทั้งโดยการจัดหา จัดส่ง และผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์บ้าง เพื่อให้กองทัพใหญ่ภาคพื้นทิศใต้ของเราพึ่งตนเองได้ แต่หน้าที่อีกประการหนึ่ง คือ มีหน้าที่รักษาเอกราชของไทยและพิทักษ์อำนาจอธิปไตย “สว่าง บริสุทธิ์ สันติ มิตร” มาจนถึงปัจจุบัน แต่บัดนี้สงครามมหาเอเชียบูรพาซึ่งผ่านมาสามปีและกำลังย่างเข้าปีที่สี่ “กองกำลัง” ซึ่งประจำอยู่ในประเทศไทยได้เปลี่ยนเป็นกองกำลังสู้รบ นอกจากมีกองพลน้อยที่ ๒๙ อยู่แล้ว ก็มีกองพลที่ ๔ มาอยู่ใต้บังคับบัญชาด้วย”

และในโอกาสเดียวกันนั้น พลโท อาเคโตะ นากามูระ สั่งให้ปฏิบัติดังนี้

๑. ต้องเร่งรีบสร้างฐานที่มั่นที่นครนายกซึ่งได้รับอนุญาตจากรัฐบาลไทยให้ใช้พื้นที่กว้างใหญ่ โดยเฉพาะการขุดหลุมเก็บของใต้ดิน

๒. ต้องเจรจากับกองทัพใหญ่ภาคพื้นทิศใต้ที่ไซงัน และพยายามเก็บสะสมน้ำมันเชื้อเพลิงไว้ในหลุมใต้ดินที่นครนายกให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

๓. อาวุธยุทโธปกรณ์และบ้านพักทหารญี่ปุ่นซึ่งแต่เดิมรวบรวมกันไว้ที่พระโขงในเขตบ้านพักทหารนั้น ให้จัดการกระจายออกไปแยกเก็บในหลายที่ จัดให้ปลอดภัยจากการถูกโจมตีทางอากาศ และให้สนใจการขนส่งทางน้ำเพิ่มขึ้นด้วย

๔. ให้ระวางเครื่องบินศัตรูที่บินเข้ามาเพียงลำเดียวในเวลากลางคืน และให้รายงานทันทีที่เสียงเครื่องบินหายไป พร้อมกันนั้นให้สนใจเป็นพิเศษต่อการเข้ามาโดยการกระโดดร่มของหน่วยปฏิบัติการใต้ดิน และความพยายามสร้างสนามบินลับในที่ต่าง ๆ

๕. การรักษาความปลอดภัยของคลังอาวุธยุทโธปกรณ์ กองบัญชาการและที่พักอาศัยต่าง ๆ ให้ทำอย่างเคร่งครัด และอย่าประมาท ให้ระวางอาจมีการโจมตีของพวกเสรีไทยได้

๖. สรุปลแล้วสถานการณ์ในระยะเวลาสองปีที่ผ่านมา ถูกรักษาไว้โดยรัศมีของธงชาติญี่ปุ่นและธงชัยเฉลิมพล และสัมพันธ์ไมตรีไทย-ญี่ปุ่นเป็นอาวูอเพียงอย่างเดีวที่ทำหน้าที่แทนเหล่าทหาร แต่ตอนนี้่น่าเศร้าใจว่าแสงสว่างที่มีนั้นไม่เหมือนแต่ก่อน และสัมพันธ์ไมตรีไทย-ญี่ปุ่น ก็ค่อย ๆ จางหายไป เพราะการโฆษณาชวนเชื่อของฝ่ายสหรัฐอเมริกาและอังกฤษ และการปฏิบัติการของเสรีไทย ดังนั้นตั้งแต่บัดนี้ไป กองกำลังเท่าที่มีอยู่จริงจึงมีความหมายยิ่งขึ้น ผู้บัญชาการในระดับบนก็มองเรื่องนี้ในทำนองเดียวกัน จึงสั่งให้ย้ายเอากองพลที่ ๔ เข้ามาสังกัดอยู่ด้วย และกำลังคิดที่จะเพิ่มกำลังอีก ถึง

แม้ว่าจะมีสถานการณ์ใดเกิดขึ้น พวกนายพลนากามูระก็จะพยายามอย่างที่สุดไม่ให้เกิดการสู้รบและเป็นศัตรูกับฝ่ายไทย รวมทั้งต้องระมัดระวังไม่ให้มีการใช้ยุทธศาสตร์และการดำเนินงานทางการเมืองใด ๆ ที่จะทำให้กรุงเทพฯ เป็นเมืองร้าง นายทหารและพลทหารที่เพิ่งเข้ามาใหม่นี้ต้องทำความเข้าใจกับวัฒนธรรมประเพณีไทยซึ่งเป็นเมืองพุทธศาสนา เพราะการได้รับความเคารพจากชาวนั้นเป็นเรื่องสำคัญ และการได้รับความไว้วางใจและศรัทธาจากชาวนไทยจะกลายมาเป็นกำลังใหญ่ที่สามารถชดเชยการขาดแคลนกำลังทหารในเวลานั้นได้มาก

ผู้นำในทุกระดับต้องออกมาปฏิบัติภารกิจในแนวหน้า และต้องพิจารณาให้รอบคอบต่อปัญหาต่าง ๆ ภายในเขตท้องที่ของตน รวมทั้งพิจารณาสภาพการณ์ทางวัตถุและสภาพแวดล้อมนั้นด้วย อีกทั้งต้องปฏิบัติภารกิจให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

สถานการณ์สงครามเลวร้ายลงทุกวัน การโฆษณาชวนเชื่อจากฝ่ายศัตรูและงานใต้ดินมีเพิ่มขึ้นอย่างมาก ภายในประเทศไทยนั้นสัมพันธ์ไมตรีไทย-ญี่ปุ่นรักษาไว้บนแผ่นกระดาษ และการโต้ตอบจากฝ่ายนิยมสหรัฐอเมริกาและอังกฤษที่เป็นไปอย่างแข็งขันนั้น ก็ยังทำให้การปฏิบัติงานของกองทัพที่ ๓๙ มีความลำบากทวีคูณ ความเดือดร้อนของฝ่าย พลโท อาเคโตะ นากามูระ จึงมีเพิ่มมากขึ้นทุกวันทุกคืนอย่างแสนสาหัส

นอกจากนั้นท่านยังเล่าว่า เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๔๘๗ มีเครื่องบิน ปี ๒๙ จำนวน ๓๐ ลำ มาโจมตีญี่ปุ่นอยู่ทุกวัน การประชุมรัฐสภาในเดือนกรกฎาคมจึงเป็นเรื่องที่ต้องจับตามอง วันที่ ๑๘ กรกฎาคมท่านได้รับข่าวการลาออกของคณะรัฐมนตรีโตโจ ในขณะที่ท่านเดินทางไปสถานีรถไฟบ้านโป่งเพื่อไปตรวจสอบเขตความรับผิดชอบในภาคใต้และเขตมลายู ขณะเดียวกันก็ได้รับโทรเลขด่วนว่ารัฐสภา

ไทยลงมติไม่เห็นด้วยกับพระราชกำหนดระเบียบราชการบริหารนครหลวงเพชรบูรณ์ ซึ่งนายภ พิบูลสงคราม เป็นผู้เสนอ พลโท อาเคโตะ นากามูระ รับผิดชอบเดินทางกลับบ้านพักทันที คณะรัฐบาลของ จอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้ยื่นใบลาออกต่อ นายปรีดี พนมยงค์ ผู้สำเร็จราชการ ในวันที่ ๒๔ กรกฎาคม และทางผู้สำเร็จราชการอนุมัติให้ลาออกได้

ท่านยังเล่าไว้อีกว่า นับว่าเป็นเรื่องแปลกที่นายภ โดโจกับ จอมพล ป. พิบูลสงคราม ลาออกจากตำแหน่งในเวลาใกล้เคียงกัน และการที่ จอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้รับความไว้วางใจจากนายภ โดโจเสมอมา แต่หักหลังด้วยการไม่ไปประชุมวงศัไพบูลย์มหาเอเซียบูรพากับนายภ โดโจนั้นสร้างความเคลือบแคลงใจต่อกัน เขาพยายามย้ายนครหลวงอย่างตั้งต้น และได้ออกพระราชกำหนด แต่เมื่อพระราชกำหนดนั้นไม่ได้รับความเห็นชอบจากสภาจึงเป็นสาเหตุโดยตรงให้คณะรัฐบาลพิบูลสงครามต้องล้มลง

ส่วนการที่คณะรัฐบาลของนายภ โดโจลาออกนั้น พวกนายพล นากามูระ ในเวลานั้น คาดว่ามาจากความพ่ายแพ้ที่ไต้หวัน แต่นายภ พิบูลแม้ว่าจะยอมละทิ้งหน้าที่ในคณะรัฐบาล แต่เขายังมิได้ลาออกจากตำแหน่งผู้บัญชาการทหารสูงสุด จิตใจของเขาคงไม่พอใจที่ผู้สำเร็จราชการ ปรีดี พนมยงค์ รับใบลาออกและอนุมัติให้ลาออกได้ โดยเฉพาะลูกน้องของนายภ พิบูลนั้นคงยอมรับไม่ได้ พวกนั้นคงจะใช้กำลังเพื่อเรียกเอาใบลาออกคืน และมีข่าวลืออย่างมากว่ากำลังมีการรวบรวมกำลังพลนอกเขตกรุงเทพฯ ทำให้ฝ่ายประชาชนขวัญเสียกันมาก

วันที่ ๒๑ พลโท อาเคโตะ นากามูระ กลับจากการไปตรวจภาคใต้และได้รับรายงานเรื่องต่าง ๆ จากเสนาธิการฮามาตะในทันที ในฐานะที่ท่านเป็นผู้บัญชาการกองทัพประจำประเทศไทย ท่านได้กำหนดท่าทีไว้แน่ชัดต่อการเปลี่ยนแปลงคณะรัฐบาลในครั้งนี้ คือ

ในประการสำคัญท่านจะไม่ลิดรอนเอกราชของไทย ซึ่งเป็นสิ่งที่ท่านยึดถือมาตั้งแต่ต้น และจะไม่ยอมให้ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดใช้กำลังทหารเพื่อเปลี่ยนรัฐบาลในครั้งนี้โดยเด็ดขาด เพราะกำลังของท่านมีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประเทศไทย ดังนั้น ท่านจึงส่งเสนาธิการฮามาตะไปพบ พลตรีไชย เจ้ากรมประสานงานสัมพันธมิตรไทย-ญี่ปุ่น ผู้เป็นเหมือนเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เขาเป็นผู้ที่ได้รับความไว้วางใจและเป็นกำลังสำคัญเสมือนหนึ่งเป็นส่วนหนึ่งในร่างกายของนายภ พิบูล และบอกกับเขาว่าขอไม่ให้ใช้กำลังทหารเพื่อเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในครั้งนี้อย่างเด็ดขาด ข้อเสนอนี้ได้รับคำตอบอย่างหนักแน่นว่าจะไม่มีการใช้กำลังทหาร และถึงแม้จะได้คำตอบเช่นนี้แล้ว แต่ก็ยังคงเชื่อมั่นแน่นอนไม่ได้

ในกรุงเทพฯ พลโท อาเคโตะ นากามูระ มีกองทหารอยู่เพียง ๒ กองพัน ฉะนั้นจึงมีคำสั่งออกไป ห้ามไม่ให้เดินทางออกจากที่ตั้ง ยกเว้นแต่ในราชการทหารเพื่อการเตรียมพร้อม และหลีกเลี่ยงการปะทะกัน ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้อย่างไม่คาดฝัน อีกทั้งสั่งให้ทำเครื่องกีดขวางรอบกองบัญชาการกองทัพประจำประเทศไทยที่ถนนสารธรซ่อนไว้อย่างมิดชิดมิให้สังเกตเห็นได้ง่าย หัวหน้ารัฐบาลคนใหม่คือใครยังไม่ทราบแน่ชัด แต่ก็มีข่าวลืออย่างหนาหูในเขตชุมชนกรุงเทพฯ ว่าจะมีเหตุการณ์ยุ่งยากเกิดขึ้นในกรุงเทพฯ ภายในไม่ช้านี้

ในตอนนั้น พลโท อาเคโตะ นากามูระ จึงตัดสินใจไปพบ พลเอก พระยาพหลพลพยุหเสนา ซึ่งเป็นรัฐบุรุษของเมืองไทย ในขณะนั้นท่านไม่ค่อยสบายและกำลังพักผ่อนอยู่ การที่ผู้บัญชาการกองทัพญี่ปุ่นประจำประเทศไทยเยี่ยมรัฐบุรุษผู้มีบารมีอยู่ทั้งในวงราชการและนอกราชการนี้ คงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะถูกวิจารณ์ว่าเข้าแทรกแซงการเมืองไทย แต่ พลโท อาเคโตะ นากามูระ เชื่อมั่นว่าเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยจึงต้องปฏิบัติแบบนี้

พลเอก พระยาพหลฯ ต้อนรับ พลโท อาเคโตะ นากามูระ ด้วยอัธยาศัยอันดีและเชิญเขาไปสนทนากับท่านที่ห้องพยาบาลที่ทำเนียบ พลโท อาเคโตะ นากามูระ กล่าวทันทีว่า หากมีการไกล่เกลี่ย การเปลี่ยนแปลงรัฐบาลในครั้งนี้น่าจะเป็นไปอย่างสงบเรียบร้อย และขอให้ช่วยตักเตือนด้วยว่าอย่าให้มีการใช้กำลังทางทหารอย่างเด็ดขาด ฝ่ายญี่ปุ่นนั้นไม่คิดที่จะเข้าแทรกแซง ไม่ว่าใครจะขึ้นมาเป็นนายกรัฐมนตรี ถ้ายังคงมีรัฐบาลที่ให้ความร่วมมือกับญี่ปุ่น ทั้งนี้เป็นไปตามหลักสำคัญของสนธิสัญญาสัมพันธมิตร

การที่ พลโท อาเคโตะ นากามูระ พุดกับ พลเอก พระยาพหลฯ ในเรื่องเหล่านี้ได้ก็เพราะว่าหลังจากวันที่ ๒๙ เมษายนปีเดียวกัน ซึ่งเป็นวันฉลองวัน พระราชสมภพของสมเด็จพระจักรพรรดิญี่ปุ่น พลโท อาเคโตะ นากามูระ เคยไปเยี่ยมท่านที่ห้องพยาบาลหลายครั้ง จึงมีความรู้จักมักคุ้นกันอยู่บ้าง ต่อคำขอร้องดังกล่าวข้างต้น พลเอก พระยาพหลฯ ตอบว่าเห็นด้วยร้อยเปอร์เซ็นต์ แต่ตอนนี้ไม่

สบายจึงไม่สามารถทำงานในแนวหน้าได้ แต่ก็หวังว่าจะมีการตั้งคณะรัฐบาลที่ร่วมมือกับญี่ปุ่นได้ภายในไม่ช้า

ทั้งหมดนี้เป็นแผนการของฝ่ายไทยและฝ่ายญี่ปุ่น ซึ่งต่างฝ่ายต่างเตรียมการตามที่เป็นข่าวลือ และทราบกันอยู่ทั่วไปในระหว่างปลายสงครามโลก ครั้งที่ ๒ แต่ก็ไม่มีใครทราบรายละเอียดมากนัก นับว่าเป็นโชคดีของประเทศไทยที่ประเทศญี่ปุ่นประกาศยอมแพ้เสียก่อนเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๔๘๘ หลังจากถูกสหรัฐอเมริกาทิ้งระเบิดปรมาณูเมืองฮิโรชิมาและ นางาซากิ และมีแม่ทัพผู้รับผิดชอบความสงบเรียบร้อยในประเทศไทยคือ พลโท อาเคโตะ นากามูระ

พลเอก พระยาพหลพยุหเสนา

- (อ่านต่อเล่มหน้า) -

พระราชกิจ ทล.กระท่อมอาจารย์

๑

๒

๓

๔

๑ - ๖ พล.อ.หญิง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ทอดพระเนตรการฝึกภาคสนามของ นนร. ชั้นปีที่ ๓ รุ่นที่ ๖๖ วิชาการฝึกทางยุทธวิธีทหารม้าระดับหมวด โดยมี พล.อ. เฉลิมชัย สิทธิสาท ผบ.ทบ. พล.ท.สิทธิพล ชินสำราญ ผบ.รร.จปร. ข้าราชการ ร่วมเฝ้าฯ รับเสด็จ ณ พื้นที่การฝึกศูนย์การทหารม้า อ.เมือง จว.ส.บ. เมื่อ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

๕

๖

๑

๒

๔

๓

ความสัมพันธ
กิจกรรมทั่วไป

๑ - ๔ พล.ท.สิทธิพล ชินสำราญ ผบ.รร.จปร. เป็นประธานในพิธีปฏิบัติธรรม เจริญสติภาวนา รักษาใจให้สะอาด ผ่องใส เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในโอกาสเสด็จสวรรคตครบ ๑๐๐ วัน (สัปดาห์) โดยมี นายทหารชั้นผู้ใหญ่พร้อมคู่สมรส ข้าราชการ นนร. ร่วมพิธี ฯ ณ พุทธศาสนสถาน รร.จปร. เมื่อ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๐

๕

๖

๗

๕ - ๗ พล.อ.สมศักดิ์ นิลบรรเจิดกุล ผช.ผบ.ทบ.(๒) พร้อมคณะเดินทางมาตรวจเยี่ยมการส่งกำลังบำรุง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐ โดยมี พล.ท.สิทธิพล ชินสำราญ ผบ.รร.จปร. พร้อมนายทหารชั้นผู้ใหญ่ รร.จปร. ให้การต้อนรับ ฯ ณ รร.จปร. เมื่อ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๐

๙

๘ - ๑๑ พล.ต.สันต์ชัย เกิดสวัสดิ์ รองผบ.รร.จปร. หัวหน้าคณะตรวจเยี่ยมการฝึกภาคสนาม พร้อมคณะฯ ตรวจเยี่ยมการฝึกภาคสนามของ นนร.ชั้นปีที่ ๑ รุ่นที่ ๖๘ วิชาการติดต่อดสื่อสารเบื้องต้น ณ ส.๑ อ.กระทุ่มแบน จว.ส.ค. เมื่อ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๐

๑๐

๑๑

ตามสัมพันธ์
กิจกรรมทั่วไป

๑๒

๑๓

๑๔

๑๕

๑๒ - ๑๕ พล.ต.สุขุม สุขศรี เสธ.รร.จปร. หัวหน้าคณะตรวจเยี่ยมการฝึกภาคสนาม พร้อมคณะฯ ตรวจเยี่ยมการฝึกภาคสนามของ นนร.ชั้นปีที่ ๒ รุ่นที่ ๖๘ วิชาการบูรประจำหน่วย ณ สร. จว.ป.ข. เมื่อ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๐

๑๖

๑๗

๑๖ - ๑๗ พล.ท.สิทธิพล ชินสำราญ ผบ.รร.จปร. หัวหน้าคณะตรวจเยี่ยม การฝึกภาคสนาม พร้อมคณะฯ ตรวจเยี่ยมการฝึกภาคสนามของ นนร. ชั้นปีที่ ๑ รุ่นที่ ๖๘ วิชาป้อมสนาม เครื่องกีดขวางและการพราง วัตถุประสงค์และการทำลาย ณ กช. จว.ร.บ. เมื่อ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

๑๘

๑๙

๒๐

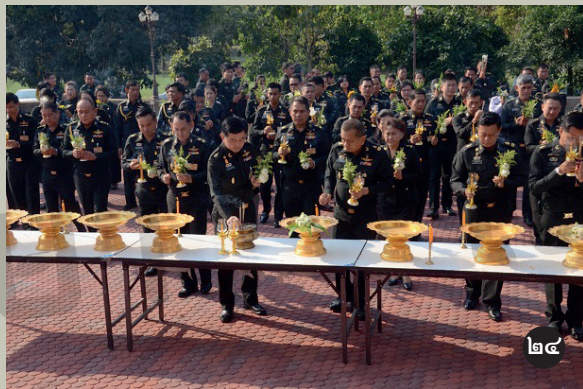
๒๑

๒๒

๒๓

๒๔

**ความสัมพันธ
กิจกรรมทั่วไป**

๑๘ - ๒๔ พ.ท.สิทธิพล ชินสำราญ ผบ.รร.จปร. เป็นประธานพิธีถวายข้าวสารและพืชน้ำเพื่อบูชาสิ่งมีชีวิตในน้ำมาฆบูชา โดยมี นายทหารชั้นผู้ใหญ่พร้อมคู่สมรส, ข้าราชการ และครอบครัว ร่วมพิธี ณ พุทธศาสนสถาน รร.จปร. เมื่อ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

**ความสัมพันธ์
กิจกรรมทั่วไป**

๒๕ - ๒๖ พล.ต.ไพโรจน์ ทองมาเอง รอง ผบ.รร.จปร. หัวหน้าคณะตรวจเยี่ยมการฝึกภาคสนาม พร้อมคณะฯ ตรวจเยี่ยมการฝึกภาคสนามของ นนร. ชั้นปีที่ ๒ รุ่นที่ ๖๗ วิชาการฝึกยุทธวิธีทหารราบระดับหมู่ ณ ศร. จว.ป.ช. เมื่อ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

เยี่ยมชม

๑ - ๒ พล.ท.สิทธิพล ชินสำราญ ผบ.รร.จปร. ให้การต้อนรับ ผชท. ฝรั่งเศส ประจำประเทศไทย และคณะฯ เข้าเยี่ยมชมค่านับ ณ ห้องรับรองรัตนโกสินทร์ บก.รร.จปร. เมื่อ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๐

TURKEY

Aleppo

เส้นแวงเส้นแวง

Raqqa

• ภาพกราฟฟิกเมืองอเลปโป (Aleppo) เป็นเมืองเอกของจังหวัดอเลปโปตั้งอยู่ทางตอนเหนือของประเทศซีเรีย ที่อยู่ใกล้กับแนวชายแดนของประเทศตุรกี เป็นจุดผกผันของสงครามกลางเมืองประเทศซีเรีย

Hama

SYRIA

LEBANON

IRAQ

การรบที่

เมืองอเลปโป

เป็นจุดผกผันของสงครามกลางเมืองซีเรีย

Damascus

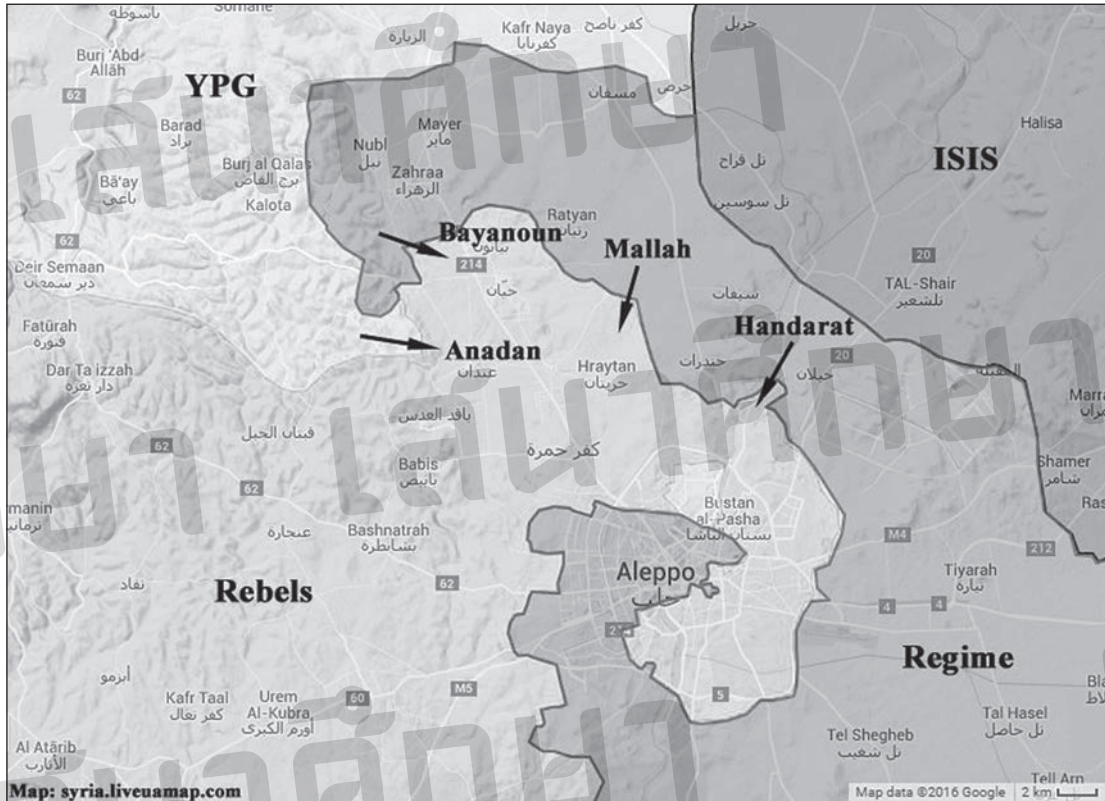
พลเอก ทรงพล ไพนุพงศ์

ภูมิภาค ตะวันออกกลางมีความขัดแย้งทางการเมืองในประเทศซีเรียพัฒนาเป็นลำดับสู่สงครามกลางเมืองของประเทศ (Syrian Civil War) เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นการต่อสู้ที่รุนแรงในหลายพื้นที่และยังคงดำเนินมาจนถึงปัจจุบัน พื้นที่ที่มีการต่อสู้อยู่ทางด้านเหนือและทางด้านตะวันตกของประเทศ ต่อมาเมื่ออิทธิพลอำนาจทางทหารของโลกคือรัสเซียเข้ามามีส่วนร่วมในปฏิบัติการทางทหารสนับสนุนรัฐบาลซีเรียเป็นผลให้กองทัพซีเรียมีขีดความสามารถเพิ่มมากขึ้น จึงได้พยายามที่จะทำการเข้าตีเพื่อจะยึดพื้นที่กลับคืนมา จึงเกิดเป็นเหตุทำการต่อสู้ที่รุนแรง...บทความนี้กล่าวถึงการรบที่เมืองอเลปโป (Battle of Aleppo) จังหวัดอเลปโป (Aleppo) ห้วงเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

๑. กล่าวทั่วไป

ซีเรียเป็นประเทศที่อยู่ใกล้กับประเทศที่มีขีดความสามารถทางทหาร จะมีความขัดแย้งเกิดขึ้นมาเป็นเวลานาน มีส่วนร่วมปฏิบัติการทางทหารขนาดใหญ่ที่เกิดขึ้นหลายครั้งโดยเฉพาะประเทศอิสราเอล (ด้านทิศตะวันตกของประเทศ) มีจุดยุทธศาสตร์ที่สำคัญยิ่งคือ ที่ราบสูงโกลาน (Golan Heights) ความสูง ๒,๘๑๔ เมตร และพื้นที่ขนาด ๑,๘๐๐ ตารางกิโลเมตร ที่จะต้องควบคุมให้ได้เพื่อความได้เปรียบทางด้านยุทธศาสตร์ทหาร การรบที่สำคัญคือสงครามหกวัน (Six-Day War) หน่วย

ดำเนินกลยุทธ์รวม ๙ กองพลน้อย ทหาร ๗๕,๐๐๐ นาย ระหว่างวันที่ ๕-๑๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๐ และสงครามยมคิปปูร์ (Yom Kippur War) ด้วยกองพลดำเนินกลยุทธ์รวม ๕ กองพล (เป็นกองพลยานเกราะรวม ๔ กองพล) ทหาร ๒๘,๐๐๐ นาย และรถถัง ๘๐๐ คัน พร้อมด้วยปืนใหญ่ ๖๐๐ กระบอก ระหว่างวันที่ ๖-๒๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๖ ซีเรียเป็นประเทศที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคตะวันออกกลาง มีพื้นที่ ๑๘๕,๑๘๐ ตารางกิโลเมตร ประชากร ๑๗.๙๕ ล้านคน (พ.ศ. ๒๕๕๗) เขตแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านรวม ๒,๒๕๓ กิโลเมตร

ประกอบด้วย อิรัก ๖๐๕ กิโลเมตร อิสราเอล ๗๖ กิโลเมตร จอร์แดน ๓๗๕ กิโลเมตร เลบานอน ๓๗๕ กิโลเมตร และตุรกี ๘๒๒ กิโลเมตร มีชายฝั่งทะเลยาว ๑๙๓ กิโลเมตร แบ่งการปกครองออกเป็น ๑๔ จังหวัด

๒. สถานการณ์ทั่วไป

กำลังทัพบกซีเรีย (SAA : Syrian Arab Army) กำลังทหารประจำการ ๒๒๐,๐๐๐ นาย กำลังเป็นหน่วยดำเนินกลยุทธ์หลักรวม ๓ กองทัพน้อย ประกอบด้วยกองทัพน้อยที่ ๑ กองบัญชาการอยู่ที่กรุงดามัสกัส (Damascus) กองทัพน้อย ๒ กองบัญชาการอยู่ที่เมืองซาบาดานี (Zabadani) และกองทัพน้อย ๓ กองบัญชาการอยู่ที่เมืองอเลปโป (Aleppo) มีหน่วยดำเนินกลยุทธ์ขนาดกองพลรวม ๙ กองพล (กองพลยานเกราะรวม ๔ กองพล และกองพลทหารราบยานเกราะรวม ๕ กองพล)

ภาพกราฟฟิกเมืองอเลปโป (Aleppo) พื้นที่การสู้รบที่สำคัญที่สุดระหว่างกองทัพบกซีเรียกับกองกำลังติดอาวุธฝ่ายต่อต้านรัฐบาล (เมื่อวันที่ ๑๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๙)

อาวุธหลักของกองทัพบกซีเรีย (SAA) ประจำการด้วยระบบอาวุธที่ผลิตจากประเทศรัสเซีย บางส่วนผลิตจากประเทศในยุโรป อาวุธหลักประกอบด้วย จรวดนำวิถีต่อสู้รถถังขนาดหนักแบบเอที-๓ (AT-3 Sagger) รถรบทหารราบแบบบีเอ็มพี-๑ (BMP-1) น้ำหนัก ๑๓.๒ ตัน บรรทุกทหารราบได้ ๘ นาย รวม ๒,๐๐๐ คัน รถรบทหารราบแบบบีเอ็มพี-๒ (BMP-2) น้ำหนัก ๑๔.๓ ตัน บรรทุกทหารราบได้ ๗ นาย รวม ๑๐๐ คัน รถถังที-๕๔ (T-54MV) น้ำหนัก ๓๖ ตัน ปืนหลักขนาด ๑๐๐ มิลลิเมตร รวม ๒,๐๐๐ คัน รถถังที-๖๒ (T-62) น้ำหนัก ๓๗ ตัน ปืนหลักขนาด ๑๑๕ มิลลิเมตร รวม ๑,๐๐๐ คัน รถถังหลักแบบที-๗๒ (T-72) น้ำหนัก ๔๑.๕ ตัน ปืนหลักขนาด ๑๒๕ มิลลิเมตร (2A46M) รวม ๑,๖๐๐ คัน เครื่อง

ทหารราบกองทัพซิริยาเข้าปฏิบัติการทางทหารที่เมืองอเลปโป (Aleppo) ภายหลังจากการโจมตีทางอากาศต่อเป้าหมายกองกำลังติดอาวุธฝ่ายต่อต้านรัฐบาลซิริยา (สภาพของตัวเมืองที่ได้รับความเสียหายอย่างหนัก)

ยิงลูกระเบิดขนาด ๑๒๐ มิลลิเมตร (PM-43) รวม ๗๐๐ เครื่องยิง ปืนใหญ่ขนาด ๑๒๒ มิลลิเมตร (D-30) รวม ๖๐๐ กระบอก ปืนใหญ่ขนาด ๑๓๐ มิลลิเมตร (M-46) รวม ๘๐๐ กระบอก จรวดหลายลำกล้องขนาด ๑๒๒ มิลลิเมตร (BM-21) รวม ๒๐๐ หน่วยยิง และจรวดหลายลำกล้องขนาด ๓๐๐ มิลลิเมตร (BM-30) รวม ๓๐๐ หน่วยยิง

๓. สถานการณ์เฉพาะ

๓.๑ การประกอบกำลัง

๓.๑.๑ กองทัพซิริยา (SAA : Syrian Arab Army)

กองทัพซิริยา (SAA) เข้าร่วมปฏิบัติการทางทหารที่เมืองอเลปโป (Aleppo) ได้ประกอบกำลังขึ้นมาใหม่ ที่สำคัญประกอบด้วย กองพลยานเกราะที่ ๔ (ประกอบด้วย กองพลน้อยยานเกราะรวม ๓ กองพลน้อย กองพลน้อยทหารราบยานเกราะ รวม ๑ กองพลน้อย และกรมทหารปืนใหญ่รวม ๑ กรม) มีกำลังพล ๑๔,๐๐๐ นาย ประจำการด้วยรถถังหลักแบบที-๗๒ (T-72) และหน่วยวิปถิกันการด์ (ประกอบด้วย กองพลน้อยทหารราบยานเกราะที่ ๑๐๕ กองพลน้อยทหารราบยานเกราะที่ ๑๐๖ กองพลน้อยรบพิเศษที่ ๑๒๔ กรมพลร่มที่ ๑๐๔ และกรมทหารปืนใหญ่ที่ ๑๐๐) มีกำลังพล

รถรบทหารราบบีเอ็มพี-๑ (BMP-1) กองทัพซิริยาเคลื่อนที่นำหน้ารถถังเข้าปฏิบัติการทางทหารที่เมืองอเลปโป (Aleppo) เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

๒๕,๐๐๐ นาย ได้รับสนับสนุนจากโจมตีทางอากาศจากกองทัพอากาศซิริยา (ฝูงบินโจมตีรวม ๗ ฝูงบิน) และกองกำลังติดอาวุธพันธมิตรหลายหน่วย

กองทัพซิริยา (SAA) มียุทธโศปกรณ์หลักที่สำคัญประกอบด้วย รถถังหลักกว่า ๑๐๐ คัน และรถรบทหารราบตระกูลบีเอ็มพี-๑/บีเอ็มพี-๒ (BMP-1/BMP-2) กว่า ๔๐๐ คัน

๓.๑.๒ กองกำลังติดอาวุธฝ่ายต่อต้านรัฐบาลซิริยา

กองกำลังติดอาวุธฝ่ายต่อต้านรัฐบาลซิริยาที่สำคัญคือกองทัพปลดปล่อยซิริยา (FSA : Free Syrian Army) เป็นกองกำลังติดอาวุธที่พัฒนามาจากความขัดแย้งอย่างรุนแรงทางการเมือง

รถถังของกองทัพซิริยาแบบที-๗๒ (T-72) ขณะปฏิบัติการทางทหารที่เมืองอเลปโป (Aleppo) ทางตอนเหนือของประเทศซิริยา เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๙ (ขนาด ๔๐.๕ ตัน ปืนหลักลำกล้องเรียบขนาด ๑๒๕ มิลลิเมตร ผลิตขึ้นทั้งสิ้นกว่า ๒๕,๐๐๐ คัน)

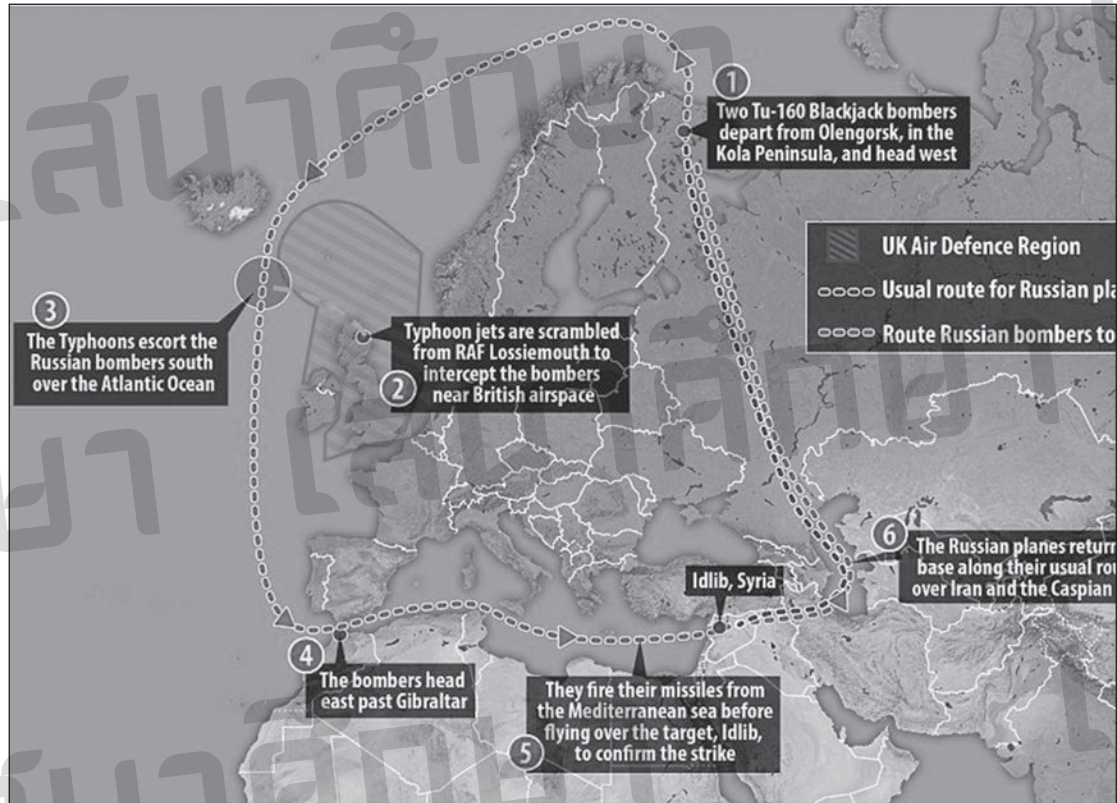
ภายในประเทศ มีหน่วยดำเนินกลยุทธ์หลักที่สำคัญคือ กองพลที่ ๑๓ กำลังพลกว่า ๑,๘๐๐ นาย ได้รับการสนับสนุนจรวดนำวิถีต่อสู้รถถังขนาดหนักโรว์ กองพลที่ ๑๖ มีกำลังพลกว่า ๑,๖๐๐ นาย และกองพลที่ ๑๐๑ มีกำลังพลกว่า ๒,๐๐๐ นาย (หน่วยรบประกอบด้วย กองพลน้อยรถถังที่ ๑ กองพลน้อยรถถังที่ ๓ กองพลน้อยทหารราบที่ ๙ และกองพล

สภาพภายในตัวเมืองอเลปโป (Aleppo) ที่มีการต่อสู้อย่างรุนแรงภายในตัวเมืองที่เป็นอาคารสิ่งปลูกสร้าง (สภาพของตัวเมืองที่ได้รับความเสียหายจากการต่อสู้ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๙)

กองกำลังติดอาวุธต่อต้านรัฐบาลซีเรีย กำลังเตรียมทำการยิงด้วยจรวดนำวิถีต่อสู้รถถังขนาดหนักแบบโรว์ (TOW) นำวิถีด้วยเส้นลวด ระยะยิงไกลกว่า ๓,๗๕๐ เมตร เพื่อจะทำลายรถถังในระยะไกล ขณะปฏิบัติการทางทหารที่เมืองอเลปโป (Aleppo)

น้อยรบพิเศษที่ ๗) ได้รับการสนับสนุนจรวดนำวิถีต่อสู้รถถังขนาดหนักโรว์ และกำลังพันธมิตร (หน่วยรบประกอบด้วย กองพลน้อยเหยี่ยวภูเขา กองกำลังมุจาฮิดีน มีกำลังพล ๕,๐๐๐-๑๒,๐๐๐ นาย และกองพลภาคเหนือ มีกำลังพล ๑,๒๐๐ นาย) ได้รับการสนับสนุนจากต่างประเทศทั้งจากยุโรป (เพื่อนบ้านทางตอนเหนือ) และประเทศรอบอ่าวเปอร์เซีย จึงมีอาวุธที่มีความทันสมัยเป็นจำนวนมาก มีกำลังติดอาวุธในพื้นที่ปฏิบัติการประมาณ ๑๐,๐๐๐ นาย ไซซิส (ISIS : Islamic State of Iraq and Syrian) ตั้งอยู่ที่เมืองอัลรักกา (Al-Raqqa/Raqqa) มีกำลังพลติดอาวุธประมาณ ๒๕,๐๐๐ นาย เป็นกองกำลังติดอาวุธที่มีความเข้มแข็งยึดครองดินแดนของประเทศซีเรียได้อย่างรวดเร็ว จุด

เส้นทางบินของฝูงบินทิ้งระเบิดทางยุทธศาสตร์กองทัพอากาศรัสเซีย แบบตู-๑๖๐ ที่เข้าโจมตีเป้าหมายภาคพื้นดินของฝ่ายต่อต้านรัฐบาลซีเรีย เป็นจุดผกผันของการรบในสงครามกลางเมืองประเทศซีเรีย

เริ่มต้นของกองกำลังติดอาวุธนี้อยู่ที่ประเทศอิรักทางตอนเหนือของประเทศ (ยึดเมืองโมซูล เมืองใหญ่ทางตอนเหนือของประเทศอิรัก ครอบครองทรัพย์สินและอาวุธของรัฐบาลอิรักเป็นจำนวนมากที่มีความทันสมัย เป็นผลให้กองกำลังติดอาวุธของกลุ่มไอซิสมีขีดความสามารถในด้านการรบเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว รวมทั้งเผยแพร่ปฏิบัติการต่อชาวต่างประเทศที่จับตัวเป็นเชลยและเผยแพร่ข่าวทางด้านอินเทอร์เน็ต)

๓.๒ พื้นที่ปฏิบัติการ

พื้นที่ปฏิบัติการที่เมืองอเลปโป (Battle of Aleppo) เป็นเมืองเอกของจังหวัด ตั้งอยู่ทางด้านทิศเหนือของประเทศอยู่ใกล้กับชายแดนติดต่อกับ

ประเทศตุรกี จังหวัดอเลปโป (Aleppo) มีเขตแดนติดต่อกับประเทศตุรกี (อำเภอมีเขตแดนติดต่อกับตุรกีรวม ๕ อำเภอ ของจังหวัดอเลปโป) แบ่งการปกครองออกเป็น ๑๐ อำเภอ (เมืองเอกคือเมืองอเลปโป มีประชากร ๒.๑๓ ล้านคน) เมืองอเลปโป (Aleppo) เป็นเมืองเก่าในอดีตมาตั้งแต่ยุคโลกโบราณ

๔. การดำเนินกลยุทธ์และผลการรบ

๔.๑ การดำเนินกลยุทธ์

การต่อสู้ภายในประเทศซีเรียนำมาสู่สงครามกลางเมืองที่มีกองกำลังติดอาวุธหลายกลุ่ม กองทัพอากาศซีเรียมีปฏิบัติการทางทหารมากจึงขาดความเข้มแข็งจึงได้สูญเสียดินแดนจำนวนมากทางตอนเหนือของประเทศ ซึ่งกองกำลังติดอาวุธฝ่ายต่อต้านรัฐบาลซีเรียได้รับการสนับสนุนจากต่างประเทศ แต่กองทัพบกซีเรีย (SAA) ได้พยายามเข้ายึดดินแดน

เครื่องบินทิ้งระเบิดทางยุทธศาสตร์ ตู-๑๖๐ แบล็คเจ็ค
 เจ้าหน้าที่ประจำเครื่อง ๔ นาย ความเร็ว ๒.๐๕ มัค รัศมี
 ทำการรบ ๗,๓๐๐ กิโลเมตร บรรทุกระเบิดได้ ๒๖๗ ตัน (สังกัด
 กรมบินทิ้งระเบิดขนาดหนักที่ ๑๒๑) ผลิตขึ้นรวม ๒๗ เครื่อง

คืนมีปฏิบัติการทางทหารที่สำคัญ ประกอบด้วย การ
 รบที่เมืองฮอมร์ (กองทัพอากาศซีเรียชนะฝ่ายต่อต้านรัฐ
 เสียดังกล่าว ๒,๒๐๐ นาย ถูกจับเป็นเชลย ๖,๐๐๐
 นาย วันที่ ๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๔-วันที่ ๙
 พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๗) การรบที่เมืองฮิดลิบ ครั้ง
 ที่หนึ่ง (กองทัพอากาศซีเรียชนะ ฝ่ายต่อต้านรัฐเสียดัง
 กล่าว ๕๒ นาย ถูกจับเป็นเชลย ๑๓๐ นาย วันที่ ๑๐-
 ๑๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๕) การรบที่มารรัทอัลญัมน์
 (วันที่ ๘-๑๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕) การรบที่เมือง
 รากกา (กองทัพอากาศซีเรียชนะฝ่ายต่อต้านรัฐเสียดัง
 กล่าว ๓๐ นาย ถูกจับเป็นเชลย ๓๐๐ นาย วันที่ ๓-๖
 มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๖) การรบที่เมืองอัลกูเชร์
 (กองทัพอากาศซีเรียชนะ ฝ่ายต่อต้านรัฐเสียดัง
 กล่าว ๑,๒๕๗ นาย ระหว่างวันที่ ๑๙ พฤษภาคม-วันที่ ๕
 มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๖) ปฏิบัติการคาโนพัสสตาร์
 (กองทัพอากาศซีเรียชนะ วันที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๖-วัน
 ที่ ๒๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๗) เป็นการต่อสู้ภายใน
 เมืองที่ยึดเยื้อไม่มีฝ่ายใดที่จะชนะโดยเด็ดขาด

๔.๒ การแทรกแซงของอภิมหาอำนาจ ทางทหารของโลก

รัสเซียอภิมหาอำนาจทางทหารของโลก
 ให้การสนับสนุนการโจมตีทางอากาศต่อกองกำลัง
 ตีดาอูร์ที่ต่อต้านรัฐบาลซีเรีย โดยทำการโจมตีครั้ง

แรกเมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘ ต่อเข้า
 หมายสำคัญทางด้านที่ตั้งของกองกำลัง และศูนย์
 การสื่อสาร เพื่อจะลดขีดความสามารถทางด้านกา
 รรบของกองกำลังตีดาอูร์ที่ต่อต้านรัฐบาลซีเรีย
 ทำการโจมตีทางอากาศด้วยเครื่องบินทิ้งระเบิดทาง
 ยุทธศาสตร์ (ตู-๑๖๐ แบล็คเจ็ค ความเร็ว ๒.๐๕ มัค
 รัศมีทำการรบ ๗,๓๐๐ กิโลเมตร บรรทุกระเบิดได้
 ๒๖๗ ตัน ตู-๙๕ แบริ ความเร็ว ๙๒๐ กิโลเมตรต่อ
 ชั่วโมง มีพิสัยบินไกล ๑๕,๐๐๐ กิโลเมตร บรรทุก
 ระเบิดได้ ๑๗๑ ตัน และตู-๒๒ เอ็ม โปแลนด์อร์
 ความเร็ว ๑.๔๒ มัค มีรัศมีทำการรบ ๒,๔๐๐
 กิโลเมตร บรรทุกระเบิดได้ ๑๑๒ ตัน) กองทัพอากาศ
 รัสเซียทำการทิ้งระเบิดรวมทั้งสิ้น ๑,๘๐๐ เทียบวัน
 ต่อเป้าหมายที่สำคัญของฝ่ายต่อต้านรัฐบาลซีเรีย
 ๒,๗๐๐ แห่ง เผยแพร่ปฏิบัติการทางระบบโทรทัศน์
 ได้ลดขีดความสามารถทางด้านทหารลงเป็นจำนวน
 มากอันเนื่องมาจากต้องสูญเสียกำลังพลและ
 ยุทโธปกรณ์ทางทหารจำนวนมากในเวลาอันรวดเร็ว
 เป็นผลให้กองทัพอากาศซีเรีย (SAA) เริ่มต้นทำการรุก
 คืบหน้าเพื่อที่จะยึดดินแดนที่สูญเสียไปกลับคืนมา
 รัสเซียได้ให้การสนับสนุนประเทศซีเรียด้วย
 การจัดส่งรถถังหลักรุ่นใหม่แบบที-๙๐ (T-90) น้ำ
 หนัก ๔๖ ตัน ปืนใหญ่รถถังลำกล้องเรียบขนาด

รถถังหลักรุ่นใหม่แบบที-๙๐ (T-90) กองทัพอากาศซีเรียที่ได้รับ
 การสนับสนุนจากรัสเซียขณะปฏิบัติการทางทหารที่เมือง
 อเลปโป (Aleppo) เป็นรถถังหลักรุ่นใหม่ที่น่าเข้าปฏิบัติการ
 ทางทหาร (ขนาด ๔๖ ตัน ปืนหลักลำกล้องเรียบ
 ขนาด ๑๒๕ มิลลิเมตร ผลิตขึ้นทั้งสิ้นกว่า ๓,๒๐๐ คัน
 เป็นรถถังหลักรุ่นใหม่ในยุคที่สาม)

๑๒๕ มิลลิเมตร (2A46M พร้อมลูกกระสุน ๔๓ นัด) ปืนกลอากาศขนาด ๑๒.๗ มิลลิเมตร (Kord) ปืนกลร่วมแกนขนาด ๗.๖๒ มิลลิเมตร (PKMT) เครื่องยนต์ดีเซล ๙๕๐ แรงม้า ความเร็ว ๖๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง ระยะปฏิบัติการไกล ๕๕๐ กิโลเมตร และพลประจำรถ ๓ นาย ประมาณ ๑๕ คัน เป็นรถถังรุ่นใหม่ล่าสุด เป็นผลให้กองทัพบกซีเรีย (SAA) ประจําการที่หน่วยกองพลยานเกราะที่ ๔ มีความเข้มแข็งอย่างรวดเร็ว จึงมีขีดความสามารถในการรบเพิ่มมากขึ้นทางพื้นดิน ได้นำเข้าปฏิบัติการทางตอนใต้ของเมืองอเลปโป (Aleppo) เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อทำการรุกในพื้นที่ที่ครอบครองโดยกองกำลังติดอาวุธที่ได้รับการสนับสนุนจากต่างประเทศกลับคืนมา จึงเป็นฝ่ายทำการรุก

๔.๓ ผลการรบ

การรบที่เมืองอเลปโป (Aleppo) ห้วงเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ กองทัพบก

สภาพของตัวเมืองอเลปโป (Aleppo) มีการต่อสู้อย่างรุนแรงภายในตัวเมือง สภาพของตัวเมืองที่ได้รับความเสียหายจากการต่อสู้อย่างหนักและสภาพที่ยังคงเหลืออยู่

ซีเรีย (SAA) ได้สูญเสียกำลังทหาร ๒๒๔ นาย ฝ่ายกองกำลังติดอาวุธสูญเสียกำลังพลกว่า ๘๐๐ นาย อาคารจำนวนมากที่ถูกทำลายจากการต่อสู้หรือการโจมตีทางอากาศ และความสูญเสียทางด้านพลเรือน (สงครามกลางเมืองซีเรียที่มีการรบติดต่อกันนานกว่า ๔ ปี เป็นผลให้มีการสูญเสียชีวิตกว่า ๒๒๐,๐๐๐ คน บาดเจ็บ ๘๔๐,๐๐๐ คน และมีผู้อพยพกว่า ๔ ล้านคน โดยครึ่งหนึ่งอพยพสู่ประเทศเพื่อนบ้านที่มีพรมแดนติดต่อกัน ที่เหลือได้อพยพเข้าสู่ประเทศในทวีปยุโรป ประกอบด้วย กรีซ ตุรกี อิตาลี ฝรั่งเศส และเยอรมัน จึงนำมาสู่วิกฤตครั้งใหญ่ในยุโรปขณะนี้)

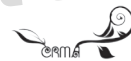
สองอภิมหาอำนาจทางทหารของโลกได้พยายามยุติปฏิบัติการทางทหารที่เรียกว่าข้อตกลง

หยุดยิงซีเรียเริ่มต้นเมื่อดวงอาทิตย์ตกเมื่อวันที่วันจันทร์ที่ ๑๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อจะใช้เวลานี้เพื่อบรรเทาทุกข์ต่าง ๆ ให้กับประชาชนในพื้นที่สู้รบ แต่กองกำลังติดอาวุธฝ่ายต่อต้านรัฐบาลซีเรียอีกหลายกลุ่มที่ไม่ได้รวมในครั้งนี้นี้ซึ่งหนทางสันติภาพอย่างแท้จริงยังต้องใช้เวลา

๕. บทสรุป

การต่อสู้ในสงครามกลางเมืองประเทศซีเรียติดต่อกันนานกว่า ๔ ปี เมื่อมหาอำนาจทางทหารของโลกคือรัสเซียได้ให้การสนับสนุนการโจมตีทางอากาศ จากเครื่องบินทิ้งระเบิดทางยุทธศาสตร์เข้าโจมตีเป้าหมายที่สำคัญของกองกำลังติดอาวุธต่อต้านรัฐบาลซีเรีย ได้รับความสูญเสียจำนวนมากในเวลาอย่างรวดเร็วจึงลดขีดความสามารถทางทหาร

ลง รัสเซียได้สนับสนุนด้านอาวุธกับรัฐบาลซีเรียจึงมีขีดความสามารถในการรบเพื่อที่จะรุกเข้ายึดครองเมืองต่าง ๆ กลับคืนมา แต่ยังคงปฏิบัติการทางทหารอีกนานต่อไป นอกจากนี้สองอภิมหาอำนาจทางทหารของโลกที่มีส่วนในปฏิบัติการทางทหารในซีเรียได้พยายามที่จะยุติความขัดแย้ง แต่ยังคงมีเงื่อนไขขัดแย้งอีกหลายประการ แต่หนทางยุติความขัดแย้งในประเทศซีเรียอย่างแท้จริงยังจะต้องใช้เวลาเป็นเรื่องของอนาคต

บรรณานุกรม

๑. THE WORLD DEFENCE ALMANAC 2015, P. 248-249.
๒. [https://en.wikipedia.org/wiki/16th_Division_\(Syrian_rebel_group\)](https://en.wikipedia.org/wiki/16th_Division_(Syrian_rebel_group))
๓. [https://en.wikipedia.org/wiki/13th_Division_\(Syrian_rebel_group\)](https://en.wikipedia.org/wiki/13th_Division_(Syrian_rebel_group))
๔. https://en.wikipedia.org/wiki/Islamic_State_of_Iraq_and_the_Levant
๕. [https://en.wikipedia.org/wiki/101st_Division_\(Syrian_rebel_group\)](https://en.wikipedia.org/wiki/101st_Division_(Syrian_rebel_group))
๖. [https://en.wikipedia.org/wiki/4th_Armoured_Division_\(Syrian\)](https://en.wikipedia.org/wiki/4th_Armoured_Division_(Syrian))
๗. https://en.wikipedia.org/wiki/Syrian_civil_war
๘. https://en.wikipedia.org/wiki/Free_Syrian_Army
๙. https://en.wikipedia.org/wiki/Syrian_Army
๑๐. https://en.wikipedia.org/wiki/Tupolev_Tu-160

นายร้อยไทยไม่กลับบ้าน

พ.ท.ฐนัส มานวงศ์

กองวิชากฎหมายและสังคมศาสตร์ ส่วนการศึกษา
โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

ตอนที่ ๑ บ้านแห่งผู้นำ

โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เป็นสถาบันในระดับอุดมศึกษาของกองทัพบก ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการฝึกศึกษา เพื่อสร้างนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพบก ให้มีความพร้อมต่อการเป็นผู้นำหน่วยทหาร โดยใช้การตั้งคำขวัญเพื่อเกิดเป็นวิสัยทัศน์ร่วมกันว่าโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าคือ “บ้านแห่งผู้นำ: Home of Leader” โดยมีความหมายว่าเป็นสถาบันการศึกษาที่ส่งเสริมให้เกิดความเป็นผู้นำให้แก่นายทหารหลักของกองทัพบก ไม่ว่าจะเป็นการให้การศึกษแก่นักเรียนนายร้อย การเป็นผู้นำในการจัดหลักสูตรฝึกการเป็นผู้นำให้กับหน่วยงานต่าง ๆ รวมถึงศิษย์เก่าที่จบการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าไปแล้วและได้กลับมาเยี่ยมสถาบันการศึกษานั้นเป็นที่รักยิ่งของตน จะได้มีความรู้สึก ถึงการกลับมาเข้ามาในบ้านที่เป็นต้นกำเนิดของตนเอง ดังที่มีการจัดงานวันคล้ายวันพระราชทานกำเนิดโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี และเป็นธรรมเนียมปฏิบัติว่าผู้เป็นศิษย์เก่าทุกรุ่น

ต้องกลับเข้ามาถวายสักการะแต่พระบรมราชา นุสวารีย์ องค์ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระมหากษัตริย์ผู้พระราชทานกำเนิดโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

หนึ่งในความเป็นจริงแล้วแม้ภารกิจหรือหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยทหารแต่ละหน่วยจะเหมือนกัน แต่ในทางปฏิบัติแล้วด้วยบริบทที่แตกต่างกันตามสภาพของหน่วย ไม่ว่าจะเป็สิ่งแวดลอมภายนอกและความซับซ้อนของปัญหาที่เปลี่ยนแปลงไปตามสังคมของแต่ละพื้นที่ ทำให้การปฏิบัติตามแบบธรรมเนียมในลักษณะเดิม ๆ ที่ไม่มีการปรับเปลี่ยนไม่สามารถทำงานได้ ดังนั้น การเตรียมพร้อมต่อการเรียนรู้ภายในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าก่อนที่จะสำเร็จการศึกษาจึงมีความสำคัญมาก โดยเฉพาะการสร้างเสริมและหล่อหลอมแนวคิด อุดมการณ์ และพฤติกรรมที่มีผลต่อการทำงานในรูปแบบต่าง ๆ “นายทหารปกครอง” จึงถือเป็นกลไกสำคัญที่จะเชื่อมต่อกักระยะประสบการณ์

การทำงาน ภายใต้ความเปลี่ยนแปลงของสังคมในสภาพจริง* กับการศึกษาตามแบบแผนธรรมเนียมและองค์ความรู้ของส่วนต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนมีความรอบรู้และสามารถเตรียมพร้อมบูรณาการไปสู่การเตรียมพร้อมในการสร้างตนเองได้อย่างสมบูรณ์

จากความสำคัญข้างต้นที่สะท้อนภาพความจำเป็นของกระบวนการในการฝึกศึกษา โดยต้องอาศัยการเรียนรู้ที่นอกเหนือไปจากตำราและบทเรียน ด้วยการถ่ายทอดทักษะประสบการณ์ การปลูกฝังอุดมการณ์ การเป็นตัวแบบที่สำคัญทางการทหาร ให้แก่นักเรียนนายร้อย แต่ในสภาพการณ์ปัจจุบัน รุ่นพี่ที่มีความประพฤติดีเลิศและมีประสบการณ์ในสนาม ที่สมควรจะกลับเข้ามาเป็นนายทหารปกครองเพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ให้แก่นักเรียนนายร้อย กลับพยายามหลีกเลี่ยงที่จะเข้ามาทำหน้าที่ โดยให้เพื่อน ๆ ในรุ่นที่ไม่ได้ถูกระบุเป็นตัวเลือกไว้มาปฏิบัติหน้าที่แทน ปรัชญาการณ์ของการกลับมาเป็นนายทหารปกครองในสังกัดของกรมนักเรียนนายร้อยรักษาพระองค์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จึงไม่เป็นไปตามที่วางระบบเอาไว้ ในฐานะที่ผมเป็นอาจารย์ของนักเรียนนายร้อยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงสภาพการณ์และประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาการณ์นี้ โดยตั้งข้อบทรความนี้ให้สะท้อนกับสภาพการณ์ดังกล่าวว่า “นายร้อยไทยไม่กลับบ้าน”

บ้านแห่งผู้นำ

ระบบนายทหารปกครองเป็นระบบที่ขึ้นตรงต่อการบังคับบัญชาของกรมนักเรียนนายร้อยรักษาพระองค์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ซึ่งระบบ

ดังกล่าวเป็นระบบตามสายการบังคับบัญชา โดยมีผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าเป็นผู้บริหารองค์กรสูงสุด แบ่งหน้าที่การบังคับบัญชาแยกเป็นกรมนักเรียนนายร้อยรักษาพระองค์โดยมีผู้บังคับการกรมนักเรียนนายร้อยรักษาพระองค์เป็นผู้บังคับบัญชาหลักในการรับผิดชอบดูแล การฝึกระเบียบวินัย หล่อหลอมความเป็นผู้นำและการเป็นนายทหารรักษาพระองค์ที่เหมาะสม ทั้งนี้ภายในกรมนักเรียนนายร้อยรักษาพระองค์จะแบ่งเป็น ๔ กองพัน ซึ่งแต่ละกองพันแบ่งออกเป็น ๓ กองร้อย เพื่อให้นักเรียนนายร้อยได้ฝึกการเป็นผู้นำตามการบังคับบัญชา นักเรียนนายร้อยก็จะถูกมอบหมายให้มีการทำหน้าที่เป็นผู้บังคับกองพัน ผู้บังคับกองร้อย ผู้บังคับหมวด และลูกแถวไล่เรียงกันไปตามลำดับการบังคับบัญชา โดยมีนายทหารปกครอง ซึ่งเป็นรุ่นพี่ที่จบการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าไปแล้วผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันเป็นรุ่น ๆ เพื่อเข้ามาทำหน้าที่ในการกำกับดูแล ฝึกฝนระเบียบวินัย ถ่ายทอดทักษะประสบการณ์ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติราชการตามหน้าที่ในอนาคต ซึ่งนายทหารปกครองจะมีชั้นยศอยู่ระหว่างร้อยโทถึงร้อยเอก อันเป็นชั้นยศที่แสดงว่าได้ผ่านการทำงานในหน่วยใช้งานจริงของกองทัพมาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว สามารถมองภาพการทำงาน สภาพปัญหา และเคยผ่านการแก้ไขสถานการณ์ต่าง ๆ ตลอดจนการทำงานภายใต้อุปสรรคและปัญหานานาประการมาแล้ว เพื่อเป็นการบอกเล่าทักษะและประสบการณ์ในการทำงานของแต่ละหน่วยให้แก่รุ่นน้อง (นักเรียนนายร้อย) ได้รับความทราบ

กฎเกณฑ์การคัดเลือกนายทหารปกครองถือ

* ปัจจุบันหน้าที่และภารกิจของกองทัพภาคได้ขยายภารกิจภายใต้กรอบความมั่นคงที่มีความเปลี่ยนแปลงไปในมิติต่าง ๆ โดยเฉพาะความเชื่อมโยงในมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา และสิ่งแวดล้อมที่ทำให้นักเรียนนายร้อยต้องมีการเรียนรู้และเตรียมพร้อมต่อการทำงานในบริบททางสังคม และโจทย์การทำงานที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ซึ่งการบอกเล่าและถ่ายทอดประสบการณ์ตรงหรือการถอดบทเรียนการเรียนรู้จากรุ่นพี่ที่เข้ามาทำหน้าที่เป็น “นายทหารปกครอง” ถือเป็นสิ่งสำคัญในกระบวนการดังกล่าวและถือเป็น “ตัวแบบทางการทหาร” ให้แก่นักเรียนนายร้อยอีกด้วย

เป็นสิ่งสำคัญที่กรมนักเรียนนายร้อยรักษาพระองค์ ได้วางไว้จากการกำหนดคุณสมบัติความต้องการ โดยมีเงื่อนไขดังนี้ ๑) เป็นนักเรียนนายร้อยที่มีความประพฤติดี อยู่ในระเบียบวินัย ไม่เคยถูกลงทัณฑ์ร้ายแรง และเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่นักเรียนนายร้อยได้ ๒) เคยเป็นนักเรียนบังคับบัญชาตำแหน่งหัวหน้ากองร้อยขึ้นไป (ทั้งนี้อาจมีการพิจารณาในตำแหน่งต่ำกว่าได้เป็นบางกรณี) ๓) เป็นกำลังพลในหน่วยที่ไม่ซ้ำซ้อนกับปีที่ผ่านมา เพราะมีความต้องการให้เกิดการหมุนเวียนหน่วยและเหล่าอย่างทั่วถึง (ทั้งนี้จะคัดเลือกจากเหล่าทหารราบ เหล่าทหารม้า และเหล่าทหารปืนใหญ่เป็นหลัก) ๔) ในแต่ละกองทัพอากาศที่กำลังพลสังกัดเป็นผู้พิจารณาผู้ที่มีความเหมาะสมในกรณีที่ไม่สามารถส่งตัวผู้ที่ถูกระบุดูให้มาได้ และ ๕) หน่วยใช้งานที่เป็นต้นสังกัดของนายทหารผู้นั้นอนุมัติให้มาทำหน้าที่ได้ ซึ่งโดยส่วนมากแล้วการที่โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าไม่สามารถได้นายทหารที่มีคุณสมบัติตรงตามความต้องการได้ ก็เพราะเนื่องจากติดข้อขัดข้องที่ ๕ คือ หน่วยใช้งานไม่ยอมปล่อยให้นายทหารผู้นั้นเข้ามาเป็นนายทหารปกครอง

ทั้งนี้ในแต่ละปีจะมีการกำหนดจำนวนนายทหารปกครองที่เข้ามาทำหน้าที่ในแต่ละรุ่น จำนวน ๑๖ นาย โดยแบ่งเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ ๑ มีนายทหารจำนวน ๑๒ นาย ให้ทำหน้าที่เป็นนายทหารปกครองที่โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า และกลุ่มที่ ๒ มีนายทหารจำนวน ๔ นาย ให้ทำหน้าที่เป็นนายทหารปกครองที่โรงเรียนเตรียมทหาร ซึ่งตามยอดการจัดแล้วนายทหารปกครองในแต่ละปีการศึกษาจะประกอบไปด้วยนายทหาร ๒ รุ่น กระจายกันทำหน้าที่ตามที่ได้แจ้งไว้ข้างต้น แต่ตามความเป็นจริงแล้วการกำหนดหลักเกณฑ์ข้างต้นอาจเป็นเงื่อนไขที่ถูกระบุดูไว้อย่างลวย เนื่องจากไม่สามารถบังคับให้ผู้เข้ามาเป็นนายทหารปกครองนั้น ๆ มีเงื่อนไขที่ตรงกับภาระบุดูไว้ได้ (ข้อมูลที่ถูกสะท้อนปรากฏการณ์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย)

“...เท่าที่ผ่านมา ยอดไม่เคยครบ ๓๒ นายหรอก จริง ๆ แล้วควรจะมียอดเต็ม แต่ไม่ได้เป็นไปแบบที่เราต้องการได้หรอก เราสามารถระบุดูไปว่าต้องการใครตามเงื่อนไขหรือหลักเกณฑ์ ให้กองทัพบอกคำสั่งเพื่อส่งตัวมา แต่พอเอาเข้าจริงกว่าจะดำเนินการทางธุรการ ชื่อก็หลุดออกไปแล้ว พอชื่อรั่วออกไปคราวนี้ก็วิ่งกันแหวก เพื่อไม่ให้ตัวเองต้องเข้ามา บางคนมีชื่อคำสั่งย้ายออกไปแล้ว ก็ยังวิ่งขอเปลี่ยนตัวก็มี...”

“...การแก้ปัญหาในเบื้องต้นก็คือ การให้นักเรียนนายร้อยที่จะสำเร็จการศึกษาที่มีความประสงค์จะกลับเข้ามาเป็นนายทหารปกครอง เป็นรุ่นที่มีใจที่จะเข้ามาอบรมรุ่นน้อง มีความตั้งใจต่อการฝึกฝนบอกเล่าประสบการณ์ให้แก่รุ่นน้องได้ ลงชื่อกับกรมนักเรียนนายร้อยรักษาพระองค์ไว้ เพื่อเป็นอีกหนึ่งกลุ่มที่ผู้บังคับบัญชาจะสามารถใช้เป็นตัวเลือก หากผู้ที่มีคุณสมบัติตามเงื่อนไขข้างต้นวิ่งเดินจนไม่ได้ใครที่ตรงตามเงื่อนไขได้เข้ามา จะได้เรียกกลุ่มนี้เข้ามาช่วยเพราะอย่างน้อยคนกลุ่มนี้ก็มีใจที่จะช่วยอบรมบ่มนิสัยให้แก่รุ่นน้อง ๆ ของเขา...”

“...เท่าที่ผ่านมาคนที่ตั้งใจมาและเป็นไปตามคุณสมบัติหรือเงื่อนไขที่วางไว้ก็มี อันนี้เป็นความรับผิดชอบของตัวเองและของหน่วย ประเด็นสำคัญคือ หน่วยต้นสังกัดเขาเห็นความสำคัญของการเข้ามาเป็นนายทหารปกครองให้แก่ ร.จ.ปร. ซึ่งเท่ากับว่าบางที่เขายอมที่จะเสียมือดี ๆ ไป เพื่อให้เกิดการสร้างมือใหม่ ๆ ของรุ่นน้องต่อ ๆ มา อันนี้ก็ต้องชื่นชม”

“สถาบันแห่งนี้ก็เปรียบเหมือนกับบ้านของนักเรียนนายร้อยและนายทหารที่จบไปจากที่นี่ การที่เขาเข้ามาเป็นนายทหารปกครองนั้น ก็เท่ากับว่าเขาเข้ามาช่วยผลิตเบ็ดเปลี่ยนกันดูแลบ้านให้มีความอบอุ่น พี่สอนน้องเป็นสิ่งสำคัญในการถ่ายทอดประสบการณ์ชีวิต บางทีคนที่จบไปแล้วถ้ามีเวลาว่าง อันนี้ต้องบอกว่าว่างจริง ๆ นะ เพราะส่วนใหญ่ไม่เห็นจะว่าง แต่ที่เห็นก็คือพวกที่อยู่ชายแดนทั้ง

หลาย เวลาได้ผลดีพักก็จะกลับมาที่นี้ กลับมาไหว้เสด็จปู่ที่ศาลาวงกลม เพราะที่นี้ก็คือบ้านของพวกเขา”

ปรากฏการณ์การกลับบ้านของผู้ที่สำเร็จการศึกษาในมิติของการเข้ามารับหน้าที่การเป็นนายทหารปกครองของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จึงมีมิติแง่มุมต่าง ๆ ที่ส่งสะท้อนให้เห็นการเป็นไปของกองทัพบก ไม่เพียงเฉพาะกลไกในการฝึกศึกษาของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าเท่านั้น หากยังสะท้อนให้เห็นภาพการทำงานและวัฒนธรรมองค์กรต่าง ๆ ที่มุ่งหวังต่อการใช้ประโยชน์ของกำลังพลตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาแต่ละท่านที่แตกต่างกัน นายทหารที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันแห่งนี้บางนายก็มีความต้องการที่จะเข้ามาเป็นนายทหารปกครอง เนื่องจากประสบการณ์ชีวิตหลังจากสำเร็จการศึกษาได้สั่งสอนให้เขาเหล่านั้นมีความตื่นรู้ต่อการทำงานและการเป็นนายทหารของกองทัพบกที่มากยิ่งขึ้น แต่อาจไม่ใช่บุคคลที่ถูกเลือกให้เข้ามาเป็น ในขณะที่บางนายก็สามารถดำรงความตั้งใจและเป็นไปตามกลไกที่ถูกจัดวางไว้ซึ่งมักจะเป็นนายทหารที่เป็นหัวหน้านักเรียน ที่มีการบังคับให้เข้ามาไม่ว่าจะโดยสมัครใจหรือไม่ เพราะเป็นที่รู้และเข้าใจว่าการเป็นหัวหน้านักเรียนนั้น มีหน้าที่ที่ตามมาในอนาคตด้วยนั่นคือ การกลับมาเข้ามาเป็นนายทหารปกครองของกรมนักเรียนนายร้อยรักษาพระองค์นั่นเอง “ผมรู้ตัวอยู่แล้วครับว่าต้องเข้ามา เพราะผมเป็นหัวหน้านักเรียน ซึ่งก็ต้องเป็นแบบอย่างให้แก่รุ่นน้อง อย่างผมนี้ก็มีความผูกพันกับหน่วยเดิมอยู่แล้ว การเข้ามาเป็นนายทหารปกครองก็เข้ามาทำตามหน้าที่ เพราะถึงอย่างไรผมก็ได้สิทธิ์และเลือกที่จะกลับไปอยู่หน่วยเดิมอยู่แล้วครับ”

การเข้ามาเป็นนายทหารปกครองให้แก่โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า นั้น กองทัพบกถือว่าเป็นผู้เสียสละที่จะช่วยสร้างนักเรียนนายร้อยให้เป็นนายทหารที่ดีต่อไปในอนาคต ดังนั้นการ

ตอบแทนที่สำคัญต่อการเป็นนายทหารปกครอง ซึ่งต้องเข้ามาดำรงตำแหน่งนี้เป็นระยะเวลา 2 ปี โดยหลังจากที่ดำรงตำแหน่งแล้วนายทหารปกครองผู้นั้นจะสามารถเลือกย้ายลงไปอยู่หน่วยใช้งานใด ๆ ก็ได้ในกองทัพบก ตามความพอใจของนายทหารปกครองผู้นั้น ซึ่งเงื่อนไขนี้เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ระบบนายทหารปกครองเกิดผลประโยชน์ที่เปรียบเสมือนดาบสองคม เป็นเงื่อนไขที่ถูกเรียกว่า “การเกิดใหม่” อีกครั้งของการใช้ชีวิตรับราชการทหารนั่นเอง ทั้งนี้เนื่องจากที่นักเรียนนายร้อยสำเร็จการศึกษาแล้วนักเรียนนายร้อยจะต้องเลือก “ลงหน่วย” ก็คือ การเลือกหน่วยใช้งานที่ตนเองต้องการไปสังกัด ซึ่งวิธีการเลือกนั้นจะเป็นไปตามลำดับคะแนนของนักเรียนนายร้อยในแต่ละรุ่น (โสรุ่น) อันเท่ากับเป็น “การเกิดครั้งที่หนึ่ง” ของนักเรียนนายร้อย ส่วนการเกิดครั้งที่สองนั้นโดยทั่วไปแล้วจะเกิดจากการเข้าศึกษาในหลักสูตรเสนาธิการทหารบก โดยผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าทุกนายสามารถเข้าเรียนได้โดยไม่ต้องทำการสอบคัดเลือก และจะใช้วิธีการเลือกลงหน่วยสังกัดตามผลอักษรระดับหรือเกรดเฉลี่ยของหลักสูตรดังกล่าวอีกครั้ง ที่จะไปทำตามลำดับการเลือกลงตามหน่วยงานที่เปิดอัตราให้ อันถือเป็น “การเกิดครั้งที่สอง” ดังนั้นการเกิดทั้งสองครั้งในชีวิตรับราชการทหารนั้นผู้ที่มีสิทธิ์เลือกก็คือผู้ที่มีผลการเรียนดี ซึ่งควบคู่ไปกับผู้ที่ถูกเพื่อนเลือกให้ ก็คือตนเองไม่สามารถลงในหน่วยใช้งานตามความต้องการของตนเองได้ เนื่องจากเพื่อน ๆ ในรุ่นได้เลือกไปหมดแล้ว ตนจึงสามารถเลือกหน่วยที่เหลือจากการเลือกของเพื่อน ๆ ในรุ่นลำดับต้น ๆ ไปแล้วหรือที่เรียกกันว่า “เพื่อนเลือกให้” นั่นเอง แต่การเข้ามาเป็นนายทหารปกครองนั้นกองทัพบกได้ให้การตอบแทนที่เป็นเงื่อนไขพิเศษที่มีลักษณะการเลือกลงหน่วยเช่นเดียวกัน แต่มิได้พิจารณาจากผลการเรียนแต่อย่างใด เป็นเพียงการให้สิทธิ์สำหรับนายทหารทุกนายที่เข้ามาเป็นนาย

ทหารปกครอง ดังนั้นด้วยเงื่อนไขพิเศษนี้จึงถือเป็น “การเกิดใหม่ครั้งที่สอง” ที่จัดไว้โดยเฉพาะสำหรับ นายทหารปกครองเท่านั้น

“...การมีเงื่อนไขให้นายทหารปกครองสามารถ เลือกลงได้หลังจากจบภารกิจในโรงเรียนนายร้อย พระจุลจอมเกล้า นั้น เห็นได้ชัดเจนว่ากองทัพบกให้ ความสำคัญต่อกระบวนการนี้จนถึงขั้นให้สิทธิพิเศษ ในการย้ายหน่วยจากหน่วยเดิมให้เป็นไปตามที่ตนเอง ต้องการ ซึ่งหากมองในแง่ดีเท่ากับว่านายทหาร ปกครองจะสามารถใช้ทักษะประสบการณ์ที่ผ่านมา ต่อการเรียนรู้ตนเองว่าเหมาะกับหน่วยงานที่เลือก ลงตั้งแต่แรกหรือไม่ ซึ่งการเลือกกลงที่ใหม่ได้นี้แต่ละ หน่วยก็จะให้การต้อนรับเป็นอย่างดี เพราะถือว่า นายทหารคนนั้นได้เสียสละต่อการทำคุณประโยชน์ ให้แก่กองทัพบกแล้วในการช่วยอบรมนักเรียนนาย ร้อยที่จะก้าวขึ้นมาเป็นนายทหารสัญญาบัตร เป็นผู้ บังคับบัญชาของหน่วยใช้งานต่าง ๆ และมีหน้าที่ นำนักเรียนนายร้อยเหล่านั้นก็อาจวนเวียนมาเป็นผู้ บังคับบัญชาของหน่วยนั้น ๆ อีกก็เป็นได้ก็ถือเป็น วงจรชีวิตในกองทัพบกครับ”

“ส่วนใหญ่ถ้าเป็นนายทหารที่ฝีมือดีและได้ กลับเข้ามาเป็นนายทหารปกครองจริง ๆ ก็ถือเป็น บุญของนักเรียนนายร้อยรุ่นนั้นแหละ เพราะเขาก็จะ ได้เห็นตัวแบบได้เรียนรู้ประสบการณ์ผ่านการอบรม แล้วคนพวกนี้ก็มักที่จะเลือกกลับไปลงหน่วยเดิม

เพราะมีความสัมพันธ์ที่ดีกับหน่วยเดิม หน่วยเดิมเอง ก็อยากได้ก็ต้อนรับ...”

ดังนั้นการที่นายทหารผู้สำเร็จการศึกษาจาก โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าแล้วได้รับคัดเลือก กลับมาเป็นนายทหารปกครองตามวาระที่มีการ หมุนเวียนกำลังพลกันในกองทัพบกจึงน่าจะเป็น ผลดีต่อกระบวนการสร้างและหล่อหลอมนักเรียน นายร้อยให้มีตัวแบบที่ดี แต่ในปัจจุบันกลับมีแง่มุม บางประการที่เกิดขึ้น ไม่เป็นไปตามรูปรอยของ ระบบการฝึกศึกษาและการสร้างตนจากตัวแบบของ นายทหารปกครอง ซึ่งบทความนี้ได้รวบรวมและนำ เสนอภาพปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในหลาย ๆ แง่มุม ที่เป็นทั้งแง่บวกและแง่ลบต่อระบบนายทหาร ปกครองในสังกัดของกรมนักเรียนนายร้อยรักษา พระองค์

“มันมีอะไรมากกว่าที่ครูดิเดเยอะครับ บางคน ก็เดินตามระบบแต่บางคนก็เลือกที่จะไม่เดินตาม ระบบ เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริง คนในจะรู้คนนอกจะ ไม่รู้ คนที่รู้ก็ไม่ได้เสียงดังอะไรมากเพราะมันกระทบ หลายฝ่ายครับ...”

บทสนทนาที่สะท้อนมุมมองเปิดประเด็นแห่ง ปรากฏการณ์ “นายร้อยไทยไม่กลับบ้าน” จึงเริ่มขึ้น

- (อ่านต่อเล่มหน้า) -

เสนาศึกษา

เปิดโลกความรู้เทคโนโลยีป้องกันประเทศ

หลักสูตรการฝึกนักบินภายนอกชั้นกลาง ของอากาศยานไร้คนขับ

เชื่อว่าเราทุกคนคงจะรู้จักอากาศยานไร้คนขับ ทราบถึงประโยชน์และความสำคัญของเทคโนโลยีนี้ต่อทั้งภาคพลเรือนและการป้องกันประเทศ ซึ่งอากาศยานไร้คนขับทวีบทบาทเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมากตามเทคโนโลยีที่ก้าวกระโดด การนำไปใช้งานจึงมีความหลากหลายตั้งแต่การลาดตระเวนหาข่าวในดินแดนของข้าศึกไปจนถึงการบินสำรวจทรัพยากรธรรมชาติ หรือแม้แต่การตรวจสอบและฉีดพ่นสารเคมีทางการเกษตรในไร่นาของเกษตรกร เทคโนโลยีอากาศยานไร้คนขับจึงเปลี่ยนโฉมหน้าของหลาย ๆ อย่างให้กับโลกใบนี้มาตลอดในช่วงหลายปีที่ผ่านมา

สิ่งที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งก็คือ อากาศยานไร้คนขับสามารถเข้าถึงพื้นที่เสี่ยงภัยได้โดยที่ชีวิตของนักบินไม่ต้องเสี่ยงภัยตามไปด้วย เนื่องจากเราสามารถบังคับอากาศยานไร้คนขับได้จากระยะไกลเป็นร้อยกิโลเมตร อากาศยานไร้คนขับจึงมีความสำคัญมากขึ้นเรื่อย ๆ และถูกใช้งานอย่างแพร่หลายในภารกิจทั้งทางทหารและพลเรือน แต่ก็ใช่ว่าเมื่อ

ไม่มีนักบินแล้วจะไม่ต้องใช้เจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน เพราะการปฏิบัติการบินของอากาศยานไร้คนขับนั้นเป็นเรื่องของการทำงานเป็นทีม ทั้งสามส่วนคือ ช่างอากาศยาน นักบินภายนอก และนักบินภายในจะต้องทำงานร่วมกัน เช่น นักบินภายนอกจะทำหน้าที่ตั้งแต่ติดตั้งเครื่องยนต์ โดยทำงานร่วมกับนักบินภายในและช่างอากาศยานเพื่อตรวจความพร้อมของทั้งเครื่องยนต์ ระบบควบคุมการบิน ระบบสื่อสาร รับหน้าที่นำเครื่องไปยังรันเวย์ ทำการบินขึ้นจนกระทั่งเครื่องบินขึ้นไปยังความสูงระดับหนึ่งก็จะโอนการบังคับให้กับนักบินภายในทำภารกิจต่อไป แต่นักบินภายนอกก็ยังคงเตรียมพร้อมอยู่ตลอดเป็นต้น

ซึ่งในปัจจุบันนี้นักบินและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานกับอากาศยานไร้คนขับนั้นไม่เพียงพอเพราะอากาศยานไร้คนขับนั้นยังต้องการการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่หลายฝ่าย เช่น ช่างประจำเครื่องราว ๕-๖ นาย นักบินภายนอกราว ๒ นาย และนักบินภายในราว ๒ นาย เพื่อทำให้อากาศยาน

ไร้คนขับสามารถปฏิบัติการบินได้ต่อเนื่องยาวนานหลายชั่วโมงหรืออาจจะเป็นวัน

เปิดหลักสูตรทดลองฝึกนักบินไร้คนขับ

ทางสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน) หรือ DTI เล็งเห็นว่า การสร้างบุคลากรที่สามารถปฏิบัติงานกับอากาศยานไร้คนขับได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นถือเป็นความจำเป็นอย่างยิ่ง และด้วยการสนับสนุนจากกองทัพอากาศ จึงได้เปิดหลักสูตรทดลองเพื่อฝึกนักบินภายนอกที่จะไปปฏิบัติงานกับอากาศยานไร้คนขับทั้งในกองทัพ ในหน่วยงานราชการอื่น ๆ หรือแม้แต่ในภาคเอกชนเพื่อสร้างบุคลากรด้านนี้ให้เพียงพอต่อความต้องการที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยผู้เข้ารับการฝึกจะได้รับการฝึกจากทั้งเจ้าหน้าที่ของ DTI และครูการบินผู้มีประสบการณ์จากกองทัพอากาศ เริ่มฝึกตั้งแต่การเรียนในห้องเรียน การฝึกกับเครื่องบินจำลองการบินที่ทาง DTI พัฒนาขึ้น จนมาฝึกกับเครื่องบินบังคับวิทยุในสภาวะจริง

แม้ว่าอากาศยานไร้คนขับและเครื่องบินบังคับวิทยุจะมีความต่างกันหลายจุด แต่สาเหตุที่การฝึกจะเริ่มต้นด้วยการฝึกบินเครื่องบินบังคับวิทยุนั้นก็เพราะนักเรียนจะได้เรียนรู้และฝึกทักษะในการบังคับอากาศยานที่เราไม่ได้บังคับอยู่บนตัวเครื่องด้วย แต่การฝึกกับเครื่องบินบังคับวิทยุในหลักสูตรนี้จะฝึกบินในลักษณะเดียวกับการบินอากาศยานไร้คนขับ เพราะอาการและท่าทางการบินของอากาศยานไร้คนขับจะแตกต่างจากเครื่องบินบังคับวิทยุ เช่น อัตราการร่อน มุมปะทะ มุมเลี้ยว ที่มีทั้งระบบควบคุมการบินที่ช่วยให้ทำการบินได้ง่ายขึ้นและจำกัดท่าทางการบินที่เป็นอันตราย

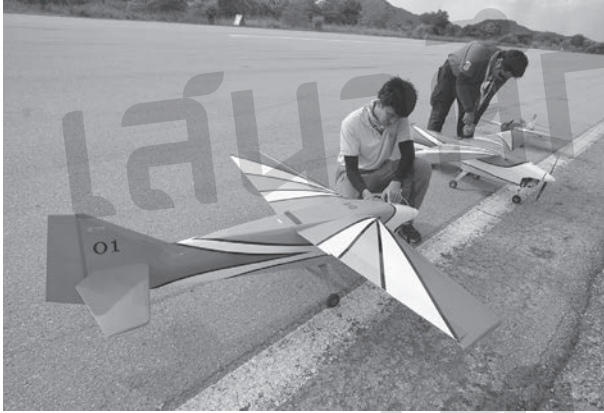
เครื่องบินบังคับวิทยุจึงเป็นสื่อการสอนที่สำคัญที่สุดเพื่อสร้างนักบินอากาศยานไร้คนขับที่มีความสามารถ แต่การฝึกก็ต้องทำการฝึกตามหลักสูตรและแบบแผนที่ถูกวางเอาไว้เพื่อให้นักบิน

ที่เข้าฝึกมีทักษะที่เหมาะสมและพร้อมสำหรับการปฏิบัติหน้าที่

การฝึกประสบการณ์ให้กับนักบินภายนอกก็ เป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้แน่ใจว่านักบินจะมีทักษะและความชำนาญในการบินเพียงพอ ทำให้หลักสูตรนักบินขั้นต้นนั้น แม้ว่าจะทำการฝึกบินกับเครื่องบินบังคับวิทยุมาแล้วถึง ๗๐ ชั่วโมงบิน และภาคทฤษฎีอีก ๑๐๐ ชั่วโมง แต่ในการฝึกนักบินชั้นกลางนักเรียนก็จะได้ฝึกบินเพิ่มอีก ๕๐ ชั่วโมง เพื่อเตรียมความพร้อมในการก้าวเข้าสู่การฝึกนักบินชั้นปลายต่อไป

และเมื่อนั้น อากาศยานไร้คนขับก็จะแสดงศักยภาพได้อย่างเต็มที่ ไม่ว่าจะเป็นการปฏิบัติ

ภารกิจในพื้นที่การรบที่เสี่ยงภัย การลาดตระเวนหาข่าว การเฝ้าตรวจ การประเมินผลการรบ หรืองานในภาคพลเรือนที่มีการใช้งานอากาศยานไร้คนขับคิดเป็นชั่วโมงมากกว่ากองทัพหลายเท่า ทั้งในงานด้านเกษตรกรรม การอนุรักษ์ การสำรวจทรัพยากร การตรวจการจราจร การรักษาความปลอดภัย หรือแม้แต่การสืบสวนสอบสวนของเจ้าหน้าที่

การฝึกในหลักสูตรนี้จึงเป็นอีกภารกิจหนึ่งของ DTI ที่ถูกกำหนดเมื่อครั้งก่อตั้งว่า นอกจากการวิจัยและพัฒนายุทธโธปกรณ์ รวมถึงการสร้างอุตสาหกรรมป้องกันประเทศแล้ว การส่งมอบความรู้ให้กับภาคประชาสังคมก็เป็นอีกภารกิจที่สำคัญเพื่อใช้งบประมาณจากภาษีของประชาชนให้เกิด

ประโยชน์สูงสุดด้วยการตอบแทนกลับไปยังภาคประชาสังคมโดยตรง ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการใช้งานอากาศยานไร้คนขับของทุกภาคส่วนเพื่อร่วมกันสร้างประโยชน์ให้กับประเทศต่อไป

บทความจาก

สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน) กระทรวงกลาโหม
Defence Technology Institute (Public Organisation) Ministry of Defence, The Kingdom of Thailand

หมายเหตุแห่งสยาม

วีรกษัตริย์นักรบ แห่งกรุงศรีอยุธยา

พลาดิศัย สิทธิธัญกิจ

- (ต่อจากเล่มที่แล้ว) -

๓. มหาสงครามยุทธหัตถี การรบวีรกษัตริย์

หลังจากที่พระนเรศวร ผู้เป็นพระมหาอุปราชแห่งกรุงศรีอยุธยาประกาศอิสรภาพนั้น แม้พระเจ้านันทบุเรงแห่งเมืองหงสาวดีจะเพียรพยายามยกทัพเข้ามาตีเอากรุงศรีอยุธยาอยู่หลายครั้ง แต่ครั้งในสงครามนั้นก็มักถูกทัพอยุธยาตีแตกพ่ายไป เมื่อสมเด็จพระมหาธรรมราชาธิราชเสด็จสวรรคตเมื่อปี พ.ศ. ๒๑๓๓ พระนเรศวร พระมหาอุปราชผู้เป็นรัชทายาทขณะนั้นทรงมีพระชนมายุได้ ๓๕ พรรษา จึงได้เสด็จขึ้นครองราชย์เป็นกษัตริย์พระองค์ใหม่ตามกฎมณเฑียรบาล เมื่อวันอาทิตย์ที่ ๒๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๑๓๓ พระองค์ทรงพระนามว่า สมเด็จพระนเรศวรราชาธิราช หรือสมเด็จพระศรีสรรเพชญ์ที่ ๒ พระองค์ทรงโปรดเกล้าฯ ให้สถาปนาพระเอกาทศรถ พระอนุชาธิราช ขึ้นเป็นสมเด็จพระเอกาทศรถ พระมหาอุปราช แต่มีศักดิ์เสมอออกษัตริย์อีกพระองค์หนึ่ง สมเด็จพระนเรศวร เสด็จครองราชย์ได้ ๘ เดือน ก็มีเหตุการณ์ศึกสงครามกับพม่าอีกครั้ง สาเหตุนั้นเกิดจากเจ้าฟ้าไทยใหญ่ แห่งเมืองคังเกิดแข็งเมืองต่อเมืองหงสาวดีขึ้นอีก พระเจ้านันทบุเรง

เมืองหงสาวดีจึงปรึกษาเสนาบดี เห็นตรงกันว่าเป็นเพราะเหตุที่เจ้าเมืองคังนั้นลวงรู้ว่าเมืองหงสาวดีไม่สามารถปราบกรุงศรีอยุธยาได้สำเร็จ จึงทำการแข็งเมืองเอาอย่างบ้างหากที่ตราบใดเมืองหงสาวดียังปราบกรุงศรีอยุธยาไม่สำเร็จ ถึงแม้จะปราบเมืองคังได้ เมืองอื่นก็คงจะแข็งเมืองตามอย่าง ซึ่งเวลานั้นพระเจ้านันทบุเรงทรงอยู่ในวัยชราภาพ ไม่สามารถจะไปทำการสู้ศึกในสงครามได้ดั่งก่อน จึงทำให้จัดทัพขึ้นสองทัพ โดยให้ราชบุตรองค์หนึ่งซึ่งได้เป็นพระเจ้าแปร องค์ใหม่นั้นยกทัพไปตีเมืองคังทัพหนึ่ง และจัดให้พระยาพลิม พระยาพุกามเป็นทัพหน้า พระมหาอุปราชาเป็นทัพหลวงยกลงมาตีกรุงศรีอยุธยาอีกทัพหนึ่ง พระมหาอุปราชาได้ยกทัพออกจากเมืองหงสาวดี ประมาณเดือน ๑๒ พ.ศ. ๒๑๓๓ โดยเดินทัพเข้ามาทางด้านพระเจดีย์สามองค์ มุ่งหมายตีกรุงศรีอยุธยาโดยตรง

การสงครามครั้งนี้กรุงศรีอยุธยาไม่รู้ข่าวเข้าไป จึงเกิดความลำบาก ด้วยไม่มีเวลาตั้งผู้คนให้เข้าพระนครเหมือนการสงครามทุกครั้ง สมเด็จพระนเรศวรทรงเห็นว่าการตั้งทัพคอยต่อสู้อยู่ในพระนครนั้นไม่เป็นผลดีเหมือนการสู้รบในครั้งหลัง พระองค์

จึงเร่งเสด็จยกทัพหลวงออกไปกับสมเด็จพระเอกาทศรถ พระอนุชาธิราชในเดือนนี้ เมื่อพระองค์เสด็จนำทัพไปถึงเมืองสุพรรณบุรีแล้วได้ทรงทราบข่าวข้าศึกยกล้อมเมืองกาญจนบุรีเข้ามาแล้ว จึงให้ตั้งทัพหลวงรับข้าศึกอยู่ที่ลำน้ำท่าคอย พอทัพพม่ายกมาถึงก็รบกันอย่างตะลุมบอน พระยาพุกามแม่ทัพพม่าคนหนึ่งได้ตายในที่รบ ทำให้ทัพพม่าถูกทัพอยุธยาฆ่าฟันล้มตายเป็นจำนวนมาก กำลังที่เหลือก็พากันพ่ายหนี ทัพอยุธยาไล่ติดตามจับพระยาพลิมได้ที่บ้านจะเข้สามพัน ส่วนพระมหาอุปราชาให้นำทัพหนีรอดไปได้อย่างหวุดหวิด

เมื่อทัพพระมหาอุปราชากลับไปถึงเมืองหงสาวดี บรรดาแม่ทัพนายกองต่างก็ถูกลงอาญาไปตามกัน พระมหาอุปราชาขึ้นครองภาคทัณฑ์ให้ทำสงครามการแก้ตัวในภายหลัง

ต่อมา พ.ศ. ๒๑๓๕ พระเจ้านันทบุเรง เมืองหงสาวดีได้โปรดให้พระมหาอุปราชา นำทัพใหญ่พล ๒๔๐,๐๐๐ นาย ยกเข้ามาตีเอากรุงศรีอยุธยาหมายให้ชนะศึกในครั้งนี้มาก สมเด็จพระนเรศวรทรงทราบว่า พม่านั้นได้ยกทัพใหญ่มาหมายเอาชัยให้ได้ จึงให้เตรียมไพร่พล มีกำลัง ๑๐๐,๐๐๐ นาย วันที่ ๑๓ มกราคม พ.ศ. ๒๑๓๕ จึงเดินทัพออกจากบ้านป่าโมกไปทางเมืองสุพรรณบุรี ข้ามน้ำตรงท่าท้าวอู่ทอง และตั้งค่ายหลวงบริเวณหนองสาหร่าย เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๑๓๕

เช้าวันจันทร์ แรม ๒ ค่ำ เดือนยี่ ปีมะโรง พ.ศ. ๒๑๓๕ ตรงกับวันที่ ๑๘ มกราคม พ.ศ. ๒๑๓๕ นั้นสมเด็จพระนเรศวรและสมเด็จพระเอกาทศรถ ได้ฉลองพระองค์ทรงเครื่องพิชัยยุทธสำหรับการศึกสงคราม สมเด็จพระนเรศวรทรงช้าง นามว่าพลายทองคำ (ต่อมาคือเจ้าพระยาไชยานุภาพ) ส่วนสมเด็จพระเอกาทศรถ ทรงช้างนามว่า พลายบุญเรือง (ต่อมาคือเจ้าพระยาปราบไตรจักร) ช้างทรงของทั้งสองพระองค์นั้นเป็นช้างชนะงา คือช้างมิงาที่ได้รับการฝึกให้ใช้ต่อสู้ (บารุงา) หรือเคยผ่าน

สงครามยุทธหัตถีชนะช้างชนะงาตัวอื่นมาแล้ว ขณะนั้นช้างทรงกำลังตกมัน ในระหว่างการสู้รบจึงวิ่งไล่ตามข้าศึกจนหลุดจากกระบวนเข้าไปท่ามกลางทัพของข้าศึก จะมีเพียงทหารรักษาพระองค์และจาดูรงค์บาทเท่านั้นที่ติดตามได้ทันสมเด็จพระนเรศวรทอดพระเนตรเห็นพระมหาอุปราชาทรงพระคชสารอยู่ได้ร่มไม้กับหมู่พระยาแม่ทัพทั้งหลาย จึงทราบได้ว่าช้างทรงของสองพระองค์นั้นหลงพลัดกระบวนเข้ามาถึงกลางทัพข้าศึก และตกอยู่ในวงล้อมเสียแล้ว ด้วยพระปฏิภาณไหวพริบและสติที่มั่นคงของสมเด็จพระนเรศวร ทรงเห็นว่าเป็นการเสียเปรียบข้าศึกแน่แล้ว พระองค์จึงไล่ช้างเข้าไปใกล้ แล้วตรัสถามด้วยค้อนเคยมามาก่อนแต่้วยเยาว์ว่า

“พระเจ้าพี่เราจะยืนอยู่ใย ในร่มไม้เล่า เชิญออกมาทำยุทธหัตถีด้วยกัน ให้เป็นเกียรติยศไว้ในแผ่นดินเถิด ภายหน้าไปไม่มีพระเจ้าแผ่นดินที่จะได้ยุทธหัตถีแล้ว”

พระมหาอุปราชาได้ยินดังนั้น จึงไล่ช้างนามว่า พลายพัทธกอลเข้าชนเจ้าพระยาไชยานุภาพทำให้ช้างทรงสมเด็จพระนเรศวรเสียหลัก พระมหาอุปราชาได้ที่จึงทรงฟันสมเด็จพระนเรศวรด้วยพระแสงของ้าว แต่สมเด็จพระนเรศวรทรงเบี่ยงหลบทัน จึงฟันถูกพระมาลาหนึ่งขาด จากนั้นเจ้าพระยาไชยานุภาพชนพลายพัทธกอลเสียหลัก ทำให้สมเด็จพระนเรศวรได้จังหวะทรงฟันด้วยพระแสงของ้าวถูกพระมหาอุปราชาเข้าที่อึ่งสะขวา ลิ้นพระชนม์อยู่บนคอช้าง ส่วนสมเด็จพระเอกาทศรถก็ทรงชนช้างและทรงฟันเจ้าเมืองจาปะโรเสียชีวิตเช่นเดียวกัน ทหารพม่าเห็นว่าทัพแพ่แน่แล้ว จึงใช้ปืนระดมยิงใส่สมเด็จพระนเรศวรได้รับบาดเจ็บ ทันใดนั้น ทัพอยุธยาได้ไล่ตามมาช่วยทัน จึงรับทั้งสองพระองค์กลับคืนพระนคร ส่วนทัพพม่านั้นได้ยกทัพกลับเมืองหงสาวดี นับแต่นั้นด้วยความกล้าหาญและยุทธหัตถีชนะข้าศึกนั้นได้ส่งผลให้ไม่มีทัพใดกล้ายกมารุกรานกรุงศรีอยุธยาอีกเป็นเวลายาวนาน

สงครามครั้งนี้ เรียกว่าเมื่อสิ้นศึกลงได้รวบรวมศพทหารกล้าเหล่านั้นเผากันกลางแจ้งพร้อมกับสร้างเจดีย์เพื่อเป็นอนุสรณ์สถานของการสงครามใหญ่ครั้งนั้น

ปัจจุบันบริเวณสมรภูมิลบในสงครามยุทธหัตถีแห่งนี้ได้จัดภูมิทัศน์ใหม่หลังจากที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินี เสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรเจดีย์ยุทธหัตถี ณ อำเภอพนมทวน เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๖ ต่อมาได้มีการปรับปรุงสถานที่และสร้างพระบรมราชานุสรณ์สมเด็จพระนเรศวรมหาราชขึ้น ใน พ.ศ. ๒๕๔๒

ภายใต้การอุปถัมภ์ของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชและทูลเชิญสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สเด็จฉา วังศิลาฤกษ์ ใน พ.ศ. ๒๕๔๓ เมื่อสร้างเสร็จแล้วสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ ทรงเปิดพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๗ นับเป็นภูมิสถานการยุทธหัตถีที่สามารถชนะข้าศึกและทำให้กู้เอกราชต่อแผ่นดินกรุงศรีอยุธยาที่มีความสำคัญยิ่งในประวัติศาสตร์ไทย

- (อ่านต่อเล่มหน้า) -

Neologism :

คำหรือสำนวนสร้างใหม่ในภาษา

เสนาศึกษา

อาจารย์ไก่

ในยุคปัจจุบันที่มีความเคลื่อนไหวมากมาย ทั้งทางสังคม สภาพแวดล้อม ความเป็นอยู่ของมนุษย์และการเมือง ทำให้เกิดแนวความคิดใหม่หรือแนวความคิดเก่าที่ได้รับการปรุงแต่ง จึงเกิดการเพิ่มเติมคำและสำนวนในภาษาซึ่งเป็นเครื่องมือในการสื่อสารของมนุษย์ คำหรือสำนวนที่สร้างใหม่อาจสร้างโดยผู้ใดผู้หนึ่งหรือกลุ่มคนก็ได้ และเมื่อมีการเผยแพร่ไปอย่างกว้างขวางก็จะเป็นที่รู้จักและนำมาใช้ในการสนทนาถกเถียง

ในช่วงเวลาที่ผ่านมาได้มีการเลือกตั้งประธานาธิบดีของประเทศสหรัฐอเมริกา เกิดความเคลื่อนไหวมากมายเพราะประธานาธิบดีที่ได้รับเลือกตั้งคนปัจจุบัน (the president-elect) คือนายโดนัลด์ ทรัมป์ (Donald Trump) เป็นผู้มีความคิดและแนวทางปฏิบัติสุดโต่ง (extreme) ในหลายเรื่อง ขณะนี้ก็มีการพูดถึงการสร้างกำแพงกันชายแดนประเทศเม็กซิโกกับสหรัฐอเมริกายาวหลายพันกิโลเมตร แต่ยังมีประเด็นที่น่าสนใจที่ผู้เขียนได้ขึ้นเป็นหัวข้อของบทความนี้ นั่นคือกลุ่มคนที่สนับสนุนนายทรัมป์ซึ่งมีแนวความคิดสุดโต่งเช่นกันอันทำให้เกิดการสร้างคำศัพท์ใหม่ในภาษาอังกฤษว่า “Alt-right” หรือ “Alternative Right” : a loose group of people with far right ideologies who reject

mainstream conservatism in the United States นั่นก็คือกลุ่มคนจำนวนหนึ่งที่มีอุดมการณ์ขวาตกขอบและปฏิเสธ “ทุนนิยม” (capitalism) และ “ปัจเจกนิยม” (individualism) ซึ่งเป็นค่านิยมของชนกลุ่มใหญ่ในสหรัฐอเมริกา รวมถึงการต่อต้านการค้าเสรี (free trade) และยึดนโยบายโดดเดี่ยวตนเองในด้านนโยบายต่างประเทศ (hold isolationist views on foreign policy) รวมถึงต่อต้านความเป็นเสรีนิยมในสังคมแต่ดั้งเดิม (traditional liberal values) ดังนั้นความเป็นเอกภาพสูงสุด (greatest points of unity) ของคนกลุ่มนี้ก็คือการต่อต้านความหลากหลายของวัฒนธรรม (multiculturalism) การรับคนต่างชาติเข้าเมือง (immigration) การเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิสตรี (feminism) และหลักการในการหลีกเลี่ยงการใช้ภาษาและพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อเกียรติของกลุ่มบุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง (political correctness) จนถึงการต่อต้านกลุ่มคนที่พูดภาษาฮิบรูและอารบิก (anti-semitic)

จะเห็นได้ว่าถ้าเราต้องการสนทนาภาษาอังกฤษในประเด็นเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของกลุ่ม Alt-right เราก็ต้องรู้จักคำศัพท์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องที่ได้กล่าวมาข้างต้น นอกจากนี้เรายังอาจย้อนกลับไป

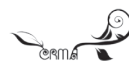
ดูคำศัพท์อื่น ๆ ที่มีมาก่อนและเป็นรากฐานของคำ และสำนวนที่ได้รับการสร้างขึ้นใหม่ได้อีกเช่น กลุ่มชนผิวขาวที่เชื่อว่าเผ่าพันธุ์ของตนดีกว่าสูงกว่า เผ่าพันธุ์อื่น ๆ (**white supremacists**) หรือชนผิวขาวชาตินิยม (**white nationalists**) หรือกลุ่มนาซีใหม่ (**Neo-Nazis**) ในยุคก่อนหน้านั้น คนกลุ่มนี้ได้ชื่อว่าเป็นกลุ่มคนที่เน้นแนวความคิดอนุรักษและปกป้องเผ่าพันธุ์ชนผิวขาว และปัจจุบันก็เป็นกลุ่มที่สนับสนุนกลุ่ม **Alt-right** โดยรวมแล้วการเคลื่อนไหวนี้เป็นส่วนผสมของลัทธิเหยียดเผ่าพันธุ์ (**racism**) ชนผิวขาวชาตินิยม (**white nationalists**) และประชานิยม (**populism**)

กลุ่มชนผิวขาวชาตินิยมที่สนับสนุนกลุ่ม **Alt-right** พยายามที่จะกล่าวว่กลุ่มตนเองไม่เกี่ยวข้องกับกลุ่มที่เกลียดชังคนผิวสีที่เรียกว่า **Traditional hate groups- Ku Klux Klan** กลุ่มนี้ถูกก่อตั้งมาตั้งแต่ปี ๑๘๖๕ มีประวัติมายาวนาน ในช่วงหนึ่งมีการฆ่าคนผิวสี โดยที่กลุ่มคนเหล่านี้จะไม่เปิดเผยใบหน้าโดยการสวมหน้ากากสีขาว และชุดสีขาว มีการเปรียบเทียบที่สมาชิกของ **Alt-right** ในปัจจุบันสามารถที่จะไม่เปิดเผยตัวตนได้ (**remain anonymous**) ในการออกความคิดเห็นต่าง ๆ ใน **social networks** ที่พวกเขาเข้าถึงได้ว่าเหมือนการใช้หน้ากากบังใบหน้าของสมาชิกกลุ่ม (**clansmen**) ของ **Ku Klux Klan** นั้นเอง

ในการใช้คำศัพท์ในภาษาต่าง ๆ นั้น ถ้าจะใช้ให้มีประสิทธิภาพต้องเข้าใจที่มาที่ไป ยิ่งถ้าเรามีพื้นภูมิความรู้ (**background knowledge**) เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ก็จะทำให้การสื่อสารหรือพูดคุยสนทนาทั่ว ๆ ไปมีความน่าสนใจและน่าติดตาม คำศัพท์ใหม่ ๆ ที่ถูกสร้างขึ้นมาใหม่ว่าจะต้องเป็นที่รู้จักและนำมาใช้อย่างกว้างขวางเสมอไป เช่นเดียวกับการเคลื่อนไหวของกลุ่ม **Alt-right** คำศัพท์นี้อาจถูกใช้เพื่อผลประโยชน์บางประการทางการเมืองในช่วงหนึ่ง เวลานั้นคำมาใช้ต้องหลีกเลี่ยงการนำคำศัพท์มาใช้แบบทั่วไป ควรมีการให้คำจำกัดความโดยละเอียด

การเพิ่มพื้นภูมิความรู้สำหรับการเรียนภาษาใด ๆ เกิดขึ้นได้โดยการเปิดเผตนเองกับภาษานั้น ๆ ให้มากที่สุดเท่าที่ทำได้ทั้ง สุ จี ปุ ลิ - ฟัง คิด ถาม เขียนแบบนักปราชญ์ หรือทักษะที่เราใช้โดยทั่วไปในการเรียนภาษาทั้งสี่ทักษะ คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน ถ้าเราฝึกอย่างสม่ำเสมอผลลัพธ์ก็ย่อมเป็นที่น่าพึงพอใจในที่สุด

References: NPR, CNN, AP

อาหารบำรุงสมอง

พ.อ. นพ.ยรรยงค์ อิ่มสุวรรณ

ผู้อำนวยการกองแพทย์

สำนักงานสนับสนุนหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา (นทพ.) กองบัญชาการกองทัพไทย

สมอง เป็นอวัยวะสำคัญอวัยวะหนึ่งของร่างกายคนเรา เราจะทำอย่างไรจึงจะป้องกันไม่ทำให้สมองเสื่อมก่อนวัยอันควร และทำอย่างไรจึงจะทำให้สมองยังคงทำงานได้ดีอยู่กับการเลือกรับประทานอาหารที่ดีเป็นส่วนหนึ่งของการช่วยดูแลสมอง เริ่มต้นดูแลสมองของคุณด้วยอาหารที่มีประโยชน์ เพื่อสมองและความจำจะได้อยู่กับเราไปนาน ๆ ด้วยการเลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ที่จริงสมองของเราต้องการแค่สารอาหารให้ครบทั้ง ๕ หมู่เท่านั้น อันได้แก่ คาร์โบไฮเดรต โปรตีน ไขมัน วิตามิน และเกลือแร่ เพียงเลือกรับประทานให้ได้สัดส่วนตามที่สมองต้องการ ก็เป็นการดูแลสมองได้ดีแล้ว เรามาดูกันว่า มีอะไรกันบ้างที่เป็นอาหารบำรุงสมองของเราได้โดยมีหลักในการเลือกรับประทานอาหารเพื่อบำรุงสมองแบบกว้าง ๆ ดังนี้

- รับประทานอาหารประเภทต้านอนุมูลอิสระ เพื่อลดปัญหาอนุมูลอิสระทำลายเนื้อสมอง
- รับประทานอาหารที่ช่วยเพิ่มการไหลเวียนของโลหิตเข้าสู่สมอง

• รับประทานอาหารที่ไม่ปนเปื้อนสารโลหะหนักหรือสารเคมีต่าง ๆ ที่มีผลทำลายสมอง

สารอาหารที่บำรุงสมอง

สมองต้องการสารอาหารทั้ง ๕ หมู่ คือ คาร์โบไฮเดรต โปรตีน ไขมัน วิตามินและเกลือแร่ ดังนั้นเพื่อส่งเสริมการทำงานของสมอง จึงควรรับประทานอาหารให้ได้ครบ ๕ หมู่ ให้หลากหลายและไม่มากไม่น้อยจนเกินไป ดังนี้

คาร์โบไฮเดรต สมองต้องการคาร์โบไฮเดรตในรูปน้ำตาลกลูโคสเพื่อเป็นแหล่งพลังงานสำคัญ ควรเลือกรับประทานคาร์โบไฮเดรตในรูปที่ไม่ขัดสี เช่น ข้าวกล้อง เพราะการรับประทานแป้งและน้ำตาลมากเกินไปส่งผลให้สมองเฉื่อย

โปรตีน ทำหน้าที่ช่วยเป็นสารสื่อระหว่างเซลล์กับเซลล์ ควรเลือกรับประทานเนื้อสัตว์ชนิดไม่ติดมัน และในหนึ่งสัปดาห์ควรรับประทานปลาน้ำลึกอย่างน้อย ๒-๓ ครั้ง เนื่องจากมีสารโอเมกา-๓ ซึ่งเป็นสารบำรุงสมองที่สำคัญ แต่หลักสำคัญคืออย่ารับประทานปลาเพียงชนิดเดียว ควรเลือก

รับประทานปลาหลากหลายชนิดสลับหมุนเวียนกันไปเรื่อยๆ เพื่อป้องกันสารพิษตกค้างที่อาจอยู่ในเนื้อปลา สำหรับปลาในประเทศไทย เช่น ปลาทู ปลากระพง ปลาเก๋า ก็เป็นปลาที่มีโอเมกา-๓ เช่นกัน สามารถเลือกรับประทานสลับกันไปได้ ทั้งนี้ไม่จำเป็นต้องรับประทานปลาทะเลทุกมื้อ อาจเปลี่ยนเป็นปลาน้ำจืดบ้าง แต่ควรทำให้สุกเพื่อป้องกันพยาธิและแบคทีเรียต่าง ๆ โดยวิธีการปรุงอาหารควรใช้การนึ่ง ต้ม ปิ้งหรือย่าง ยำ จะดีกว่าการทอด

ไขมัน มีความสำคัญในการสร้างเยื่อหุ้มเซลล์ประสาทและเยื่อหุ้มของเนื้อเยื่อสมอง โดยกรดไขมันที่มีความสำคัญต่อการสร้างเซลล์สมองเยื่อหุ้มประสาทสมอง และการทำงานของระบบประสาทของร่างกาย ได้แก่ กรดไขมันไม่อิ่มตัวที่รู้จักกันดีในชื่อ โอเมกา ๓, ๖ และ ๙ ทั้งนี้ควรเลือกรับประทานเฉพาะไขมันหรือน้ำมันที่มีไขมันไม่อิ่มตัวสูง เช่น น้ำมันมะกอก น้ำมันรำข้าว และควรหลีกเลี่ยงการรับประทานไขมันอิ่มตัว เช่น ไขมันสัตว์ กะทิ น้ำมันมะพร้าว ไขมันทรานส์ เพราะนอกจากไขมันเหล่านี้จะมีผลต่อสมอง โดยเพิ่มความเสี่ยงของการเกิดอัลไซเมอร์ถึง ๒ เท่าแล้วยังส่งผลร้ายกับหัวใจอีกด้วย

วิตามินบี ๑ ช่วยบำรุงสมอง ทำให้สมองแข็งแรง พบมากในถั่ว งา ข้าวโพด หรืออาหารที่ปรุงจากเมล็ดข้าว เช่น ขนมปังที่ทำจากแป้งไม่ขัดขาวหรือมีธัญพืชผสม รวมถึงในข้าวกล้องที่เรารับประทานกันทุกวัน สำหรับในผู้สูงอายุแนะนำให้รับประทานงาคั่วและบด เพราะจะช่วยให้ย่อยได้ดีกว่า

วิตามินบี ๕ ช่วยในการถ่ายถอดสัญญาณประสาทเมื่อถูกกระตุ้น พบในเนื้อวัว สัตว์ปีก ไข่ปลา ธัญพืช รวมถึงนมสดและผลไม้

วิตามินบี ๖ ช่วยในการผลิตสารเคมีในสมอง พบในอาหารประเภทเนื้อสัตว์ เครื่องในสัตว์ ธัญพืช

วิตามินบี ๑๒ ช่วยในการสร้างเซลล์เม็ด

เลือดแดงให้สมบูรณ์ และบำรุงเนื้อเยื่อประสาท พบได้แต่เฉพาะในเนื้อสัตว์ ปลา สัตว์ปีก และผลิตภัณฑ์จากนมต่าง ๆ ในคนที่ขาดวิตามินบี ๑๒ อาจส่งผลให้เกิดภาวะสมองเสื่อมได้ ผู้ที่รับประทานอาหารมังสวิรัตจึงควรหมั่นตรวจว่ามีโรคของวิตามินบี ๑๒ ต่ำหรือไม่ ถ้าต่ำแพทย์อาจให้รับประทานวิตามินบี ๑๒ ชนิดเม็ดเพิ่มเติม

วิตามินซี วิตามินอี และเบตาแคโรทีน

เป็นสารต้านอนุมูลอิสระ ช่วยปกป้องเยื่อสมองจากอนุมูลอิสระที่ทำให้เกิดสมองเสื่อม จึงอาจช่วยป้องกันโรคสมองเสื่อมได้ สารต้านอนุมูลอิสระเหล่านี้พบในผัก ผลไม้ และถั่วต่าง ๆ ควรรับประทานผักผลไม้สีเข้ม ๆ ต่างชนิดกันไป

กรดโฟลิก จำเป็นต่อระบบรับรู้อารมณ์ความรู้สึกในสมอง พบมากในกล้วย ส้ม มะนาว สตรอเบอร์รี่ แคนตาลูป ผักใบเขียว ถั่วเหลือง ถั่วลิสง หรือถั่วลันเตา และเป็นกรดที่สำคัญมากสำหรับคุณแม่ตั้งครรภ์ เพราะช่วยในกระบวนการพัฒนาการอวัยวะต่าง ๆ ของลูกในครรภ์โดยเฉพาะสมองและไขสันหลัง อีกทั้งยังช่วยในการสื่อสารอารมณ์และความรู้สึกจากแม่ไปสู่ลูก

โคลีน เป็นสารอาหารสำคัญที่ช่วยบำรุงสมอง มีอยู่ในอาหารจำพวกข้าวกล้อง ข้าวโพด ซึ่งมีมากในส่วนที่เป็นจมูกหรือซังข้าวโพด ในคนที่ชอบรับประทานข้าวโพดผ่านมักจะไม่ได้รับสารโคลีน ดังนั้นควรใช้มีดฝานลงไปให้ลึกถึงซังข้าวโพดเพื่อให้ได้รับสารโคลีน นอกจากนี้ สารโคลีนยังพบได้ในไข่แดงอีกด้วย

แมงกานีส เป็นเกลือแร่ที่ช่วยดูแลสุขภาพของสมองและระบบประสาท พบมากในอาหารทะเล โดยเฉพาะหอยนางรม แต่ต้องระวังในเรื่องของไขมันโคเลสเตอรอลและแบคทีเรียในกรณีที่รับประทานหอยนางรมสด

แมกนีเซียม โพแทสเซียม และแคลเซียม

เป็นสารอาหารที่ส่งผลต่อการทำงานของระบบ

BrainFood

ประสาท พบในผักใบเขียวและผลไม้ เช่น กล้วยหอม สับปะรด ทั้งนี้การรับประทาน ผัก ผลไม้จะช่วยให้ร่างกายได้รับสารต้านอนุมูลอิสระซึ่งจะช่วยชะลอการเสื่อมของสมอง และป้องกันไม่ให้สมองถูกทำลายจากอนุมูลอิสระ

สารแคปไซซิน มีอยู่ในเม็ดพริก ช่วยทำให้เลือดไหลเวียนผ่านเส้นเลือดขนาดเล็กในสมองได้ดี ควรรับประทานพริกสดมากกว่าพริกป่น เพื่อป้องกันการได้รับเชื้ออหิวาต์ฟลาทอกซิน

ไขมัน มีสารคอรัลคูลิน ช่วยด้านการอักเสบและลดการเสื่อมของสมอง มีงานวิจัยที่พบว่าชาวอินเดียมีอัตราการเป็นโรคสมองเสื่อมน้อยกว่าประเทศอื่น ๆ เนื่องจากใช้ไขมันประกอบอาหารกันมาก

อาหารที่บำรุงสมอง ต่อไปนี้เป็นอาหารบำรุงสมองที่ช่วยให้สมองของคุณทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพิ่มความจำให้ดีขึ้น และช่วยลดความเสี่ยงในการเป็นโรคสมองเสื่อม

• **ปลา** เป็นอาหารบำรุงสมองชั้นยอด โดยเฉพาะปลาทะเลน้ำลึก เช่น ปลาแซลมอน ปลาทูน่า หรือปลาแฮร์ริง เป็นต้น ปลาพวกนี้จะมีสารโอเมกา

๓ สูง ซึ่งเป็นสารอาหารที่มีประโยชน์ต่อสมองอย่างมาก จนมีคำกล่าวที่ว่า “อยากฉลาดต้องกินปลา” ที่สำคัญไม่ควรเลือกรับประทานปลาเพียงชนิดเดียว ควรเลือกทานปลาหลายชนิดเพื่อป้องกันสารพิษที่ตกค้างอยู่ในปลา และถ้าหาปลาทะเลทานได้ยาก ก็อาจทานอาหารเสริมประเภทน้ำมันปลาแทนก็ได้

• **ไข่** จากการวิจัยพบว่า สารโคลีนในไข่จะช่วยให้พัฒนาการทำงานของสมองและความจำ โดยพบว่าสมองของทารกที่ได้รับสารโคลีนจากแม่ที่ทานไข่เป็นประจำ จะมีความสามารถในการจดจำได้มากกว่าและไข่ให้พลังงานได้นานหลาย ๆ ชั่วโมง ช่วยไม่ให้หิวบ่อยและไม่ต้องกลัวว่าโคเลสเตอรอลสูงด้วยถ้ารับประทานไม่เกินวันละหนึ่งฟอง

• **พืชตระกูลถั่ว** ไม่ว่าจะเป็น ถั่วลันเตา ถั่วอัลมอนต์ แมคคาเดเมีย หรือวอลนัท ก็ล้วนเป็นอาหารบำรุงสมองชั้นดี ในถั่วจะมีโปรตีนและมีไฟเบอร์สูง มีไขมันดี เป็นคาร์โบไฮเดรตเชิงซ้อนที่ช่วยให้สมองมีความกระฉับกระเฉง อีกทั้งยังมีวิตามินอีที่ช่วยกระตุ้นกระบวนการคิดและความจำอีกด้วย

• **ธัญพืช** เช่น เมล็ดงา เมล็ดดอกทานตะวัน

ก็มีโปรตีนสูง มีไขมันดี มีวิตามินเอ และมีสารต้านอนุมูลอิสระ ช่วยเพิ่มสารอาหารในการกระตุ้นสมองได้อย่างดี มีแมกนีเซียมที่ทำให้เลือดไปหล่อเลี้ยงสมอง และนอกจากนี้ยังมีโอเมก้าสูงอีกด้วย

- **ผลไม้อร่อยเปรี้ยว** ก็เป็นหนึ่งในอาหารบำรุงสมองได้อย่างดี เช่น สตรอเบอร์รี่ บลูเบอร์รี่ เชอร์รี่ จะช่วยให้ระบบเลือดหมุนเวียนไปเลี้ยงสมองได้ดี ช่วยลดความดันโลหิตสูง ช่วยเพิ่มความสามารถในการคิด และเพิ่มระดับไอคิว ทั้งยังสามารถป้องกันความจำเสื่อมในระยะสั้น ช่วยเพิ่มจำนวนเซลล์ประสาทในสมองส่วนฮิปโปแคมปัสที่ทำหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงต่อความทรงจำ

- **แอปเปิ้ล** การได้รับประทานแอปเปิ้ลวันละ ๒-๓ ลูก จะช่วยเสริมสร้างสื่อประสาทในสมองที่ชื่อ “อะเซทิลโคลีน” ซึ่งเป็นตัวกำหนดความสามารถในการเรียนรู้และการจดจำ และยังเพิ่มประสิทธิภาพความจำของสมองส่วนฮิปโปแคมปัสซึ่งช่วยป้องกันสภาวะสมองเสื่อมได้อีกด้วย

- **แครอท** จะช่วยกระตุ้นสมองให้ทำงานอย่างสดชื่น หากรับประทานแครอท อาทิตย์ละ ๑ ครั้ง จะกระตุ้นความทรงจำให้ดีขึ้นได้

- **ซีอ็อกโกแลต** มีสารต้านอนุมูลอิสระช่วยกระตุ้นสมอง กระตุ้นระบบหมุนเวียนโลหิต เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของสมอง ช่วยพัฒนาความจำ สารเอ็นโดรฟินและเซโรโทนินในซีอ็อกโกแลตทำให้สมองผ่อนคลาย มีความสดชื่นมากขึ้น

- **น้ำเปล่า** เป็นน้ำสะอาดที่เรารับประทานกันทุกวันอยู่เป็นประจำแต่สิ่งที่ไม่เหมือนกันก็คือปริมาณที่ดื่ม ทุก ๆ เซลล์ในร่างกายย่อมต้องการน้ำไม่เว้นแม้แต่เซลล์สมองเอง หากแบ่งสมองเป็น ๔ ส่วนจะค้นพบว่า มี ๓ ส่วน คือ น้ำ และจากงานวิจัยทางการแพทย์ได้ค้นพบว่า คนที่ดื่มน้ำในปริมาณที่เหมาะสมพอเพียงจะมีผลการทดสอบด้านสมองดีกว่าผู้ที่ดื่มน้ำไม่เพียงพอ ปริมาณที่เหมาะสมในการดื่มน้ำ ก็คือ ๘-๑๐ แก้วต่อวัน

นอกจากเลือกรับประทาน อาหารบำรุงสมองแล้ว ก็ยังมีเคล็ดลับในการบำรุงสมองในด้านอื่น ๆ อีก เช่น การออกกำลังกาย ช่วยเพิ่มปริมาณออกซิเจนที่เข้าไปเลี้ยงสมอง หรือการทำสมาธิทำให้สมองมีความผ่อนคลาย ช่วยในการจดจำได้ดียิ่งขึ้น และสิ่งสำคัญที่จะลืมไม่ได้ก็คือ การพักผ่อนให้เพียงพอ เพราะสมองของคุณทำงานหนักมาทั้งวัน หากพักผ่อนไม่เพียงพอก็จะส่งผลต่อการทำงานของสมองอย่างมาก

ขอขอบคุณข้อมูลดี ๆ ที่อ้างอิงได้จาก

เว็บไซต์ <https://www.bumrungrad.com/healthspot/august-2012/nutrition-for-brain-health>

และ <https://www.thaisabuy.com/health/food-nourishes-the-brain/>

เสนาศึกษา

พลานุการ

นามชื่อนี้มีดีโดน ???

พล.ท.ทวิ แจ่มจรัส ข้าราชการบำนาญ

ตั้งแต่ สมัยเด็ก ๆ ถ้าท่านผู้อ่านยังจำความได้ เด็กผู้ชายทุกคนที่อยู่ในวัยการศึกษาชั้นประถม มัธยมศึกษาตอนต้น หรือตอนปลาย มีกิจกรรมที่ทุกคนต้องเกี่ยวข้องคือเป็น**ลูกเสือ** ซึ่งพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๖) ทรงก่อตั้งกิจการลูกเสือไทยขึ้นเมื่อ ๑ กรกฎาคม ๒๔๕๕ ก็ได้ ๑๐๕ ปีแล้ว ในปัจจุบันมี **พ.ร.บ.ลูกเสือ พ.ศ. ๒๕๕๑** ได้แบ่ง**ลูกเสือและเนตรนารี** (สำหรับเพศหญิง) ออกเป็น ๔ ประเภทตามอายุคือ ๑) ลูกเสือสำรอง ๒) ลูกเสือสามัญ ๓) ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ๔) ลูกเสือวิสามัญ (สำหรับ**ลูกเสือชาวบ้าน**นั้น ไม่ได้จัดอยู่ใน พ.ร.บ.นี้ และเป็น**แห่งเดียวในโลก**ที่ใช้กิจการลูกเสือสำหรับผู้สูงอายุทั้งชายหญิงทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อประโยชน์กับสังคมไทย)

คำขวัญของลูกเสือคือ “**เสียชีพ อย่าเสียสัตย์**” การทำกิจกรรมจะใช้ระบบหมู่ (PATROL SYSTEM) เป็น**หมู่ลูกเสือ** ถือเป็นรากฐานที่สำคัญเป็นการสร้างค่านิยมให้เกิด**ความรักใคร่สามัคคี**ให้แก่เด็ก ๆ ที่อยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียน และนำติดตัวมาใช้เมื่อเติบโตใหญ่ ตามปกติแล้วในหนึ่งหมู่ลูกเสือจะมีตำแหน่ง**ถ้าอยู่ในที่ตั้งปกติ** ก็จะมี ๑) นายหมู่ ๒) **พลานุการ** ๓) เลขานุการ ๔) เหนรัญญิก ๕)

พยาบาล ๖) เอกสารธุรการ ๗) ผู้ช่วยเหลือทั่วไป ๘) รอง นายหมู่ และถ้ามีกิจกรรม**เดินทางไกลและเข้าค่ายพักแรม** ก็จะมีการปรับตำแหน่งกันใหม่เป็น ๑) นายหมู่ ๒) **พลานุการ** ๓) หัวหน้าคนครัว ๔) หัวหน้าคนห่าน ๕) หัวหน้าคนหาไฟ ๖-๗) เบ็ดเตล็ดทั่วไป และ ๘) รอง นายหมู่ ในทุก ๆ โรงเรียนจะตั้งกองลูกเสือขึ้น หนึ่งกองลูกเสืออย่างน้อยต้องมี ๒ หมู่ แต่ไม่เกิน ๖ หมู่ โดยมีผู้กำกับลูกเสือและรองผู้กำกับลูกเสือซึ่งเป็นครู และอาจารย์ในโรงเรียนเหล่านั้นเป็นผู้ควบคุมดูแลเมื่อมีการฝึกกองลูกเสือในช่วงบ่ายก็จะใช้ไม้พลองประกอบด้วย ผู้ใดได้รับแต่งตั้งเป็น**พลานุการ**จะมีหน้าที่ความรับผิดชอบช่วยเหลือให้แก่หมู่มากที่สุด

เนื่องจากกิจการลูกเสือไทยนำมาจากกิจการลูกเสือโลกที่ได้อุบัติขึ้นเป็นแห่งแรกที่ประเทศอังกฤษ โดย ลอร์ด เมเดน โพลเวลล์ (LORD BADEN POWELL) เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๐ โดยการตั้งกองทหารเด็กสอดแนมการรบในสงครามกับประเทศแอฟริกาเมื่อได้ผลดีจึงนำมาใช้ในประเทศอังกฤษและต่อมาแพร่หลายไปทั่วโลก จึงมีคำว่า **ควอเตอร์มาสเตอร์** (QUARTERMASTER) เป็นตำแหน่งในหมู่ลูกเสือที่**ขาดไม่ได้** และคำ ๆ นี้ หมายถึง **พลานุการ** ใน

ปัจจุบันนั่นเอง ซึ่งมีที่มาก่อนหน้าตามประวัติศาสตร์ของกองทัพไทย ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๓๐ (๑๒๙ ปีแล้ว) ที่ได้กำหนดคำนี้ไว้ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว องค์สมเด็จพระปิยมหาราช (รัชกาลที่ ๕) เป็นต้นมา

จากเอกสารประวัติศาสตร์ (สำนวนและอักขระเดิม) เรื่อง**ประกาศจัดการทหาร เมื่อ ๘ เมษายน ๒๔๓๐** ได้มีพระราชดำริ ว่าควรจะจัดการให้เป็นแบบแผนสำหรับกรมทหาร ให้เหมือนอย่างประเทศที่เจริญรุ่งเรืองแล้ว จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติสำหรับตั้งกรมทหารนี้ไว้สืบไปดังนี้ ข้อ ๑) ให้ตั้งตำแหน่งผู้บังคับบัญชาการทั่วไปในกรมทหารทั้งปวงเรียกตามภาษาอังกฤษ “คอมมานเดอร์อินชิฟ” นั้นผู้หนึ่ง (COMMANDER IN CHIEF) และให้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสยามมกุฎราชกุมารเป็นผู้รับตำแหน่งนี้ ข้อ ๒) ให้ตั้งตำแหน่งเจ้าพนักงานใหญ่ผู้จัดการในกรมทหารสำหรับช่วยผู้บังคับบัญชาการทั่วไปนั้นอีก ๔ ตำแหน่ง คือ ๑) เจ้าพนักงานใหญ่ ผู้ช่วยบัญชาการทหารบก ที่เรียกตามภาษาอังกฤษว่า “แอดจูแตนต์เยเนอรัล” ตำแหน่งหนึ่ง (ADJUTANT GENERAL = สารบรรณ) ๒) เจ้าพนักงานใหญ่ผู้บัญชาการใช้จ่ายหรือที่เรียกตามภาษาอังกฤษว่า “เปมาสเตอร์ เยเนอรัล” ตำแหน่งหนึ่ง (PAYMASTER GENERAL = การเงิน) ๓) **เจ้าพนักงานใหญ่ผู้บัญชาการยุทธภัณฑ์ที่เรียกตามภาษาอังกฤษว่า “ควอเตอร์มาสเตอร์”** ตำแหน่งหนึ่ง (QUARTERMASTER GENERAL = พลาธิการ) ๔) เจ้าพนักงานใหญ่ผู้ช่วยบัญชาการทหารเรือหรือที่เรียกตามภาษาอังกฤษว่า “ซีกรตารีตุธิเนวี” ตำแหน่งหนึ่ง (SECRETARY TO THENAVY = กิจการทหารเรือ) ข้อ ๓) ในตำแหน่งเจ้าพนักงานใหญ่ ทั้ง ๔ นี้ ให้ตั้งตำแหน่งเจ้าพนักงานรองทุก ๆ ตำแหน่ง ทั้ง ๔ มีชื่อตำแหน่งเหมือนกัน เป็นแต่เดิมคำที่สองภาษาอังกฤษเรียกว่า “เดปิวตี” เข้าอีกด้วย

(DEPUTY = ผู้ช่วย) ข้อ ๔) ให้ตั้งตำแหน่งเจ้าพนักงานผู้น้อย ที่จำเป็นต้องใช้ในกรมทหาร ตามแต่จะกำหนดให้มากนักน้อยเท่าใดต่อไปในภายหลัง ข้อ ๑๑ **เจ้าพนักงานใหญ่ผู้บัญชาการยุทธภัณฑ์** เรียกว่า “ควอเตอร์มาสเตอร์ เยเนอรัล” มีหน้าที่ดังนี้ ๑) ให้จัดการทั้งปวงที่เกี่ยวข้องในโรงทหาร ๒) ให้จัดการทั้งปวงที่เกี่ยวข้องด้วยเครื่องภาชนะใช้สอยและเครื่องแต่งตัวทหาร ๓) ให้จัดการทั้งปวงที่เกี่ยวข้องด้วยเครื่องศาสตราวุธ (ปัจจุบันแยกไปให้กรมสรรพาวุธทหารบกรับผิดชอบ) ๔) ให้จัดการทั้งปวงที่เกี่ยวข้องกับยานพาหนะของทหารที่จะไปทางบก (ปัจจุบันแยกให้กรมการขนส่งทหารบกรับผิดชอบ) ๕) ให้จัดการทั้งปวงที่เกี่ยวข้องกับเสบียงอาหาร ๖) ในการทั้งปวงนี้ให้เป็นผู้รับคำสั่งของผู้บังคับบัญชาการทั่วไปมีคำสั่งในกรมฤาการที่เกี่ยวข้องต้องเบิกต่อกรมอื่น

มีความหมายของคำว่า พลาธิการ ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน เป็นคำนามเป็นหน่วยงานของทหาร และตำรวจมีหน้าที่ควบคุมการจัดที่พักรักษาเครื่องใช้ จัดอาหาร **อาจารย์ เปลื้อง ณ นคร** เป็นกรมในกองทัพบกมีหน้าที่จัดที่พักและเครื่องใช้ของทหาร **อาจารย์ สอ เสถบุตร : พลาธิการ = QUARTERMASTER** โดยแยกคำ QUARTER ความหมายคือ ที่พักอาศัย MASTER คือผู้บริหารจัดการเมื่อนำมารวมกันจึงเป็นผู้บริหารจัดการที่พัก เครื่องหมายเหล่าของทหารพลาธิการในกองทัพประเทศอังกฤษและสหรัฐอเมริกา จึงใช้เป็นรูปกุญแจ (KEY) สองดอกไขว้กันเป็นสัญลักษณ์ ความหมายก็คือ การใช้กุญแจเพื่อไขในการจัดการดูแลที่พักอาศัย ซึ่งทหารอากาศ ทหารเรือ และตำรวจใช้รูปกุญแจเป็นสัญลักษณ์ **ส่วนของกองทัพบกไทย ให้ความสำคัญกับเหล่าทหารพลาธิการมาก** ใช้กัจกรที่เป็นสัญลักษณ์ของกองทัพบก ๓ กงจักร เกี่ยวพันเข้าด้วยกันและสอดประสานกับกระบี่ ๒ เล่มไขว้กัน โดยไม่ใช้กุญแจ

เหมือนเหล่าทัพอื่น

กองทัพเดินได้ด้วยท้อง เป็นคำกล่าวที่ทหารทุกคนทุกระดับชั้นยศ ต้องท่องจำไว้ให้ขึ้นใจไม่ว่ากำลังรบจะเก่งแสบเก่งเพียงใด ก็ไม่สามารถปฏิบัติภารกิจที่ยืดเยื้อยาวนานให้ชนะได้ เพียงแค่ ๓-๕ วัน ก็ต้องมีการส่งกำลังบำรุงเพิ่มเติมให้แล้วและถ้าเป็นการรบนอกประเทศ ทัพทะเลในสมรภูมิประเทศเป็นทะเลทราย ป่าเขารกทึบ ในเมือง ฯลฯ การส่งกำลังเสบียงและน้ำสำหรับทหาร การส่งกำลังน้ำมันสำหรับยานพาหนะและอากาศยาน และเมื่อเสียชีวิตในการรบจะดำเนินการศพทหารและส่งกลับอย่างไร **ผู้ปิดทองหลังพระทำหน้าที่เหล่านี้ก็ได้แก่ พลาธิการ** ทั้งสิ้น เพราะฉะนั้นงานพลาธิการจึงอยู่คู่กับกองทัพตั้งแต่อดีตเรื่อยมาจนถึงปัจจุบันนี้จึงเป็นคำพูดติดปากทหารทุกคนมาตั้งแต่โบราณแล้วว่า **“หันซ้ายต้องพึ่งปลา หันขวาต้องพึ่งการเงิน”** นอกจากนี้ยังมีคำศัพท์โบราณอีก ๒-๓ คำ ที่กองทัพบกอนุรักษไว้ให้อนุชนรุ่นหลังได้ทราบ และนำมาตั้งเป็นชื่อหน่วยคือ **“ยกกระบัตร์”** เป็นหน่วยที่มีหน้าที่เก็บรักษาสิ่งของเครื่องใช้ของทหารทุกประเภท ตั้งแต่ศีรษะจรดเท้า เช่น เสื้อผ้า เต็นท์ กระโຈม อุปกรณ์สำนักงาน เครื่องสนาม เสื้อเกราะ ฯลฯ **“เกียกกาย”** เป็นหน่วยที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการเลี้ยงดูทหาร การเสบียง ภาชนะเลี้ยงดูทหารโดยมี **“สุทกรรม”** เป็นเจ้าหน้าที่เปรียบเสมือนพ่อครัวประกอบอาหาร (ทหารเรือใช้คำว่า สหโภชน)

ในปัจจุบันกองทัพบกเป็นกองทัพที่มีกำลังพลมากที่สุด มีกรมพลาธิการทหารบกเป็นหน่วยขึ้นตรงรับผิดชอบสายงานนี้ (จก.พธ.ทบ. ยศพลโท) กองทัพเรือมีกรมพลาธิการทหารเรือ (จก.พธ.ทร. ยศพลเรือโท) กองทัพอากาศมีกรมพลาธิการทหารอากาศ (จก.พธ.ทอ. ยศพลอากาศตรี) สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีผู้บังคับการพลาธิการ สำนักงานส่งกำลังบำรุง (ผบก.พธ. ยศพลตำรวจตรี) กองทัพไทยมีกรมยุทธบริการทหาร (จก.ยบ. ทหารยศพลโท) โดยมีกองพลาธิการ (พันเอก (พ.)) อยู่ในหน่วยงานนี้

เหล่าทหารพลาธิการ จะมีภารกิจหน้าที่สำคัญเป็นพิเศษ คือ

๑. รับผิดชอบประเภทสิ่งอุปกรณ์มากที่สุดกว่าทุกหน่วยงาน คือ รับผิดชอบสิ่งอุปกรณ์ประเภทที่ ๑ ได้แก่ เสบียง อาหาร และเครื่องเลี้ยงดู สิ่งอุปกรณ์ ประเภทที่ ๒-๔ สายพลาธิการ ซึ่งมีชนิดและจำนวนสิ่งอุปกรณ์มากมายนับหมื่นรายการ และสิ่งอุปกรณ์ ประเภทที่ ๓ ได้แก่ น้ำมันเชื้อเพลิงทุกชนิดของยานพาหนะและอากาศยานทุกประเภท (สำหรับกองทัพอากาศ มอบให้กรมช่างอากาศเป็นผู้รับผิดชอบแทนพลาธิการทหารอากาศ) ความรับผิดชอบนี้ กองทัพบกกำหนดไว้ว่าถ้าสิ่งอุปกรณ์ประเภทหรือชนิดใดไม่มีหน่วยใดรับผิดชอบให้ **พธ.ทบ. รับผิดชอบแทนทั้งหมด** (ความรับผิดชอบ ได้แก่ การกำหนดความต้องการ การจัดทำคุณลักษณะเฉพาะ (SPECIFICATION) เพื่อจัดหาการขึ้นบัญชีคุม การผลิตเก็บรักษาและแจกจ่าย การซ่อมบำรุง และการจำหน่าย ออกจากบัญชีคุม ฯลฯ) จึงมีคลังเก็บสิ่งอุปกรณ์ขนาดใหญ่จำนวนมากในอนาคตสมควรจะได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อติดตั้งระบบการเบิกจ่ายที่ทันสมัย โดยใช้ BAR-CODE เช่นเดียวกับห้างสรรพสินค้าใหญ่ ๆ ในปัจจุบัน

๒. รับผิดชอบการส่งกำลังทางอากาศและร่วมชูชีพทุกชนิด สำหรับทหารพลร่มทุกนาย และส่งกำลังทางอากาศด้วยร่มติงของจากอากาศยาน โดยหน่วย**กองพลาธิการส่งกำลังทางอากาศ (กอง พธ.สกอ.)** ที่ศูนย์สงครามพิเศษ ค่ายเอราวัณ อ.เมือง จ.ลพบุรี เป็นหน่วยที่มีกำลังพลเป็นเหล่าทหารพลาธิการทั้งหมด และมี**พลร่มหญิง** ที่เป็นลูกจ้างประจำได้เงินเพิ่มค่าเลี้ยงชีพอีกเดือนละ ๓,๒๐๐ บาท คุณสมบัติของกำลังพลของหน่วยทั้งหญิงและชายจะต้องกระโดดร่มเสียชีวิต **แบบดีงพสุธา** (เหินเวหา) ตั้งแต่ความสูง ๘,๐๐๐ ฟุตขึ้นไปได้ทุกคน และเป็นตัวแทนของทีมกีฬากระโดดร่มแบบแมนยำและเกาะหมู่เพื่อแข่งขันทั้งในและต่าง

ประเทศ ได้รับรางวัลชนะเลิศ ทำชื่อเสียงให้แก่ กองทัพบก และประเทศชาติมาแล้ว และที่โรงเรียน ทหารพลธิการได้เปิดสอนหลักสูตรป้อม ช่อมบ่า รุง และส่งกำลังทางอากาศหรือเรียกในหมู่ทหารพลร่ม ว่า หลักสูตร “ริกเกอร์” (RIGGER) เป็นหลักสูตรเพื่อ ดูแลความปลอดภัยให้แก่ทหารพลร่มทุก ๆ นาย ที่มี อาชีพเสี่ยงภัยเข้าพันพื่นเหมือนนักบินเช่นกัน

๓. รับผิดชอบการเป็น สัปเหร่อ (MORTICIAN) ในสนามรบที่เรียกตามภาพทหารว่าการ ศพสนาม เพื่อขวัญกำลังใจของทหารให้สมเกียรติ ตั้งแต่เสียชีวิตในสนามรบ การพิสูจน์ทราบบุคคล การจัดทำทะเบียนศพ การจัดตั้งตำบลดวงรวมศพ จนถึงการส่งศพกลับไปยังสุสานหรือเขตหลัง เป็น **หน้าที่สำคัญที่น่าภาคภูมิใจยิ่ง** โดย รร.ทหาร พลธิการได้เปิดหลักสูตรนายสิบทะเบียนศพ ขึ้นมาแล้วอย่างน้อย ๒ รุ่น รุ่นละประมาณ ๓๐ คน โดยให้หน่วยกำลังรบที่ปฏิบัติการในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ เช่นที่ภาคใต้ส่งกำลังพลเข้ารับการศึกษา ประมาณ ๔-๖ สัปดาห์ เพื่อมาเรียนรู้กระบวนการ ในการจัดการศพของทหารในทุกขั้นตอน และมีการ ฝึกและปฏิบัติงานจริงกับศพของผู้เสียชีวิตทุกคนที่ สถาบันพยาธิของศูนย์อำนวยการแพทย์ภายใน รพ.พระมงกุฎเกล้าหรือที่ รพ.ตำรวจ โดยได้เชิญ วิทยากรภายนอกที่มีชื่อเสียงที่เป็นนายแพทย์ แพทย์หญิงเกี่ยวกับการชันสูตรศพ เชิญสัปเหร่อ อินเตอร์ชื่อดังที่ปฏิบัติงานจริงในวัดใหญ่ ๆ ทั้งใน และต่างประเทศ และมูลนิธิที่เกี่ยวกับศพ ฯลฯ เรียก ตามภาษาชาวบ้านว่าเป็น**หลักสูตรสัปเหร่อที่เกิดขึ้นเป็นแห่งแรกในประเทศไทยที่นี่** ปัจจุบันมีวัด หลายหมื่นกระจายอยู่ทั่วประเทศ เพราะคนเกิดมา ทุกคนต้องตาย กิจกรรมสัปเหร่อจึงเป็นขั้นตอน สุดท้ายของมนุษย์ทุกคน **สัปเหร่อที่มีอยู่ทุกวัด น่าจะได้มีการเรียนการสอนฝึกอบรมและมี ประกาศนียบัตรมอบให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ทั่วประเทศ** ถ้าทำได้ตามที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

นำมาขยายผลโดยนำหลักฐานตัวอย่างที่ รร.ทหาร พลธิการ เปิดสอนแล้วมานำร่องได้

๔. รับผิดชอบการเป็นเจ้าของที่พัสดุ ใน ทุกหน่วยทหารที่มีผู้บังคับหน่วยชั้นยศพลตรีขึ้นไป ทุกคน โดยกองทัพบกได้เคยกำหนดไว้ว่า ใน **หน่วยทหารดังกล่าวถ้ามีนายทหารเหล่าพลา ธิการบรรจุอยู่ ก็ให้แต่งตั้งเป็นเจ้าหน้าที่พัสดุของ หน่วยนั้น ๆ** ในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อ เป็นหลักฐานการเบิกจ่ายงบประมาณตามที่ได้รับ การจัดสรรประจำปี โดยที่ รร.ทหารพลธิการได้**เปิด สอนหลักสูตรการจัดซื้อจัดจ้าง** ให้แก่นายทหาร ชั้นประทวนที่เป็นเจ้าหน้าที่ช่วยเหลือโดยตรง ในการจัดทำและเตรียมเอกสารจัดซื้อจัดจ้างซึ่งมี เป็นจำนวนมาก การทำหน้าที่พัสดุในการจัดซื้อจัด จ้างในอดีตเป็นประเภทครุภัณฑ์มักจำกัดตัวอย่าง แล้วทำตามไม่มีการเรียนการสอนเหมือนปัจจุบันที่ เหล่าทหารพลธิการเป็นผู้รับผิดชอบสายวิทยากร นี้ ผู้เขียนแน่ใจว่าในกระทรวง ทบวง กรมอื่น ๆ ก็น่า จะมีการเปิดหลักสูตรการจัดซื้อจัดจ้างขึ้นเป็น กิจจะลักษณะเหมือนกองทัพบกเช่นกัน ถ้าบางแห่ง ยังไม่มี รร.ทหารพลธิการน่าจะเป็นต้นแบบได้ เพราะปัจจุบันนี้งานพัสดุ ในเรื่องการจัดซื้อจัด จ้างในหลากหลายวิธีการเป็นงานที่รัฐบาลให้ความสำคัญ มากไม่ว่าจะเป็นขั้นตอนดำเนินการวิธี ความโปร่งใส การลงนามเป็นสัญญาทางปกครอง ขั้นตอนการเบิกจ่ายงบประมาณเพื่อให้เป็นไปตาม เป้าหมาย โดยเฉพาะมีการตรวจสอบเข้มงวดจาก หลายหน่วยงาน เช่น ปปช. สตง. กรมจเรของเหล่า ทัพ ศาลปกครอง เป็นต้น

๕. รับผิดชอบการร่วมสัมมนาทาง วิชาการกับหน่วยงานภายนอกจำนวนหลายครั้ง เนื่องจากมีความรับผิดชอบในสิ่งอุปกรณ์หลากหลายประเภทไม่ว่าจะเป็นเสบียงอาหาร น้ำมันเชื้อ

เพลิงทุกชนิด วัสดุอุปกรณ์ประเภทผ้า ห้าง โลหะ เช่น เครื่องสนาม รองเท้าทหารทุกประเภท เสื้อเกราะ ชุดป้องกันระเบิด ฯลฯ จึงต้องมีความสัมพันธ์ในสายงานวิทยากรกับส่วนราชการ กระทรวง ทบวง กรม ภายนอกหลายหน่วยงาน เช่น สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กรมวิทยาศาสตร์บริการ สถาบันอาหาร สถาบันสิ่งทอ สถาบันเครื่องหนัง การปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย สถาบันพลังงานภาควิชาการอาหารและโรงแรม ของมหาวิทยาลัยรัฐและเอกชน ฯลฯ จึงทำให้นักทหารพลาธิการ นอกจากจบการศึกษาจาก รร.จปร. ปีละ ๓-๔ นาย ที่ได้รับจากพลเรือนทั้งชายและหญิง มีคุณวุฒิหลากหลายทั้งวิทยาศาสตร์ ปิโตรเคมี เคมี คอมพิวเตอร์ บริหารธุรกิจ บัญชี อาหารโภชนาการ คหกรรมศาสตร์ การท่องเที่ยวและโรงแรม (เพราะมีกองพักผ่อน ที่สถานตากอากาศบางปู จ.สมุทรปราการ รับผิดชอบด้วย) ฯลฯ นอกจากนั้นยังเป็นหน่วยงานรับรองผลการทดสอบด้านคุณลักษณะสิ่งอุปกรณ์ ให้แก่หน่วยงานภายในและนอกกองทัพบกอีกหลายหน่วยงาน โดยเฉพาะเรื่องเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย

๖. รับผิดชอบงานด้านการบริการทั้งในที่ตั้งปกติและในสถานการณ์ความไม่สงบ ได้แก่ การจัดสถานที่และจัดเลี้ยงอาหารที่ทางราชการต้องการ จัดรถครัวสนามไปสนับสนุนเมื่อเกิดวาทภัย อัคคีภัย อุทกภัย ฯลฯ จัดรถซ่อมบำรุงเคลื่อนที่ จัดรถยนต์ตรวจคุณภาพน้ำมันไปยังคลังน้ำมันทุกค่ายทหารทั่วประเทศ ในบางครั้งเมื่อเกิดความไม่สงบ และมีการตั้งกองอำนาจการไม่ว่าจะเป็น คอช. หรือ กองอำนาจการรักษาความสงบ ฯลฯ ต้องจัดครัวเคลื่อนที่ถึง ๓ ครัว ครัวแรกเป็นการจัดเลี้ยงผู้บังคับบัญชา ฝ่ายเสนาธิการและเจ้าหน้าที่ในกองอำนาจการ จัดอีกครัวหนึ่งเพื่อเลี้ยงเฉพาะผู้สื่อข่าว ทั้งหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ วิทยุ ชาวไทยและต่างประเทศ และครัวสุดท้ายจัดครัวใหญ่สำหรับการ

ประกอบเลี้ยงกำลังทหารที่เข้าปฏิบัติการในพื้นที่ และจัดรถเติมน้ำมันยานพาหนะและอากาศยานทุกประเภทในพื้นที่ปฏิบัติการ ฯลฯ **ที่สำคัญต้องไปก่อนและกลับทีหลัง** ถ้าอาหารเข้าต้องพร้อมในเวลา ๐๖.๐๐ น. เจ้าหน้าที่พลาธิการต้องเตรียมก่อน ตั้งแต่เวลา ๐๓.๐๐ น. และถ้างานเลิก ๒๔.๐๐ น. เจ้าหน้าที่พลาธิการต้องเก็บข้าวของ งาน ซาม แก้ว เครื่องมือเครื่องใช้ โต๊ะ เก้าอี้ ถึงเวลา ๐๓.๐๐ น. **เป็นงานที่หนักหนาสาหัสมากพอสมควร** บางงานถ้ามีข้อบกพร่องก็就会被ตำหนิซ้ำอีก บางงานที่ผู้บังคับบัญชาเข้าใจและเห็นใจก็กล่าวคำชมขอบคุณพร้อมตกรางวัลให้บ้าง ในการปฏิบัติภารกิจร่วมกันนั้น **หน่วยกำลังรบ** มักจะได้รับคำชมเชยยกย่องเชิดชูจากผู้บังคับบัญชาเสมอ โดยหลังลี้มผู้ อยู่เบื้องหลังความสำเร็จในด้านส่งกำลังบำรุง **ซึ่งทำงานเหมือนกับปิดทองหลังพระมาตลอด ก็ขอให้ผู้บังคับบัญชาในทุกระดับได้โปรดเห็นใจบ้าง** นอกจากนี้ยังมียานพาหนะอีก ๒ ประเภท ที่จำเป็นสำหรับการใช้งานในเวลาปกติและเมื่อมีสถานการณ์ไม่สงบคือ **๑) รถน้ำอาบ** สำหรับทหารที่ต้องปฏิบัติการอยู่ในพื้นที่เป็นเวลาหลายวัน และ **๒) รถสุขา** ซึ่งมีความจำเป็นมากในทุกสถานการณ์ ปัจจุบันกองทัพบกยังไม่มีการจัดหาเข้ามาใช้ในราชการได้แต่หีบยืมของกรุงเทพมหานคร อบจ. เทศบาล หรือ อบต.ในพื้นที่ ทำให้เกิดความไม่สะดวกเป็นอย่างยิ่ง รถ ๒ ชนิดดังกล่าว สมควรจัดหาไว้ใช้ส่วนกลางและให้มีไว้ใช้ในทุกค่ายทหาร เพราะมีความจำเป็นต้องใช้งานมาก

ที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นเป็นงานความรับผิดชอบในสายงานพลาธิการที่มีค่าขั้วญเหล่านี้ว่า **"อิมท้อง ของครบ ระเบียบ เจียบบริการ"** ท่านผู้อ่านมีความเห็นด้วยไหมครับว่ากองทัพขาดพลาธิการไม่ได้จริง ๆ

